

A madárvonulás Magyarországon az 1905. év tavaszán.

A Magyar Ornith. Központ XII. évi jelentése.

Feldolgozta SCHENK JAKAB,
a M. O. K. asszisztense.

Az idei földolgozásban is a múlt évben kifejtett szempontok voltak az irányadók. Mint-hogy ezek a jelentések csak előkészítik a magyarországi vonulási viszonyoknak többé-kevésbé teljes megismerését, s főczéljuk az évi vonulási anyag kritikai publikálása, azért erre fektettem a fősúlyt, a nélkül hogy a madárvonulás általános kérdéseit bolygattam volna. Főleg a typosoknak a vonulás ez évi jellegének az esetleges eltéréseknek és rendellenességeknek a megállapítására szoritkoztam, minthogy ezek egy későbbi hosszabb sorozatokra támaszkodó földolgozáshoz igen jól használható segédeszközöket nyújtanak. Aránylag kevés faj folyvonulását jellemeztem, bár megvizsgáltam valamennyi csak némileg is jobban megfigyelt faj folyvonulását, de az eredménytelen vagy kétes eredményű vizsgálatot sehoh se jeleztem.

Az eliminálásokat sehohse indokoltam, mint-hogy a tényleg meggyőző indokolás legtöbbször oly hosszú bizonyítási eljárást követelne, a mely semmiképpen se állana arányban magának a kérdésnek a jelentőségével. Az eljárás tudvalevőleg az, hogy az eliminálandó adatot összehasonlítjuk először a szomszédos adatokkal, majd az egész történeti anyaggal, s az illető év jellegével számotvetve történik azután a döntés.

A vonulás jellege az 1905. év tavaszán a vonulási naptár tanúsága szerint határozottan késő volt, a menyiben 57 faj érkezett későben, 17 megfelelően, 23 faj pedig korábban az országos történeti középnak.* Evvel szemben az áttelők száma — 22 faj — elég magas. Minthogy mind a két jelenség közvetlen következménye a meteorológiai viszonyoknak, azért itt behatóbban nem foglalkozhatunk velük.

* Ezek a számok nem egyeznek a meteorológiai földolgozásban levőkkel, mivel ide bevettem még néhány későn érkezett adatot.

Der Vogelzug in Ungarn im Frühjahr 1905.

XII Jahresbericht der U. O. C.

Bearbeitet von JAKOB SCHENK,
Assistent der U. O. C.

In der heurigen Bearbeitung waren dieselben Gesichtspunkte massgebend, welche für die vorjährige bestimmt wurden. Indem diese Berichte die mehr oder minder vollständige Klärung der Zugverhältnisse Ungarns nur vorbereiten und der Hauptzweck derselben die kritische Veröffentlichung des Zugmaterials ist, so wurde das Hauptgewicht auf dieses verlegt, ohne die allgemeine Frage des Zuges zu berühren. Ich beschränkte mich hauptsächlich auf die Zugstypen, auf den Zugcharakter des Jahres, auf die eventuellen Abweichungen und Unregelmässigkeiten, indem dieselben bei einer späteren, auf längeren Serien beruhenden Bearbeitung sehr brauchbare Hilfsmittel ergeben. Es wurden verhältnissmässig wenig Arten eingehender behandelt, obwohl der Zug sämtlicher, nur etwas besser beobachteten Arten untersucht wurde, nur wurde dies dort, wo kein oder kein sicheres Resultat erhalten wurde, nirgends angedeutet.

Die Eliminationen wurden nirgends begründet, indem die wirklich überzeugende Begründung in den meisten Fällen eine derart ausgebreitete Beweisführung verlangen würde, welche mit der Bedeutung der Frage durchaus nicht im Verhältnisse wäre. Der Vorgang ist bekanntlich der, dass das zu eliminierende Datum zuerst mit den Nachbarsdaten, dann mit denen des historischen Materials verglichen wird, worauf die Entscheidung auch mit Hinsicht auf den Zugcharakter des Jahres erfolgt.

Der Charakter des Frühjahrszuges 1905 war laut dem Zugskalender ein ausgesprochen später, indem im Mittel 57 Arten später, 17 entsprechend und 23 Arten früher erschienen als bisher nach dem historischen Landesmittel.* Dem gegenüber ist die Anzahl der überwinternden Arten — 22 — ziemlich hoch. Indem beide Erscheinungen direkte Folgen meteorologischer Faktoren sind, so werden dieselben hier nicht weiter behandelt.

* Diese Zahlen stimmen nicht genau mit jenen der meteorologischen Bearbeitung, indem hier noch einige später eingesandte Beobachtungen berücksichtigt wurden.

Az 1905. évi vonulási anyagra vonatkozó statisztikai adataink: a megfigyelt fajok száma 174, ezek közül 97 olyan, a melyet legalább 4 állomáson figyelték meg; az állomások száma 705: a több százra menő m. k. erdőhatósági személyzetén kívül még 88 megfigyelő működött. Az egyes fajokra vonatkozó vonulási anyag általánosan tetemes emelkedést mutatott, éppen így a megfigyelők, a megfigyelt fajok és az állomások száma. Az emelkedés magyarázata az, hogy 1905 elején ismertetést, fölhívást és megfigyelési utasítást közöltem az Erdészeti Lapokban, a Vadászlapban és a Néptanítók Lapjában, a melyek következtében sok új és igen tevékeny erő jelentkezett. Reméljük, hogy ez az emelkedés még a jövőben is tart s hogy így lassanként betölthetjük anyagunknak a 10-éves földolgozás által föltárt hézagait.

Elmulaszthatatlan kedves kötelességünk még köszönetet mondani megfigyelőinknek s a m. k. államerdészeti tisztikarnak azért a lan- kadatlan ügybuzgalomért, a melylyel törekvéseinket eddig is támogatták, s egyben kérjük szíves közreműködésüket a magyar kultúra szent nevében a jövőben is.

Az 1905. évi megfigyelők névsora:

Bán Hugó — priv. megf. — Eszterháza.
Bartos Gyula — rend. megf. — Ihárosberény.
Bihary László — priv. megf. — Komárom.
Bikkessy Guidó — rend. megf. — Magyaróvár.
Boroskay János — lev. tag — Zólyom.
Buda Adám — lev. tag — Réa.
Buray Istrán — priv. megf. — Bodrogszentés.
Cerva Frigyes — rend. megf. — Szigetesép.
Chernel Istrán — tiszt. tag — Kőszeg.
Csató János — tiszt. tag — Nagyenyed.
Csch Pál — priv. megf. — Lazony.
 CSÖRGEY TITUSZ — lev. tag — Budapest.

Die statistischen Daten des Zugsmateriales für 1905 sind folgende: die Anzahl der beobachteten Arten beträgt 174, darunter 97 solche, welche wenigstens an vier Stationen beobachtet wurden; die Anzahl der Stationen betrug 705; neben dem mehrere hundert Beobachter zählenden k. ung. Forstpersonale wirkten 80 Beobachter. Das Zugsmateriale der einzelnen Arten zeigte überall eine bedeutende Vermehrung, ebenso die Anzahl der beobachteten Arten, der Beobachtungsstationen und der Beobachter. Diese allgemeine Steigerung ist eine Folge jener Artikel, welche mit Anruf und Instructionen verbunden in den Zeitschriften Erdészeti Lapok (Forstblätter), Vadászlap (Jägerzeitung) und Néptanítók Lapja (Amtsblatt der Volksschullehrer) von mir publiziert wurden, infolgedessen sich viel neue und arbeitsfreudige Kräfte dem Institute angeschlossen. Es ist zu hoffen, dass dieses Steigen auch noch in der Zukunft fortdauert und dass infolgedessen diejenigen Lücken unseres Materiales, welche durch die 10jährige Bearbeitung erschlossen wurden, allmählich verschwinden werden.

Wir fühlen es noch als unabwendbare und angenehme Pflicht, unseren Beobachtern, sowie dem k. ung. Forstpersonale unseren Dank auszusprechen für den nimmer wankenden Eifer, mit welchem sie unsere Bestrebungen bisher förderten, und erbitten zugleich ihre Mitwirkung im Namen der ungarischen Kultur auch für die Zukunft.

Namensverzeichnis der Beobachter im Jahre 1905:

Bán, Hugo — priv. Beob. — Eszterháza.
Bartos, Julius — ord. Beob. — Ihárosberény.
Bihary, Ladislav v. — priv. Beob. — Komárom.
Bikkessy, Guido v. — ord. Beob. — Magyaróvár.
Boroskay, Johann v. — corr. Mtgd — Zólyom.
Buda, Adam v. — corr. Mtgd — Réa.
Buray, Stefan v. — priv. Beob. — Bodrogszentés.
Cerva, Friedrich — ord. Beob. — Szigetesép.
Chernel, Stefan v. — Ehren-Mtgd — Kőszeg.
Csató, Johann v. — Ehren-Mtgd — Nagyenyed.
Csch, Paul — priv. Beob. — Lazony.
 CSÖRGEY, TITUS — corr. Mtgd — Budapest.

Czira Károly — priv. megf. — Dobozmegyer.
Diósy Ede — priv. megf. — Komárom.
Diósy Gyula — rend. megf. — Tata.
Doczkalik Jenő — priv. megf. — Felső-
 meczenzéf.
Erdőhatóságok m. kir. — több száz állomás.
Ertl Gusztáv — lev. tag — Liptóújvár.
Fejér Imre — priv. megf. — Kondoros.
Fleischhacker Elek — priv. megf. — Szeg-
 hegy.
Forgách Károly gróf — tiszt. tag — Ghymes.
Gyulai Gaal Gaston — tiszt. tag — Boglár.
Gaál Istrán — priv. megf. — Déva.
Gébell József — priv. megf. — Óbecse.
Gillyén Sándor — priv. megf. — Barkóc.
Dr. Győrffy István — priv. megf. — Makó.
Győrffy Jenő — priv. megf. — Balaton-
 ederics.
Dr. Greisiger Mihály — lev. tag — Szepes-
 béla.
Greschik Jenő — priv. megf. — Lőcse.
Gretzmacher Gyula — lev. tag. — Selmezbá-
 nya.
Hajdu Istrán — rend. megf. — Tura.
Hauer Béla — lev. tag — Kisharta.
Hausmann Ernő — rend. megf. — Türkös.
Heggyfokj Kabos — tiszt. tag — Turkeve.
Hegymeghy Dezső — rend. megf. — Keszeg-
 falva.
Hidrégly Sándor — priv. megf. — Gicz.
Honéczy Ödön — priv. megf. — Ujvásár.
Illyés Tibor — priv. megf. — Szentháromság.
Juhász Béla — priv. megf. — Bodony.
Kákosy János — priv. megf. — Vasvár.
Kamarás Béla — priv. megf. — Arad.
Keviczky Ferencz — priv. megf. — Szegvár.
Dr. Kirchner József — rend. megf. — Ru-
 dolfsgnad.
Kirnbauer János — priv. megf. — Kiskört-
 vélyes.
Nemeskéri Kiss Géza — rend. megf. — Göd.
Kiss Lajos — rend. megf. — Debreczen.
Kocyan Antal — lev. tag — Zuberecz.
Kolbenheyer Gyula — rend. megf. — Ratkó-
 lehota.
Korentsy Sándor — priv. megf. — Bars-
 tászar.
Kosztka László — rend. megf. — Izsák.

Czira, Karl — priv. Beob. — Dobozmegyer.
Diósy, Eduard v. — priv. Beob. — Komárom.
Diósy, Julius v. — ord. Beob. — Tata.
Doczkalik, Eugen — priv. Beob. — Felső-
 meczenzéf.
Ertl, Gustav — corr. Mtgd. — Liptóújvár.
Fejér, Emerich v. — priv. Beob. — Kondoros.
Fleischhacker, Alexius — priv. Beob. —
 Szeghegy.
Forgách, Karl, Graf v. — Ehren-Mtgd —
 Ghymes.
Forstbehörde, kön. ung. — viele hundert
 Stationen.
Gaal, Gaston zu Gyula — Ehren-Mtgd —
 Boglár.
Gaál, Stefan v. — priv. Beob. — Déva.
Gébell, Josef — priv. Beob. — Óbecse.
Gillyén, Alexander — priv. Beob. — Barkóc.
Győrffy, Stefan v., Dr. — priv. Beob. — Makó.
Győrffy, Eugen v. — priv. Beob. — Balaton-
 ederics.
Greisiger, Michael, Dr. — corr. Mtgd — Sze-
 pesbéla.
Greschik, Eugen — priv. Beob. — Lőcse.
Gretzmacher, Julius — corr. Mtgd — Sel-
 mezbánya.
Hajdu, Stefan — ord. Beob. — Tura.
Hauer, Béla v. — corr. Mtgd — Kisharta.
Hausmann, Ernst — ord. Beob. — Türkös.
Heggyfokj, Jakob — Ehren-Mtgd — Turkeve.
Hegymeghy, Desiderius v. — ord. Beob. —
 Keszegfalva.
Hidrégly, Alexander v. — priv. Beob. — Gicz.
Honéczy, Edmund v. — priv. Beob. — Ujvásár.
Illyés, Tiberius v. — priv. Beob. — Szent-
 háromság.
Juhász, Béla — priv. Beob. — Bodony.
Kákosy, Johann v. — priv. Beob. — Vasvár.
Kamarás, Béla — priv. Beob. — Arad.
Keviczky, Franz v. — priv. Beob. — Szegvár.
Kirchner, Josef, Dr. — ord. Beob. — Ru-
 dolfsgnad.
Kirnbauer, Johann — priv. Beob. — Kis-
 körtvélyes.
Kiss, Géza, zu Nemeskér — ord. Beob. — Göd.
Kiss, Ludwig v. — ord. Beob. — Debreczen.
Kocyan, Anton v. — corr. Mtgd — Zuberecz.
Kolbenheyer, Julius — ord. Beob. — Ratkó-
 lehota.
Korentsy, Alexander v. — priv. Beob. —
 Barstaszár.
Kosztka, Ludislaus v. — ord. Beob. — Izsák.

Kunszt Károly — lev. tag — Cs.-Somorja.
Hj. Kühnel Márton — priv. megf. — Kárász.
Lénárth Imre — priv. megf. — Jakabszállás.

Dr. *Lenzl Adolf* — rend. megf. — Budapest.
Leonhardt Vilmos — rend. megf. — Segesvár.
Lészaí Ferencz — rend. megf. — Magyargorbó.
Lintia Dénes — rend. megf. — Oravicza-
 bánya.

Losonezy Gyula — priv. megf. — Szinyér-
 váralja.

Magdits Károly — priv. megf. — Nagyvárad.
 Gróf *Majláth József* — tiszt. tag — megfigyeltet

Leányvár, Moesár és Ófehértó állomásokon.

Medreczky Istrán — lev. tag. — Ungvár.

Menesdorfer Gusztáv — rend. megf. — Temes-
 kubin.

Molnár Lajos — rend. megf. — Molnaszeesöd.

Nagy Jenő — rend. megf. — Kolozsvár.

Néher Antal — Mitteil. über die Vogelwelt,
 Wien 1905. folyóiratban — Bélye.

Osztián Kálmán — rend. megf. — Naszód.

Péter Józsefin — priv. megf. — Nagyezenk.

Platthy Árpád — rend. megf. — Kékkő.

Rácz Béla — rend. megf. — Szerep.

Báró *Radvánszky Kálmán* — rend. megf. —
 Sajókaza.

Schenk Henrik — rend. megf. — Óverbász.

Schenk Jakab — rend. megf. — Háros.

Schreiner Jenő — priv. megf. — Sopron-
 puszta.

Stettner Markó — rend. megf. — Felsőlövő.

Stoll Ernő — priv. megf. — Ujtelek.

Szabados Pál — priv. megf. — Görbed.

Szabó György — rend. megf. — Jánosháza.

Szalay Béla — priv. megf. — Répáspuszta.

Dr. *Szalay Lajos Elemér* — rend. megf.

Bánfalva.

Dr. *Szlávy Kornél* — lev. tag — Ujvidék.

Szűts Béla — lev. tag — Tavarna.

Tafferner Béla — priv. megf. — Lugos.

Dr. *Tarján Tibor* — rend. megf. — Békés-
 esaba.

Gróf *Teleki Pál* — rend. megf. — Pribék-
 falva.

Thuróczy Ferencz — priv. megf. — Szikla.

Tilsch Károly — rend. megf. — Nádasd.

Vadászlap, 1905. évf.

Vollnhofer Pál — rend. megf. — Geletnek.

Kunszt, Karl — corr. Mtgd — Cs.-Somorja.
Kühnel, Martin jun. — priv. Beob. — Kárász.
Lénárth, Emerich v. — priv. Beob. — Jakab-
 szállás.

Lenzl, Adolf, Dr. — ord. Beob. — Budapest.

Leonhardt, Wilhelm — ord. Beob. — Segesvár.

Lészaí, Franz — ord. Beob. — Magyargorbó.

Lintia, Dyonis — ord. Beob. — Oravicza-
 bánya.

Losonezy, Julius v. — priv. Beob. — Szinyér-
 váralja.

Magdits, Karl v. — priv. Beob. — Nagyvárad.

Majláth, Josef, Graf v. — Ehren-Mtgd — lässt
 beobachten zu Leányvár, Moesár und Ófehértó.

Medreczky, Stefan v. — corr. Mtgd — Ungvár.

Menesdorfer, Gustav — ord. Beob. — Temes-
 kubin.

Molnár, Ludwig — ord. Beob. — Molna-
 szeesöd.

Nagy, Eugen — ord. Beob. — Kolozsvár.

Néher, Anton — in der Zeitschrift: Mitteil.
 üb. d. Vogelwelt, Wien 1905 — Bélye.

Osztián, Koloman — ord. Beob. — Naszód.

Péter, Joscfin — priv. Beob. — Nagyezenk.

Platthy, Árpád v. — ord. Beob. — Kékkő.

Rácz, Béla — ord. Beob. — Szerep.

Radvánszky, Koloman, Baron v. — ord. Beob.
 — Sajókaza.

Schenk, Heinrich — ord. Beob. — Óverbász.

Schenk, Jakob — ord. Beob. — Háros.

Schreiner, Eugen — priv. Beob. — Sopron-
 puszta.

Stettner, Markus — ord. Beob. — Felsőlövő.

Stoll, Ernst — priv. Beob. — Ujtelek.

Szabados, Paul — priv. Beob. — Görbed.

Szabó, Georg — ord. Beob. — Jánosháza.

Szalay, Béla v. — priv. Beob. — Répás-
 puszta.

Szalay, Ludwig Elemér v., Dr. — ord. Beob. —
 Bánfalva.

Szlávy, Kornelius v., Dr. — corr. Mtgd —
 Ujvidék.

Szűts, Béla v. — corr. Mtgd — Tavarna.

Tafferner, Béla — priv. Beob. — Lugos.

Tarján, Tiberius, Dr. — ord. Beob. — Békés-
 esaba.

Teleki, Paul, Graf v. — ord. Beob. —
 Pribékfalva.

Thuróczy, Franz v. — priv. Beob. — Szikla.

Tilsch, Karl — ord. Beob. — Nádasd.

Vadászlap, Jahrg. 1905.

Vollnhofer, Paul — ord. Beob. — Geletnek.

Wachenhusen Antal — lev. tag — Fehér-templom.

Wähl Ignác — rend. megf. — Apatin.

Wokrzál Tódor — priv. megf. — Petris.

Wachenhusen, Anton v. — corr. Mtgd — Fehértemplom.

Wähl, Ignatz — ord. Beob. — Apatin.

Wokrzál, Theodor — priv. Beob. — Petris.

Új megfigyelési állomások 1905 tavaszán. — Neue Beobachtungsstationen im Frühjahre 1905.

Állomás	Station	φ^*	λ	H	Állomás — Station	φ	λ	H
Alsóerdőfalu		49° 7'	37°56'	746–1117	Himód	47°31'	34°40'	130
Alsókabol		45°13'	37°41'	82	Iszka	48°39'	41° 2'	543–877
Asztély		48°10'	40°16'	116	Kaszómező	48°—	41°47'	433
Baksa		45°57'	35°45'	123	Káld	47°10'	34°43'	155
Bánfalu		47°45'	34°30'	121	Kalocsa	48°27'	41°21'	576–1506
Barkócz		46°37'	33°49'	185	Kárász	46°16'	35°59'	187–349
Barstaszár		48°20'	36° 2'	172	Karasztó	46°10'	40°19'	261–583
Bászarabásza		46°11'	40°17'	229	Karna	45°58'	41° 3'	250–588
Beresényifalva		48°48'	40°10'	109–400	Keménygadány	46°—	35°48'	233
Bodony		47°57'	37°42'	233	Kerer-havas	45°43'	41°11'	1374
Bodrogszentés		48°26'	39°36'	120	Kertes	47°44'	34°10'	256
Bogáton		47°12'	34°22'	196	Keszegfalva	47°50'	35°42'	110
Csejkő		48°17'	36°16'	188–476	Kézdialmás	46° 5'	43°54'	585
Cserkut		46° 5'	35°48'	263–593	Kilyénfalva	46°41'	43°15'	766
Csomafalva		46°41'	43°11'	740	Kisherend	45°58'	36° —	166
Deál		45°51'	41°17'	577–735	Kiskeresnye	48°38'	36° 6'	202
Dobozmegyer		46°43'	38°44'	89	Kiskoszmály	48°16'	36°11'	170–344
Drombár		46° 5'	41°18'	220–578	Kiskörtvélyes	47° 1'	33°52'	264
Dunabölkény		45°18'	36°56'	86	Kislonka	47°57'	41°43'	316
Dunagárdony		45°12'	36°25'	96	Kiszombor	46°11'	38° 6'	80
Eibenthal		44°33'	39°49'	400–733	Koleszárki	49°—	37°45'	825
Fajzat		47°50'	37°30'	300	Kolosvár	47° 3'	34° 2'	211–329
Fehérpatak		47°24'	33°53'	498–597	Kondoros	46°46'	37°28'	88
Felsőkabol		45°14'	37°41'	81	Koronimí	44°41'	39°21'	75–525
Felsőkajanel		46° 3'	40°34'	317–489	Lazony	48°40'	39°31'	121
Felsőlápos		49°24'	37°52'	648–1040	Lengyeltóti	46°40'	35°19'	148–180
Felsőmeczzenzéf		48°43'	38°34'	388–775	Lomány	45°51'	41°13'	584–975
Fenyvesvölgy		48°59'	40°22'	379	Lukova	48°19'	40°53'	170–633
Galacz		46°59'	42° 5'	320–583	Magaré	46° 3'	42°11'	500
Gázló		48°17'	40°45'	134	Magyarbükkös	46°23'	41°45'	400–547
Giez		47°26'	35°25'	162	Magyarlápos	47°27'	41°32'	325–480
Gidófalva		45°54'	43°31'	543	Makád	47° 5'	36°36'	99
Göd		47°41'	36°49'	131	Makó	46°13'	38° 9'	85
Görbed		46°48'	39°32'	122	Málnás	46° 1'	43°30'	600–1218
Gurarési		46°30'	40°37'	800	Medvés	48°57'	37°39'	1000
Gyilkos-tó		46°47'	43°27'	975	Miklóslaka	46°22'	41°27'	248–546
Hágótölgy		46°52'	43°21'	790	Moldovai-sziget	44°41'	39°18'	64–105
Hatmeg		48°24'	40°37'	279	Murány	48°44'	37°43'	394
Hegybánya		48°26'	36°32'	691–893	Nagyalmás	46° 6'	40°48'	600–1123
Hegyszentmárton		45°54'	35°45'	105	Nagymágocs	46°35'	38° 8'	87

φ = Északi szélesség. — Nördliche Breite. λ = Keleti hosszúság Ferrótól. — Östliche Länge von Ferro. H = Magasság éterekben. — Höhe in Metern.

Állomás — Station	φ	λ	II	Állomás — Station	φ	λ	II
Nagyárpád	46° 3'	35°55'	141-211	Strém	47° 3'	34° 5'	209
Nemes	46° 5'	42° 7'	400-596	Szászvár	46°16'	36° 3'	165-369
Németpalkonya	45°54'	36 3'	137-340	Szeghegy	45°41'	37°21'	91
Óbéba	46° 8'	37°58'	82	Szegvár	46°35'	37°53'	86
Óbecse	45°37'	37°43'	82	Szelistye (Hunyad)	46° 2'	40°35'	295-612
Olád	47°14'	34°15'	215	Szentmária	47° 3'	40°52'	352-423
Oláhujfalu	45°48'	42°15'	399	Szerbesanád	46° 8'	38°15'	89
Ómoldova	44°43'	39°17'	72	Szill	47°30'	34°54'	122
Oroszlánkőpodhrágy	49° 4'	35°49'	737	Szkerisora	46°28'	40°31'	763-1352
Oroszmező	47°16'	41°16'	219-455	Talaborfalva	48° 7'	41°16'	262-500
Ozdfalu	45°56'	35°41'	102	Tamásfalva	46°57'	40°51'	342-504
Palona	45°21'	36°47'	85	Tengerin	45°56'	35°45'	118
Parád	47°55'	37°42'	241	Tiszabogdány	48° 3'	42° 2'	548-1437
Péterfalva	45°55'	41°14'	287	Tobaj	47° 5'	38°58'	222
Petris	46° 3'	40° 4'	168-485	Tógyer	45°25'	38°38'	80
Pilisesaba	47°38'	36°30'	202-444	Tresztia	46° 1'	40°35'	338-897
Predeál	45°32'	43° 2'	745-1138	Trips	49°25'	37°48'	642-784
Ráczmeeske	46°10'	36°11'	199-267	Türkös	45°37'	43°21'	621-1570
Regenye	45°58'	35°50'	141-180	Ujhegy	47°10'	33°55'	309
Répás-puszta	46°26'	35°30'	128-169	Ujkér	47°28'	34°29'	180
Révkörtvélyes	47°21'	41°14'	221-413	Ujpalánka	44°51'	39°—	75
Róna	48°56'	37°48'	1030	Ujtelek	47°56'	39°19'	120
Ruderita	45°36'	42°47'	1148	Urszoja	46°32'	40°34'	1325
Rudolfsgnad	45°11'	37°59'	76	Ürbő-puszta	47° 7'	36°52'	96
Ság	47°14'	34°49'	137	Veresegyháza	47°40'	36°57'	166-221
Sásd	46°15'	35°47'	133-245	Zám	46°—	40° 6'	163-396
Sóhát	48°51'	40°16'	240-600	Zimbró	46°20'	40° 3'	252-449
Sopronpuszta	47°44'	34°16'	149-252	Zsdjár	48°56'	37°45'	989

1. ↔ *Accentor modularis*, (L.).

I. Mart. 21. Hárosberény.	II. Mart. 26. Cs.-Somorja.	V. Apr. 7. Geletnek.
I. „ 25. Kőszeg.	III. „ 30. Békéscsaba.	V. „ 5. Liptóújvár.
I. „ 24. Nádasd.	III. „ 15. Ungvár.	V. Mart. 22. Szepesbéla.
II. „ 26. Keszegfalva.	IV. Apr. 9. Segesvár.	V. „ 24. Lőcse.

2. ↔ *Acrocephalus arundinaceus*, (L.).

I. Apr. 25. Molnaszeesöd.	III. Apr. 14. Óverbász.	III. Apr. 25. Gőd.
II. Mai 2. Keszegfalva.	III. „ 16. Kisharta.	III. „ 21. Tura.
II. „ 7. Cs.-Somorja.	III. „ 22. Dinnyés.	IV. Mai 11. Nagyenyed.
III. Apr. 21. Palona.	III. „ 26. Szigetesép.	V. „ 15. Sajókaza.
III. „ 12. Bélye.	III. „ 29. Hárossziget.	

3. ↔ *Acrocephalus palustris*, (BECHST.).

II. Mai 5. Cs.-Somorja	IV. Mai 9. Segesvár.	V. Apr. 25. Lőcse.
III. „ 4. Óverbász.		

4. ↔ *Aerocephalus streperus*, (VIEILL.).

II. Mai 7. Cs.-Somorja. III. Apr. 27. Kisharta.

5. ↔ *Alauda arborea*, L.

I. Mart. 5. Ihárosberény.	III. Mart. 1. Izsák.	V. Mart. 14. Tavarna.
I. „ 8. Nádasd.	III. Apr. 15. Ungvár.	V. „ 30. Zuberecz.
II. „ 10. Keszegfalva.	V. Mart. 20. Selmezbánya.	V. Mai 8. Liptónújvár.
II. „ 26. Cs.-Somorja.	V. Febr. 21. Zólyom.	

6. ↔ *Alauda arvensis*, L.

I. Febr. 23. Ihárosberény.	III. Mart. 4. Szerep.	IV. Mart. 10. Görgényszentimre.
I. „ 21. Répáspuszta.	III. „ 8. Nagyvárad.	V. Febr. 23. Ghymes.
I. Mart. 13. Balatonederics.	III. Febr. 25. Tura.	V. „ 28. Barstaszár.
I. „ 2. Kőszeg.	III. „ 27. Debreczen.	V. Mart. 20. Selmezbánya.
I. Febr. 18. Vasvár.	III. Mart. 2. Ujtelekpuszta.	V. „ 1. Kékkő.
I. Mart. 13. Giez.	III. Febr. 26. Téglás.	V. Febr. 22. Sajókaza.
I. Febr. 28. Nádasd.	III. Mart. 5. Ófehértó.	V. Mart. 12. Bustyaháza.
I. „ 28. Sopronpuszta.	III. „ 11. Szinyérváralja.	V. Apr. 3. Dombó.
I. „ 28. Tata.	III. Febr. 24. Bodrogszentes.	V. Febr. 23. Geletnek.
I. Mart. 4. Budakesz.	III. „ 27. Leányvár.	V. „ 23. Dobó.
II. „ 16. Eszterháza.	III. Mart. 4. Lazony.	V. Mart. 4. Rezsőpart.
II. Febr. 28. Magyaróvár.	III. Febr. 26. Moesár.	V. „ 18. Szikla.
II. „ 5. Keszegfalva.	III. Mart. 2. Ungvár.	V. „ 17. Benesháza.
II. Mart. 11. Komárom.	IV. „ 4. Réa.	V. „ 12. Mihálytelek.
II. „ 4. Cs.-Somorja.	IV. „ 3. Déva.	V. „ 16. Zsdjár.
III. Febr. 20. Temeskubin.	IV. Apr. 15. Szelistye.	V. „ 13. Ratkólehota.
III. Mart. 1. Fehértemplom.	IV. Mart. 6. Nagysínek.	V. „ 4. Ujvásár.
III. „ 2. Rudolfsnád.	IV. „ 15. Brassó.	V. „ 15. Kassa.
III. „ 2. Bélye.	IV. „ 18. Petris.	V. „ 12. Kakasfalva.
III. „ 1. Apatin.	IV. Febr. 12. Tövis.	V. „ 7. Tavarna.
III. Febr. 27. Óverbász.	IV. „ 19. Nagyenyed.	V. Apr. 28. Kispáztóly.
III. Mart. 7. Királyhalom.	IV. Mart. 4. Szentháromság.	V. Mart. 13. Tarjaremete.
III. Febr. 20. Kisharta.	IV. „ 10. Sögesvár.	V. „ 23. Nagybittse.
III. „ 24. Izsák.	IV. „ 9. Kézdialmás.	V. „ 14. Zuberecz.
III. „ 21. Szegvár.	IV. „ 12. Bereczk.	V. „ 5. Liptónújvár.
III. Mart. 15. Jakabszállás- puszta.	IV. „ 11. Magyarorbó.	V. „ 4. Szepeshéla.
III. Febr. 24. Szigetcsép.	IV. „ 2. Kolozsvár.	V. „ 13. Lőese.

Területi közepek: — Regionenmitteln:

I. Mart. 1. (10).
II. „ 1. (5).

III. Mart. 1. (15).
IV. „ 6. (14).

V. Mart. 8. (24).

A területi középszámok szerint a mezei pacsirta a nyugati vidékekre aránylag korán érkezik meg. Bizonyítja ezt első sorban I. és

Laut den Regionenmitteln geht der Zug der Feldlerche in den westlichen Gebieten verhältnissmässig zu früh vor sich. Es bewei-

III. egyenlő középszáma. I. magasabb fekvésű terület s ezért az eltérő északi szélesség daczára is megfelelően későbbi érkezés felelne meg annak, mint a hogy az a normális lefolyású füstí feeske felvonulásnál tapasztalható. Bizonyítja másodsorban az, hogy IV. és V. középszámai igen közel állanak egymáshoz. Minthogy a hypszometrikus viszonyok közel egyformák, sőt az északi hegyvidéken némileg kedvezőtlenebbek, azért az északibb fekvésnek megfelelő nagyobb eltérésű középszám volna V-re jellemző. Az egyes adatok tanúsága szerint V-nek éppen a nyugati részén vannak azok a korábbi adatok, a melyek aránytalanul koravá teszik a középszámot. A mezei pacsirta tavaszi felvonulása ennél fogva *Motacillatypusba* sorolható, a mely tudvalevőleg a *korán érkező fajok normális typusa*.

sen dies in erster Linie die gleichen Mittel von I und III. Da I ein höher liegendes Gebiet ist, so müsste die Ankunft trotz der verschiedenen geographischen Breite eine entsprechend spätere sein, wie dies an dem normal verlaufenden Rauchschwalbenzuge zu ersehen ist. Den zweiten Beweis bildet der geringe Unterschied zwischen den Mitteln von IV. und V. Indem die hypsometrischen Verhältnisse ziemlich gleich sind, bei V sogar noch etwas ungünstiger, so müsste der nördlicheren Lage entsprechend, eine grössere Differenz zwischen beiden Mitteln bestehen. Laut den einzelnen Daten sind es eben die verhältnissmässig frühen westlichen, welche das Mittel von V verhältnissmässig verfrühen. Der Frühjahrszug der Feldlerche muss daher dem *Motacillatypus* angereicht werden, welcher, wie bekant, den *Normaltypus der früh ankommenden Arten* bildet.

7. † **Ampelis garrula**, (L.).

I. Febr. 15. Nádasd. 2 drb. (St.)

8. ↔ **Anas boschas**, L.

I. Mart. 9. Kőszeg.
III. Jan. 30. Ujvidék.

III. Febr. 17. Óverbász.
III. Jan. 31. Tura.

V. Mart. 15. Szikla.
V. „ 13. Liptóújvár.

9. ↔ **Anas crecca**, L.

I. Mart. 19. Hárosberény.
III. „ 11. Palona.

III. Mart. 1. Ujvidék.
III. „ 17. Alsókaból.

III. Febr. 21. Óverbász.
III. Mart. 18. Tura.

10. ↔ **Anas penelope**, L.

III. Mart. 6 - Apr. 1.
Óverbász.

III. Febr. 26. Tura.

V. Apr. 26. Zólyom.

11. ↔ **Anas querquedula**, L.

I. Mart. 19. Hárosberény.
I. „ 9. Kőszeg.
II. Apr. 22. Cs.-Somorja.

III. Mart. 13. Óverbász.
III. „ 15. Izsák.
III. „ 12. Tura.

IV. Apr. 16. Réa.
V. „ 14. Liptóújvár.

12. ↔ **Anas strepera**, L.

III. Mart. 5. Tura.

13. \leftrightarrow *Anser albifrons*, (Scop.).

III. Apr. 11. Tura.

14. \leftrightarrow *Anser anser*, (L.).

I. Febr. 24. Ihárosberény.
 III. „ 2. Óverbász.
 III. „ 23. Izsák.

III. Mart. 4. Ófehértó.
 III. „ 1. Leányvár.
 III. „ 2. Mocsár.

III. Mart. 13. Ungvár.
 IV. „ 22. Pribékfalva.
 V. „ 2. Sajókaza.

15. \leftrightarrow *Anser fabalis*, LATH.

I. Apr. 2. Tata. Utolsó
 — Die Letzten.
 II. Mart. 29. Keszegfalva.
 Utolsó. — Die
 Letzten.

II. Mart. 26. Cs.-Somorja.
 Utolsó. — Die
 Letzten.
 III. „ 12—20. Izsák.

III. Febr. 24. Békéscsaba.
 III. Mart. 20, 21. Gőd. → E
 III. Jan. 3—Febr. 26. Tura.
 → E.

16. \leftrightarrow *Anthus campestris*, (L.).

II. Apr. 19. Cs.-Somorja.

III. Apr. 8. Izsák.

V. Apr. 20. Geletnek.

17. \leftrightarrow *Anthus pratensis*, (L.).

I. Mart. 18. Molnaszecsöd.
 I. Febr. 23. Nádasd.
 II. Mart. 26. Keszegfalva.
 II. „ 15. Cs.-Somorja.

III. Apr. 29. Hárossziget.
 III. „ 15. Ungvár.
 V. „ 1. Sajókaza.

V. Apr. 23. Zólyom.
 V. Mart. 24. Tavarna.
 V. Apr. 13. Lőcse.

18. \leftrightarrow *Anthus trivialis*, (L.).

I. Mart. 12. Ihárosberény.
 I. Apr. 8. Molnaszecsöd.
 I. „ 14. Jánosháza.
 I. „ 22. Nádasd.
 II. „ 11. Cs.-Somorja.

III. Apr. 12. Óverbász.
 III. „ 10. Izsák.
 III. „ 17. Békéscsaba.
 III. „ 11. Ungvár.

V. Apr. 13. Geletnek.
 V. „ 22. Zólyom.
 V. „ 13. Tavarna.
 V. „ 14. Zuberecz.

19. \leftrightarrow *Aquila maculata*, Gm.

IV. Apr. 21. Segesvár.

V. Apr. 14. Zuberecz.

V. Mart. 15. Liptóújvár.

20. \leftrightarrow *Aquila pennata*, Gm.

V. Apr. 28. Tavarna.

21. \leftrightarrow *Archibuteo lagopus*, BRÜNN.

I. Apr. 8. Sopronpuszta.
 Utolsó. —
 Letzter.
 III. Mart. 26. Óverbász. Utol-
 sósó. — Letzter.

III. Mart. 11. Izsák. Utolsó.
 — Letzter.
 V. Apr. 12. Tavarna.
 Utolsó. —
 Letzter.

V. Mart. 6. Liptóújvár.
 Utolsó. —
 Letzter.

22. ↔ *Ardea alba*, L.I. Mart. 15, 22. Répás-
puszta. → N.

III. Apr. 9. Bélyce.

III. Apr. 8. Szigetesép.

23. ↔ *Ardea cinerea*, L.

I. Mart. 18. Hárosberény.
I. „ 16. Répáspuszta.
→ N.
I. „ 17. Molnaszeesöd.
I. „ 5. Tata.
II. „ 23. Keszegfalva.
III. „ 22. Temeskubin.
III. „ 9. Palona.
III. „ 22. Alsókabol.
III. „ 28. Rudolfsnád.

III. Apr. 12. Óbecse.
III. „ 10. Királyhalom.
III. „ 3. Kisharta.
III. Mart. 15. Izsák.
III. „ 29. Szigetesép.
III. Apr. 10. Hárossziget.
III. „ 1. Tura.
III. „ 1. Ófehértó.
III. „ 17. Nagybereg.
IV. Mart. 29. Karna.

IV. Mart. 23. Alsóvenicze.
IV. „ 21. Nagyenyed.
IV. „ 12. Segesvár.
IV. Apr. 5. Magyargorbó.
IV. Mart. 26. Pribékfalva.
V. „ 28. Bustyaháza.
V. „ 25. Dombó.
V. „ 29. Zólyom.
V. Apr. 21. Kispásztély.
V. Mai 7. *Liptóújvár*.

A szürke gévre vonatkozó vonulási anyagunk évről-évre elég jelentékeny, de ennek dacára még se állapíthattuk meg annak a vonulási típusát, mivel az adatok eloszlásában eddig nem sikerült állandó, évről-évre ismétlődő sajátosságokat fölfedeznünk. Az adatsorozatokat főbnyire a korai és késői adatok tarka összevisszasága jellemezte, a mely összevisszaság azonban évről-évre más volt. Ennek a szokatlan, s mint kivétel, a vonulási típusoknak ellentmondó jelenségnek az oka valószínűleg a speciális életmódban, nevezetesen a telepes fészkelésben rejlik. A fészektelep megszállása előtt, vagy a régi telep elpusztulása és az új keresése idejében igen sok felé kóborolnak a szürke gémekek, s e közben mint „első átvonulók” jelennek meg sok helyfűtt, holott nem átvonulók, hanem csak kóborlók. Különösen ott van sok kóborló, a hol a táplálékot nyújtó terület messze esik a fészkelőteleptől. A beküldött adatok tehát nem egyöntetűek, hanem háromféle adatból alkotott keveréket képeznek. Van közöttük megtelepedésre, átvonulásra és kóborlásra vonatkozó adat, s így csak természetes, hogy ezek együttesen nem adhatnak igazi és hű képet a vonulás lefolyásáról. A folyvonulás lefolyását, tehát a típust csak akkor állapíthatjuk meg, illetőleg csak akkor vezethetjük vissza valamely normális típusra, ha szótválasztjuk a háromféle adatot és csak a *fészektelep megszállására* vonatkozókat használjuk föl a típus megállapítására. Mostani anyagunk erre még nem alkalmas, de az

Obwohl das jährliche Zugsmateriale über den Fischreiherr nicht unbedeutend ist, war es bisher doch unmöglich, den Zugstypus desselben zu bestimmen, indem sich in der Vertheilung der Daten bisher keine constanten, sich von Jahr zu Jahr wiederholenden Züge nachweisen liessen. Die Datenreihen wurden immer durch ein buntes Durcheinander von frühen und späten Daten charakterisirt, u. zw. jedes Jahr auf seine eigene Art und Weise. Dieses abweichende, daher den Zugstypen widersprechende Verhalten dürfte wahrscheinlich durch die specielle Lebensweise, namentlich durch das colonienweise Brüten bedingt sein. Noch vor der Besiedelung der Colonie oder im Falle einer Zerstörung der alten, in der Suche nach einer neuen machen diese Reiherr weite Streifzüge und erscheinen dann in verschiedenen Gegenden als „erste Durchzügler“, obwohl dieselben doch nur Strichvögel sind. Die eingesandten Daten sind daher nicht einheitlich, sondern bilden eine Mischung von dreierlei Momenten: es sind theilweise Besiedelungs-, theilweise Durchzugs- und theilweise Strich-Daten, welche naturgemäss kein getreues, wahres Bild des Zuges ergeben können. Der Zugsverlauf, d. i. der Typus, resp. das Zurückführen auf einen Normaltypus kann daher nur dann bestimmt werden, wenn diese drei Momente von einander abgesondert werden und nur jene zur Bestimmung des Zugstypus herangezogen werden, welche sich auf die *Besiedelung der Colonien* beziehen. Unser

erdőhatóságoknak kiosztott bejelentő iven a szürke gém számára két rovat van: átvonulók és érkezés a fészektelepre, s kérjük egyúttal rendes megfigyelőinket is, hogy jelentéseikben erre a mozzanatra tekintettel legyenek. Az átvonulásra vonatkozó adatok gyűjtése e mellett nem válik fölöslegessé, mert hiszen a végső kritikát csak a több évre és nagy anyagra támaszkodó, esetleg az egész elterjedési körre kiterjedő földelőzés mondhatja ki.

jetziges Materiale ist dazu noch nicht geeignet, aber die hener an die Forstbehörden vertheilten Eintragslisten enthalten für den Zug des Fischreihers zwei Rubriken; nämlich: Durchzügler und Besiedelung der Colonie, und bitten wir aus diesem Anlasse auch unsere ständigen Beobachter, ihre Berichte demgemäss auszustellen. Das Sammeln der Durchzugsdaten ist trotzdem nicht überflüssig, da das letzte Wort erst von einer solchen Bearbeitung gesprochen werden kann, welche sich auf mehrere Jahre und auf ein grosses Materiale stützt, sich eventuell auf den ganzen Verbreitungskreis bezieht.

24. ↔ *Ardea garzetta*, L.

III. Apr. 5. Felsőkabol.

25. ↔ *Ardea purpurea*, L.

I. Apr. 14. Ihárosberény.
I. „ 8. Ujhegy.
II. „ 28. Keszegfalva.
II. „ 21. Cs.-Somorja.

III. Mart. 31. Temeskubin.
III. Apr. 9. Palona.
III. „ 10. Dunabökény.
III. „ 3. Bélye.

III. Mart. 22. Óverbász.
III. „ 26. Királyhalom.
III. Apr. 9. Tura.
IV. „ 26. Réa.

Az adatok eloszlása meglehetősen hasonlít ahhoz, a melyet a szürke gémmel láttunk, s ez némi megerősítése ott adott, a speciális biológiára támaszkodó magyarázatunknak. A két biológiailag oly közel álló faj fölvonulása nem térhet el nagyon egymástól, ha a fölvonulás módjában tényleg döntő tényező a speciális életmód. A megfigyelésnek tehát itt is két mozzanatra kell kiterjednie, t. i. az átvonulókra és a fészektelephez való érkezésre.

Die Vertheilung der Daten gleicht so ziemlich jener, welche die Daten des Fischreihers charakterisirte, und bildet dieser Umstand gewissermassen eine Bestätigung unserer dort gegebenen, auf die specielle Lebensweise gegründeten Erklärung. Der Zug dieser beiden biologisch einander nahe stehenden Arten kann nicht sehr verschieden sein, wenn der Zugverlauf wirklich durch die specielle Biologie bedingt wird. Die Beobachtung muss sich daher auch hier auf zwei Momente erstrecken, nämlich auf die ersten Durchzügler und auf die Besiedelung der Colonie.

26. ↔ *Ardea ralloides*, Scop.

I. Mai 7. Tata.
III. Apr. 13. Temeskubin.

III. Apr. 29. Bélye.

III. Apr. 18. Óverbász.

27. ↔ *Ardetta minuta*, (L.).

I. Mai 8. Molnaszeesöd.
II. „ 7. Cs.-Somorja.

III. Apr. 25. Temeskubin.
III. „ 26. Óverbász.

III. Apr. 6. Kisharta.
III. „ 7. Göd.

28. \leftrightarrow **Asio accipitrinus**, PALL.
 \leftrightarrow
 III. Mart. 16. Óverbász. | III. Apr. 12. Óbecse. Utolsó.
 Utolsó.-Letzte. | — Letzte.
29. \leftrightarrow **Botaurus stellaris**, (L.)
 II. Apr. 2. Keszegfalva. | II. Mart. 25. Cs.-Somorja. | II. Mart. 26. Óverbász.
30. \leftrightarrow **Buteo buteo**, (L.).
 I. Apr. 26. Sopronpuszta. | IV. Febr. 23. Nagyenyed. | V. Mart. 16. Znberecz.
 III. Febr. 11. Ujvidék. | V. „ 19. Sajókaza. | V. „ 22. Liptóújvár.
31. \leftrightarrow **Calamodus aquaticus**, (GM.).
 V. Apr. 26. Zólyom.
32. \leftrightarrow **Calamodus schoenobaenus**, (L.).
 I. Apr. 26. Molnaszeesöd. | II. Mai 3. Cs.-Somorja. | III. Apr. 11. Óverbász.
 II. „ 20. Keszegfalva. |
33. \odot **Cannabina cannabina**, (L.).
 V. Mart. 4. Lőcse.
34. \leftrightarrow **Cannabina linaria**, (L.).
 V. Jan. 29. Tavarua.
35. \leftrightarrow **Caprimulgus europaeus**, (L.).
 I. Apr. 13. Ihárosberény. | II. Mai 6. Cs.-Somorja. | III. Apr. 14. Nagyberég.
 I. Mai 7. Molnaszeesöd. | III. Apr. 19. Temeskubin. | V. „ 22. Dombó.
 I. Apr. 29. Nádasd. | III. „ 13. Szigetesép. | V. Mai 18. Liptóújvár.
 II. „ 13. Keszegfalva. | III. „ 13. Tura. |
36. \odot **Carduelis carduelis**, (L.).
 V. Apr. 8. Szikla. | V. Mart. 29. Lőcse.
37. \leftrightarrow **Cerchueis tinnunculus**, (L.).
 I. Mart. 11. Ihárosberény. | III. Apr. 10. Temeskubin. | III. Mart. 30. Tura.
 I. „ 27. Felsőlövő. | III. Febr. 27. Ujvidék. | IV. „ 27. Magyargorbó.
 I. Febr. 18. Jánosháza. | III. Mart. 30. Kisharta. | V. Apr. 2. Valkó.
 II. Mart. 29. Keszegfalva. | III. „ 21. Szerep. | V. „ 29. Liptóújvár.
 II. Apr. 15. Cs.-Somorja. | III. „ 12. Budapest. |

38. ↔ *Cerchneis vespertinus*, (L.).

I. Mai	4. Hárosberény.	III. Apr.	6. Kisharta.	IV. Apr.	22. Prázsmár.
II. „	5. Keszegfalva.	III. „	26. Izsák.	IV. „	30. Segesvár. → E.
II. Apr.	20. Cs.-Somorja.	III. „	29. Hárossziget.	IV. Mai	9. Kolozsvár.
III. Mai	5. Temeskubin.	III. „	13. Göd.		→ NE.
III. Apr.	28. Királyhalom.	III. „	12. Tura.		

39. ↔ *Charadrius alexandrinus*, L.

III. Mart. 12. Ürböpuszta.

40. ↔ *Charadrius dubius*, Scop.

II. Apr.	2. Cs.-Somorja.	III. Apr.	12. Göd.	V. Mart.	20. Sajókaza.
III. „	22. Ómoldova.	III. „	1. Tura.	V. Apr.	13. Tavarna.
III. Mart.	29. Óverbász.	IV. „	9. Türekös.	V. „	19. Liptóújvár.

41. ↔ *Chelidonaria urbica*, (L.).

I. Apr.	2. Hárosberény.	IV. Apr.	8. Oravicabánya.	IV. Apr.	15. Kolozsvár.
I. „	4. Répáspuszta.	IV. „	22. Réa.	IV. „	13. Laposnya.
I. „	16. Felsőeőr.	IV. „	12. Kosztesd.	IV. „	12. Görgénysszentimre.
I. „	15. Borostyánkő.	IV. „	11. Alsóvárosviz.	IV. Mai	4. Görgényüvegcsűr.
I. „	13. Csém.	IV. „	3. Szászváros	IV. Apr.	12. Alsófancsal.
I. „	14. Rohonc.	IV. „	12. Gredistye.	IV. „	21. Felsőfancsal.
I. „	10. Pornó.	IV. „	8. Sebeshely.	IV. „	11. Naszód.
I. „	15. Kőszeg.	IV. „	3. Kudzsir.	IV. „	10. Alsófernezely.
I. „	21. Doroszló.	IV. „	5. Felsőpián	V. „	20. Magaslak.
I. „	10. Sorok.	IV. „	2. Lomány.	V. „	15. Gyekés.
I. „	24. Szombathely.	IV. „	1. Péterfalva.	V. „	21. Hegybánya.
I. „	17. Molnászeesőd.	IV. „	2. Szászsebes.	V. „	14. Selmezbánya.
I. „	13. Giez.	IV. „	15. Szerdahely.	V. „	15. Tópaták.
I. „	23. Nádasd.	IV. „	14. Szelistye.	V. „	18. Kékkő.
II. „	20. Keszegfalva.	IV. „	29. Nagydisznód.	V. „	9. Sajókaza.
II. „	5. Komárom.	IV. „	9. Nagytalmács.	V. „	12. Apsinecz.
II. „	26. Cs.-Somorja.	IV. Mai	4. Ruderita.	V. „	27. Lenge.
III. „	1. Temeskubin.	IV. Apr.	16. Páró.	V. „	12. Sekély.
III. „	9. Fehértemplom.	IV. „	9. Alsóvenicze.	V. „	1. Mocsár.
III. „	18. Rudolfsgnád.	IV. „	10. Alsókomána.	V. Apr.	30. Kecskés.
III. „	3. Óverbász.	IV. „	15. Ujsinka.	V. „	11. Zólyom.
III. „	11. Arad.	IV. „	12. Holbák.	V. „	15. Kisgaram.
III. „	6. Kisharta.	IV. „	12. Türekös.	V. „	13. Breznóbánya.
III. „	12. Dobozmegyer.	IV. „	19. Kovászna.	V. „	12. Szikla.
III. „	5. Szigetesép.	IV. „	5. Petris.	V. Mai	2. Benesháza.
III. „	12. Szerep.	IV. „	11. Zám.	V. Apr.	11. Mihálytelek.
III. „	3. Tura.	IV. „	13. Ósebeshely.	V. „	22. Szomolnok.
III. „	1. Debreezen.	IV. „	11. Nagyenyed.	V. „	21. Felsőmecen- zéf.
III. „	10. Ujtelek.	IV. „	5. Segesvár.		
III. „	12. Ungvár.	IV. „	15. Fehéregyháza.		
IV. Mart.	31. Ogradina.	IV. „	12. Magyargorbó.		

V. Apr. 26. Stoósz.	V. Apr. 19. Fenyvesvölgy.	V. Apr. 28. Zuberecz.
V. „ 13. Tavarna.	V. „ 14. Ticha.	V. Mai 2. Liptóújvár.
V. „ 7. Nagyberezna.	V. „ 12. Uzsok.	V. „ 1. Szepesbela.
V. „ 6. Turjaremete.	V. „ 19. Nagybittse.	V. Apr. 25. Lőese.
V. „ 22. Sólát.	V. Mai 7. Zsolna.	

Területi közepek: Regionenmittel:

I. Apr. 14. (14)	IV. Apr. 12. (39)	V. Apr. 19. (34)
III. „ 8. (13)		

A molnárfecske tavaszi fölvonulását az egyévi földolgozások keretében még nem tisztázhattuk, mivel nem állapíthattuk meg eddigelé a vonulási typust. Nagyjában mindig a Hirundotypushoz közeledik. — a mi tekintettel a két faj egyforma biológiájára és földrajzi elterjedésére csak természetes volna — de a középszámok kölesönös elhelyezkedése nem állandó. Különösen a keleti hegyvidék középszáma az, a mely nem illeszkedik bele a sorozatba, a mennyiben többnyire túlkoraí szokott lenni. Tény az, hogy ezt a korai középszámot túlnyomóan a marosmenti korai adatok idézik elő — s itt megvolna az analogia a Hirundo typussal — de minthogy a középszámok egymáshoz való viszonya nem olyan határozott és évről-évre ismétlődő, mint a füstí feeskénél, egyelőre még föl kell függesztenünk az ítéletet addig, a míg a hosszabb sorozatokon alapuló földolgozás dönti el a kérdést.

Der Frühjahrszug der Mehlsehwalbe konnte in den bisherigen Bearbeitungen noch nicht völlig geklärt werden, indem der Zugstypus bisher noch nicht bestimmt werden konnte. In Grossen und Ganzen nähert sich derselbe immer dem Hirundotypus — was ja auch mit Hinsicht auf die gleiche Biologie und geographische Verbreitung nur natürlich wäre — doch ist das gegenseitige Verhältniss der Regionenmittel nicht constant. Es ist namentlich das Mittel der östlichen Erhebung jenes, welches nicht recht in die Reihe passt, indem dasselbe gewöhnlich etwas zu früh ist. Es ist zwar Thatsache, dass diese Verfrühung durch die Daten aus dem Marosthale verursacht wird — und dies wäre auch eine Analogie mit dem Hirundotypus. — da aber die gegenseitige Stellung der Regionenmittel nicht so bestimmt und sich von Jahr zu Jahr wiederholend ist, als bei der Rauchschnalbe, so muss dass Endurtheil vorläufig noch verschoben werden, bis dasselbe nicht durch eine auf längere Serien gegründete Bearbeitung entschieden wird.

42. \leftrightarrow *Chloris chloris*, (L.).

V. Mart. 20. Liptóújvár.	V. Mart. 30. Lőese.
--------------------------	---------------------

43. \leftrightarrow *Chrysomitris spinus*, (L.).

II, Mart. 8. Cs.-Somorja.

44. \leftrightarrow *Ciconia ciconia*, (L.).

I. Apr. 10. Kisherend.	I. Apr. 23. Kaposvár.	I. Apr. 11. Kárász.
I. Mart. 25. Németpalkonya.	I. Mart. 27. Répáspuszta. A	I. „ 18. Szászvár.
I. Apr. 3. Csurgó.	fészekhez. —	I. Mart. 31. Rácsmecske.
I. Mart. 25. Hárosberény.	An das Nest.	I. „ 28. Bellatincz.
I. Apr. 5. Nagyatád.	I. Apr. 10. Sásd.	I. „ 29. Szőkedenes.

- I. Apr. 23. Lengyeltóti.
 I. „ 10. Boglár.
 I. „ 2. Nagyvázsony.
 I. Mart. 28. Igal.
 I. Apr. 12. Tab.
 I. „ 11. Felsőőr.
 I. „ 15. Felsőlövő.
 I. „ 8. Németújvár.
 I. „ 24. Csém.
 I. „ 21. Németlő.
 I. Mart. 25. Doroszló.
 I. Apr. 11. Borsmonostor.
 I. „ 11. Körmend.
 I. Mart. 9. Sorok.
 I. Apr. 13. Szombathely.
 I. „ 10. Locsmánd.
 I. „ 6. Molnaszezsöd.
 I. „ 7. Csepreg.
 I. „ 4. Vasvár.
 I. Mart. 27. Jánosháza.
 I. Apr. 4. Sárvár.
 I. „ 7. Geese.
 I. „ 11. Bakonyszent-
 iván.
 I. „ 9. Pápateszér.
 I. Mart. 31. Gicz.
 I. Apr. 13. Gicz. A fészek-
 hez. — An das
 Nest.
 I. „ 8. Rátóth. → E.
 I. „ 3. Kádárta. → E.
 I. „ 7. Szentkirálysza-
 badja.
 I. Mart. 28. Almádi.
 I. Apr. 9. Vörösbény.
 → E.
 I. „ 2. Litér.
 I. „ 10. Öskü.
 I. „ 6. Peremarton.
 → E.
 I. „ 11. Várpalota.
 I. „ 5. Ósi.
 I. Mart. 28. Bokod.
 I. Apr. 12. Savanyúkút.
 I. „ 30. Kertes.
 I. „ 18. Nyék.
 I. Mart. 31. Nagyczenk.
 I. „ 30. Császár.
 I. „ 28. Tarján.
 I. „ 25. Héregh.
 I. „ 29. Esztergom.
 I. Apr. 27. Budakesz.
 Aquila XIII.
- I. Mart. 28. Visegrád.
 II. „ 24. Ság.
 II. „ 27. Eszterháza.
 II. „ 25. Himód.
 II. „ 26. Hővej.
 II. Apr. 1. Szill.
 II. Mart. 28. Csorna.
 II. Apr. 8. Guta.
 II. „ 6. Keszegfalva.
 II. Mart. 28. Komárom.
 II. Apr. 1. Szomód.
 II. Mart. 29. Cs.-Somorja
 III. „ 26. Temeskubin.
 III. „ 27. Fehértemplom.
 30 → NW.
 III. Apr. 3. Fehértemplom.
 300 → NW.
 III. Mart. 25. Palona.
 III. „ 28. Dunabökény.
 III. „ 24. Palánka.
 III. „ 29. Ujvidék.
 III. „ 28. Alsókabal. Fés-
 zekhez. — An
 das Nest.
 III. „ 29. Dunagárdony.
 III. „ 23. Rudolfsnád.
 III. Apr. 5. Rudolfsnád.
 Fészekhez. —
 An das Nest.
 III. „ 5. Nagybeeskerek.
 III. Mart. 30. Bares.
 III. „ 25. Oszró.
 III. Apr. 10. Ozdfalu.
 III. „ 2. Siklós.
 III. Mart. 28. Villány.
 III. Apr. 4. Mohács.
 III. Mart. 28. Bélye.
 III. „ 26. Apatin.
 III. „ 26. Doroszló.
 III. Febr. 22. Óverbász.
 1 → W.
 III. Mart. 31. Óverbász
 III. „ 1. Szeghegy. 4 →
 NW.
 III. „ 31. Óbecse.
 III. „ 28. Temesrékás.
 III. „ 28. Szigetvár.
 III. „ 28. Királyhalom.
 III. „ 29. Makó.
 III. „ 29. Kisharta.
 III. Apr. 10. Kisharta. Fés-
 zekhez. — An
 das Nest.
- III. Mart. 24. Izsák
 III. Apr. 5. Kondoros.
 → SE.
 III. Mart. 24. Szegvár.
 III. „ 24. Szentés.
 III. Apr. 4. Dobozmegyer.
 III. „ 4. Görbed.
 III. Mart. 19. Jakabszállás-
 puszta.
 III. Apr. 4. Szigetesép.
 III. „ 5. Szigetesép
 24 → W.
 III. „ 12. Turkeve.
 III. Mart. 29. Szerep.
 III. Apr. 8. Szerep. 50 → N.
 III. Mart. 29. Nagyvárad.
 III. Apr. 9. Budapest.
 III. „ 3. Gőd.
 III. Mart. 29. Tura.
 III. „ 28. Poroszló. → N.
 III. „ 18. Debreczen.
 III. Apr. 3. Debreczen. Fés-
 zekhez. — An
 das Nest.
 III. Mart. 30. Ujtelek.
 III. Apr. 1. Ófehértó.
 III. „ 3. Szinyérváralja.
 III. Mart. 27. Leányvár.
 III. „ 17. Nagydobrony.
 III. Apr. 1. Beregszász.
 III. „ 8. Nagyberég.
 III. Mart. 26. Lazony.
 III. Apr. 5. Lazony. Fés-
 zekhez. — An
 das Nest.
 III. Mart. 27. Mocsár.
 III. Apr. 8. Zugó. → N.
 III. Mart. 28. Ungvár.
 III. „ 27. Radvány.
 IV. Apr. 8. Szerbpozse-
 zsená.
 IV. Mart. 27. Nájdas.
 IV. „ 9. Ujmoldova.
 20 → N.
 IV. „ 30. Berzászka.
 IV. „ 27. Dalbosecz.
 NE. → SE.
 IV. „ 25. Eibenthal.
 IV. „ 16. Plavisevicza.
 IV. „ 22. Dubova.

- IV. Mart. 16. Ogradina.
 IV. „ 17. Jeselnicza.
 IV. „ 21. Oraviczabánya.
 20 → N.
 IV. Apr. 10. Temesszlatina.
 IV. Mart. 16. Alsómocs. → N.
 IV. Apr. 8. Kövesd.
 IV. Mart. 28. Labasínez.
 IV. Apr. 3. Dubest. → N.
 IV. „ 2. Szudriás.
 IV. „ 24. Szelesova.
 IV. Mart. 23. Bakamező.
 IV. „ 23. Osztrov.
 IV. Apr. 30. Gross.
 IV. Mart. 23. Bulza.
 IV. Apr. 10. Pozsoga.
 IV. „ 5. Marosillye.
 100 → N.
 IV. „ 10. *Marosillye*.
 60 → N.
 IV. „ 15. *Marosillye*.
 80 → W.
 IV. „ 20. *Marosillye*.
 70 → N.
 IV. Mart. 15. Déva.
 IV. „ 27. *Déva*.
 110 → NW.
 IV. Apr. 24. *Déva*. 25 → W.
 IV. „ 26. Nagyrápolc.
 IV. „ 6. Bozes.
 IV. „ 24. Alsóvárosviz.
 IV. „ 24. Szászváros.
 IV. Mart. 12. Szerdahely.
 IV. *Mai* 20. *Szelistye*.
 IV. Apr. 7. Nagydisznód.
 → N.
 IV. „ 4. Nagyszeben.
 IV. Mart. 24. Nagytalmács.
 → N.
 IV. „ 15. Ujgyháza → N.
 IV. „ 20—29. *Ujgyháza*.
 Tömegesen. —
 Massenhaft.
 → N.
 IV. Apr. 3. Strezakerezi-
 sora.
 IV. Mart. 9. Mártonhegy.
 64 → N.
 IV. Apr. 5. Brulya. 33 → N.
 IV. „ 5. Alsóvíst.
 IV. „ 5. Morgonda.
 IV. „ 5. Gerdály → N.
- IV. Apr. 8. Rukkor.
 9 → NW.
 IV. Mart. 8. Nagysink. → N.
 IV. „ 30. Boldogváros.
 21 → N.
 IV. „ 20. Nádpaták.
 150 → SE.
 IV. Apr. 8. Fogaras.
 → NW.
 IV. „ 28. *Fogaras*.
 IV. „ 20. Sebes.
 IV. „ 17. Sarkaicza.
 IV. Mart. 26. Ósinka.
 IV. „ 11. Alsóvenicze.
 IV. „ 9. Alsókomána.
 IV. Apr. 26. Ujsinka.
 IV. „ 12. Felsőkomána.
 IV. „ 19. Kucsuláta.
 IV. Mart. 30. Zernest → N.
 IV. Apr. 7. Töresvár.
 IV. „ 13. Holbák → W.
 IV. Mart. 22. Szunyogszék.
 IV. „ 29. Krizba.
 IV. „ 18. Barczaujfalu.
 IV. Apr. 1. Apácza.
 IV. „ 1. Szászmagyarós.
 IV. Mart. 19. Brassó → N.
 IV. „ 28. Földvár.
 IV. Apr. 2. Szászhermány.
 IV. Mart. 18. Hosszúfalu.
 → NE.
 IV. Apr. 4. Hlyefalu.
 IV. „ 3. Sepsiszent-
 györgy.
 IV. „ 1. Gidófalva.
 IV. Mart. 28. Nagy-
 borosnyó.
 IV. „ 26. Kovászna.
 IV. „ 30. Lippa.
 IV. „ 10. Solymos.
 IV. „ 25. Sistarovecz.
 IV. „ 31. *Sistarovecz* → N.
 IV. Apr. 6. *Sistarovecz*
 SW. → SE.
 IV. „ 11. Borosjenő.
 IV. Mart. 29. Berzova.
 IV. Apr. 3. Buttyin.
 IV. „ 11. Borossebes.
 IV. „ 8. Tótvarad.
 10 → NW.
 IV. *Mai* 12. *Petris*. 50 drb.
 (St.).
- IV. Mart. 26. Nagyhalmágy.
 IV. Apr. 8. 17 Karasztó.
 200 drb. (St.).
 IV. „ 11. Riskulieza.
 200 drb. (St.).
 IV. „ 8. Czebe. 150 drb.
 (St.).
 IV. „ 7. Meszták.
 200 drb. (St.).
 IV. Mart. 20. Brád.
 IV. Apr. 4. Boicza.
 IV. „ 16. *Boicza* → NW.
 IV. „ 19. Szelistye.
 IV. „ 4. Topánfalva.
 200 drb. (St.).
 IV. „ 23. Abrudbánya.
 IV. „ 18. Abrudfalva.
 → NW.
 IV. „ 10. Nagymás.
 IV. Mart. 28. Magyarigen.
 IV. „ 30. Tövis.
 IV. „ 25. Nagyenyed.
 400 drb. (St.).
 IV. „ 30. Marosdéce.
 IV. Apr. 9. Bethlenszent-
 miklós.
 IV. „ 17. Asszonyfalva.
 20 → N.
 IV. „ 15. Alsóbajom.
 IV. „ 3. Sályá.
 IV. „ 20. Dicsőszent-
 márton.
 IV. „ 14. Szászpéter-
 falva. 27 → NW.
 IV. „ 4. Muzsna → N.
 IV. „ 18. *Muzsna*.
 → NW.
 IV. „ 20. Harangláb.
 IV. „ 11. Baráthely. 40
 → NW.
 IV. „ 6. Szászmád.
 IV. Mart. 29. Somogyom.
 IV. Apr. 28. Eczel.
 IV. „ 6. Magaré.
 IV. „ 15. Szászsáros.
 IV. „ 20. *Szászsáros* → N.
 IV. „ 10. Váldhid.
 IV. „ 9. Aluakerék.
 IV. „ 1. Pród.
 IV. Mart. 23. Szászszen-
 lászló.
 IV. „ 25. Segesvár.

- IV. Apr. 14. *Segesvár.*
10 → NW.
- IV. „ 2. Százhalom.
30 → N.
- IV. Mart. 18. Apold.
- IV. „ 18. Fehéregyháza.
- IV. „ 29. Réten. 15 → N.
- IV. „ 30. Báránykut.
9 → N.
- IV. Apr. 5. Szászdálya.
- IV. Mart. 30. Czelina.
19 → S.
- IV. Apr. 4. Szászkézd.
- IV. Mart. 19. Szászkeresztúr.
- IV. Apr. 22. Kőhalom.
- IV. „ 1. Vargyas.
10 → NE.
- IV. Mart. 23. Csikrákos.
- IV. Apr. 2. Csikszereda.
- IV. Mart. 26. Csiktaploca.
- IV. „ 12. Málnás.
115 → S.
- IV. „ 28. Csiktusnád.
- IV. „ 29. Csikszentmárton.
- IV. „ 27. Kézdivásárhely.
- IV. Apr. 3. Lemhény.
- IV. „ 5. Soósmező.
50 drb. (St).
- IV. „ 9. Bánffy-hunyad.
- IV. „ 6. Magyarorbó.
- IV. Mart. 19. Kolozsvár.
- IV. Apr. 5. *Kolozsvár.*
40 drb. (St)
- IV. Mart. 20. Torda.
- IV. Apr. 3. Nagyida.
- IV. „ 7. Szászakna.
- IV. „ 5. Teke.
- IV. „ 2. Szászpéntek.
- IV. „ 10. Vajola.
- IV. Mart. 28. Herbus.
- IV. „ 29. Disznajó.
- IV. „ 29. Görgényszentimre.
- IV. „ 18. Görgényüvegcsűr.
- IV. „ 20. Felsőfancsal.
- IV. Apr. 7. Csomafalva.
- IV. Mart. 25. Gyergyóujfalu.
- IV. „ 30. Kilyénfalva.
- IV. Apr. 14. 24. Gyergyó-szentmiklós
→ NW.
- IV. „ 17. Hágótóalja.
- IV. „ 8. Gyergyótölgyes.
- IV. Mart. 27. Szentmária.
- IV. Apr. 3. Oroszmező.
60 → N.
- IV. „ 13. Magyarláros.
- IV. Mart. 23. Dész.
- IV. Apr. 1. Bethlen.
- IV. Mart. 27. Besztercze.
- IV. „ 28. Nagysajó.
- IV. Apr. 9. Borgóprund.
- IV. Mart. 29. Óradna → E.
- IV. Apr. 2. 4. *Óradna*
→ E.
- IV. „ 10. Kosna.
- IV. Mart. 26. Pribékfalva.
- IV. „ 28. Máramaros-sziget.
- IV. „ 20. Rozália → E.
- IV. Apr. 3. Alsóvíssó.
- IV. Mart. 11. Felsővíssó.
- IV. Apr. 8. *Felsővíssó.*
- V. Apr. 3. Veresegyház.
- V. „ 16. Babath → E.
- V. „ 3. Hasznos → E.
- V. Mart. 31. Terpes.
- V. Apr. 2. Barstaszár.
- V. „ 6. Ebedeéz.
- V. „ 11. Csejkkő → E.
- V. Apr. 8. Garamrév.
- V. Mart. 21. Bakabánya.
- V. Apr. 20. Gyekés.
- V. Mart. 23. Sajókaza.
- V. Apr. 17. Hatmeg.
- V. „ 17. Lukova.
- V. „ 6. Huszt.
- V. „ 15. Bustyaháza.
- V. „ 12. Talaborfalva
→ NE.
- V. „ 23. Kalocsa.
- V. „ 10. Kőkényes.
- V. „ 27. Dombó. 26 → E.
- V. Mart. 26. Apsinecz.
- V. „ 29. Körösmező.
- V. Apr. 26. Madarasalja.
- V. „ 21. Dóczifürész.
- V. „ 6. Felsőhámor.
→ NE.
- V. Mart. 29. Gyertyánfa.
- V. Apr. 7. Bükköskút.
- V. „ 2. Geletnek.
- V. Mart. 27. Barsszklénó.
- V. „ 31. Sekély → SE.
- V. „ 31. Jálna. 30 → E.
- V. Apr. 5. Dobó → N.
- V. Mart. 28. Kovácsfalva.
- V. „ 28. Zólyom → N.
- V. Apr. 9, 11, 26. *Mai. 19.*
Zólyom.
- V. „ 27. Liptóösszada.
- V. Mart. 27. Zólyomlipese.
50 → SW.
- V. „ 27. Libetbánya.
- V. Apr. 9, 11, 18, 22.
Szentandrás.
- V. „ 16. Garamhídvég.
- V. „ 4. Jeczenye.
- V. „ 3. Zólyompéteri.
- V. „ 4. Bród.
- V. „ 5. Rezsőpart.
50 → NE.
- V. „ 24. *Rezsőpart* → N.
- V. „ 6. Karám.
- V. Mart. 30. Breznóbánya.
- V. „ 28. Szikla → NNE.
- V. „ 28. Benesháza.
- V. Apr. 1. Mihálytelek.
- V. „ 10. Vaczok.
- V. „ 29. Murány → N.
- V. „ 16. Liptóteplicska
→ NW.
- V. „ 7. Rozsnyó.
- V. „ 20. Szomolnok.
- V. „ 20. Felsőmeczenezéf.
- V. „ 11. Stoósz.
- V. „ 3. Szepsi.
- V. „ 6. Aranyidka.
- V. „ 10. Kassa.
- V. „ 4. Kakasfaln.
- V. Mart. 26. Varannó. Fészekhez. — An das Nest.
- V. Apr. 5. Varannóhosszúmező. Fészekhez. — An das Nest.
- V. Mart. 28. Tavarna.
- V. Apr. 1. *Tavarna* → N.
- V. „ 3. Homonna. → N.

V. Apr. 13. Kisberezna.	V. Mai 31. Zsolna.	V. Apr. 4. Liptószent- iván → NW.
V. „ 3. Nagyberezna.	V. Apr. 7. Mutne.	V. „ 1. Liptónjvár → NE.
V. Mart. 25. Beresényifalva.	V. „ 27. Vesztele.	V. „ 26. Csorbai-tó. 50 → W.
V. Apr. 6. Kispásztély.	V. „ 5. Szihelne.	V. „ 5. Felsőlápos. 12 → NW.
V. „ 10. Turjaremete.	V. „ 11. Námlesztó.	V. „ 15. Kubach.
V. „ 7. Sólát.	V. Mart. 28. Bobró.	V. Mart. 20. Szepesbéla.
V. „ 3. Fenyvesvölgy	V. Apr. 16. Kraszna- horka.	V. Apr. 8, 18. Szepesbéla.
V. „ 12. Poroskó.	V. Mart. 29. Turdossin.	V. „ 23. Lőese.
V. Apr. 16. Uszok	V. „ 16. Trsztena.	V. Mart. 22. Eperjes.
V. „ 23. Iszka.	V. Apr. 16. Zábido.	
V. „ 23. Ökörmező.	V. Mart. 28. Liptószent- miklós.	
V. „ 27. Oroszlánkő- podhrágy.		

Területi közepek: — Regionenmitteln:

I. Apr. 6. (59)	III. Mart. 28. (56.)	V. Apr. 7. (92.)
II. Mart. 30. (11.)	IV. Apr. 1. (168.)	

A fehér gólya tavaszi fölvonulását már többször s elég behatóan jellemeztük, nevezetesen az 1903. és 1904. évi földolgozásokban, s ismétlések elkerülése végett egyszerűen utalok ezekre. Csak annyit jegyzek meg, hogy az idei vonulás lefolyása is teljesen azonos a korábbi évekével s csak megerősíti a korábbi földolgozások eredményeit, a melyek alapján fölláttottuk a *Ciconiatypus*.

A jövő feladata lesz ennek a typusnak *normalis typusra* való visszavezetése, s e cél érdekében a bejelentő iyekeu három rovatot is adtunk a gólya vonulásának a megfigyelésére, n. i. első, első a fészeknél, további átvonulók, mindezek száma és iránya. Ily módon szétválaszthatjuk az átvonulási és megtelepedési adatokat, s az utóbbiak segítségével dönthetjük majd el azt a kérdést, normalis-e a typus vagy nem.

Der Frühjahrszug des weissen Storches wurde schon öfter und sehr eingehend charakterisirt, namentlich in den Bearbeitungen von 1903 und 1904, weshalb behufs Vermeidung von Wiederholungen auf jene hingewiesen wird. Hier soll nur so viel bemerkt werden, dass der heutige Zugverlauf den früheren völlig analog ist und die Resultate der früheren Beobachtungen, namentlich den *Ciconia*-typus vollkommen bestätigt.

Aufgabe der Zukunft bildet das Zurückführen dieses Typus auf einen *Normaltypus*, und wurden zu diesem Zwecke in der Eintragsliste drei Rubriken zur Beobachtung des Storchezuges eröffnet, nämlich: die ersten, die ersten am Nest und weitere Durchzügler, deren Anzahl und Richtung. Auf diese Weise werden die Durchzugsdaten von den Besiedlungsdaten getrennt und auf Grund letzterer erfolgt die Entscheidung, ob es sich um einen Normaltypus handelt oder nicht.

45. ↔ *Ciconia nigra*, (L.).

III. Apr. 5. Temeskubin.	III. Apr. 10. Nagyberég.	V. Mart. 16. Kispásztély.
III. „ 12. Palona.	IV. „ 18. Ujmoldova.	V. Apr. 6. Turjaremete.
III. Mart. 29. Alsókabol.	V. „ 27. Nagyberezna.	V. „ 26. Nagybitte. → N.
III. Apr. 10. Bélye.	V. „ 28. Beresényifalva.	

46. ↔ *Circus aeruginosus*, (L.).

I. Mart. 23. Sopronpuszta.	III. Apr. 5. Temeskubin.	V. Mart. 5. Szepesbéla.
II. „ 26. Cs.-Somorja.	III. „ 4. Gőd.	

47. \leftrightarrow *Circus cyaneus*, (L.).

I. Febr. 26. Tata.
II. Mart. 23. Keszegfalva.

III. Mart. 8. Gőd.

V. Mart. 16. Tavarna.

48. \leftrightarrow *Circus macrurus*, Gm.

IV. Mart. 12. Kolozsvár.

49. \leftrightarrow *Circus pygargus*, (L.).

II. Apr. 8. Cs.-Somorja.

50. \leftrightarrow *Clivicola riparia*, (L.).

I. Apr. 10. Molnaszecsőd.
I. „ 28. Nádasd.
II. Mai 2. Keszegfalva.
II. Apr. 16. Cs.-Somorja
III. „ 12. Temeskubin.

III. Apr. 6. Óverbász.

III. „ 12. Óbecse.

III. Mai 1. Hárossziget.

IV. Apr. 17. Szelistye.

IV. „ 15. Tresztia.

V. Mai 16. Sajókaza.

V. Apr. 13. Geletnek.

V. „ 17. Bercsényifalva.

V. „ 19. Kispáztély.

51. $\odot\odot$ *Coccothraustes coccothraustes*, (L.).

V. Apr. 5. Szikla.

52. $\odot\odot$ *Colaeus monedula*, (L.).

V. Mart. 27. Lőcse.

53. \leftrightarrow *Columba oenas*, L.

I. Mart. 10. Bükkösd.
I. Febr. 4. Ihárosberény.
I. Mart. 2. Répáspuszta.
I. „ 10. Nagyárpád.
I. „ 2. Barkócz.
I. Febr. 9. Felsőőr.
I. Mart. 17. Borostyánkő.
I. „ 2. Kolozsvár.
I. Febr. 26. Hodász.
I. „ 28. Csém.
I. Mart. 25. Rohonc.
I. „ 11. Kőszeg.
I. Febr. 2. Doroszló.
I. „ 25. Sorok.
I. Mart. 28. Szombathely.
I. „ 6. Molnaszecsőd.
I. Febr. 9. Jánosháza.
I. Mart. 11. Gicz.
I. „ 4. Bokod.

I. Mart. 8. Sopronpuszta.

I. „ 1. Császár.

I. „ 1. Héregh.

II. „ 12. Guta.

III. Febr. 12. Temeskubin.

III. „ 25. Rudolfsznád.

III. Mart. 1. Hegyszentmárton.

III. „ 10. Temesrékás.

III. Febr. 24. Kisharta.

III. Mart. 12. Jakabszállás-
puszta.

III. Febr. 24. Gőd.

III. Jan. 19. Tura.

III. Apr. 16. *Ujtelek*.

III. Febr. 25. Téglás.

III. Mart. 8. Ófehértó.

III. „ 1. Leányvár.

III. „ 27. *Lazony*.

III. Mart. 1. Mocsár.

III. „ 9. Radváncz.

III. Febr. 26. Ungvár.

IV. Mart. 5. Oraviczabánya.

IV. Febr. 21. Kövesd.

IV. „ 28. Labasincz.

IV. Mart. 1. Dubest.

IV. „ 8. Szelesova.

IV. „ 8. Bakamező.

IV. „ 8. Osztrov.

IV. Febr. 20. Gross.

IV. „ 20. Bulza.

IV. „ 28. Marosillye.

IV. Mart. 25. Alsóvárosviz.

V. Apr. 11. *Kudzsir*.

IV. Mart. 2. Felsőpián.

IV. „ 2. Sztregár.

IV. „ 1. Szászsebes.

IV. „ 9. Sugág.

IV. Mart. 12. Szerdahely.	IV. Mart. 6. Czelina.	V. Mart. 12. Kovácsfalva.
IV. „ 22. Szelistye.	IV. „ 6. Szászkézd.	V. „ 17. Badin.
IV. „ 5. Nagydisznód.	IV. „ 10. Szászkeresztúr.	V. Febr. 28. Zólyom.
IV. „ 2. Nagyszeben.	IV. „ 14. Magyarorbó.	V. Mart. 22. Liptóosszada.
IV. „ 10. Nagytalmács.	IV. „ 12. Kolozsvár.	V. „ 10. Libetbánya.
IV. Febr. 28. Ujgyháza.	IV. Febr. 28. Görgény-szent- imre.	V. „ 22. Bród.
IV. Mart. 8. Mártonhegy.	IV. „ 24. Zsibó.	V. „ 29. Kisgaram.
IV. „ 9. Brulya.	IV. Mart. 18. Bethlen.	V. „ 25. Szikla.
IV. „ 6. Morgonda.	V. Mart. 10. Erdőkürth.	V. „ 19. Benesháza.
IV. Febr. 27. Nagysink.	V. „ 2. Valkó.	V. „ 13. Mihálytelek.
IV. „ 26. Boldogváros.	V. Febr. 23. Ghymes.	V. „ 3. Nyustya.
IV. Mart. 13. Nádpaták.	V. Mart. 2. Garamrév.	V. Apr. 4. Zsdjár.
IV. „ 11. Kálbor.	V. „ 11. Magaslak.	V. Mart. 24. Róna.
IV. „ 10. Alsóvenieze.	V. „ 8. Gyekés.	V. „ 2. Ratkőlehota.
IV. „ 9. Alsókomána.	V. „ 7. Schmezbánya.	V. „ 20. Szomolnok.
IV. Apr. 17. Ujsinka.	V. „ 12. Ipolság.	V. „ 9. Stoósz.
IV. Febr. 5. Felsőkomána.	V. „ 11. Tópaták.	V. „ 30. Szepsi.
IV. Mart. 8. Hosszúfalu.	V. „ 14. Kékkő.	V. „ 13. Semse.
IV. Febr. 7. Solyos.	V. „ 16. Sajókaza.	V. „ 10. Kassa.
IV. Mart. 2. Sistarovecz.	V. „ 21. Madarasalja.	V. „ 13. Keczerpeklén.
IV. Apr. 17. Petris.	V. „ 21. Felsőhámor.	V. „ 11. Kakasfalu.
IV. Mart. 9. Nagyenyed.	V. „ 10. Gyertyánfa.	V. „ 4. Tavarna.
IV. Apr. 6. Váldhid.	V. „ 22. Kunosvágása.	V. Apr. 16. Kisberezna.
IV. Mart. 10. Almakerék.	V. „ 2. Lenge.	V. Mart. 14. Nagyberezna
IV. „ 8. Szászszen- lászló.	V. „ 19. Alsótüresek.	V. „ 3. Beresényifalva.
IV. „ 1. Szentháromság.	V. „ 3. Sekély.	V. „ 24. Turjaremete.
IV. „ 10. Segesvár.	V. „ 19. Moesár.	V. „ 31. Fenyvesvölgy.
IV. „ 6. Százhalom.	V. „ 25. Jálma.	V. „ 21. Poroskó.
IV. Febr. 28. Apold.	V. „ 6. Kecskés.	V. Apr. 12. Ticha.
IV. Mart. 9. Fehéregyháza.	V. „ 9. Ternye.	V. „ 12. Rózsahegy.
IV. Febr. 28. Réten.	V. Febr. 18. Dobó.	V. Mart. 15. Némethylpese.
IV. „ 27. Báránykút.	V. Mart. 12. Bucs.	V. Apr. 23. Liptószentiván.
IV. Mart. 17. Szászdálya.		V. Mart. 26. Savnik.

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Mart. 2. (23.)

IV. Mart. 5. (53.)

V. Mart. 13. (53.)

III. Febr. 26. (14.)

Addig, a míg hosszabb sorozatokon alapuló földolgozásunk nincs, csak az 1903. évi földolgozásban mondottakra utalhatunk. A föl-
vonulás idej képe is változatlan, ugyanaz a szabálytalan korai és késői adatokból álló sorozat, miként eddig is minden évben, a melyből határozott törvényszerűség nem dom-
borodik ki.

So lange wir keine auf Grund längerer Serien durchgeführte Bearbeitung haben, verweisen wir auf das in der Bearbeitung von 1903 Gesagte. Das Bild des Zuges ist auch heuer unverändert, es ist dieselbe aus frühen und späten Daten ganz unregelmässig zusammengesetzte Datenreihe, welche sich bisher jährlich wiederholte und keine bestimmte Gesetzmässigkeit im Zuge der Hohltaube erkennen liess.

54. \leftrightarrow *Columba palumbus*, L.

I. Mart. 5. Ihárosberény.	II. Febr. 24. Himód.	III. Mart. 8. Mocsár.
I. „ 2. Répáspuszta.	II. Mart. 10. Hövej.	IV. „ 11. Oravicabánya.
I. „ 27. Kemény- gadány.	II. „ 15. Bogyoszló.	V. „ 10. Babath.
I. „ 5. Hodász.	II. „ 12. Csorna.	V. Febr. 23. Ghymes.
I. Febr. 18. Rohonc.	II. „ 12. Kecze falva.	V. Apr. 20. Kékkő.
I. Mart. 10. Felsőbeled.	II. „ 11. Komárom.	V. Mart. 5. Bükköskút.
I. „ 12. Kőszeg.	II. „ 8. Cs.-Somorja.	V. „ 27. Felsőzsadány.
I. „ 2. Doroszló.	III. Febr. 10. Temeskubin.	V. „ 10. Geletnek.
I. „ 3. Borsmonostor.	III. Mart. 7. Palona.	V. „ 19. Barsszklénó.
I. „ 16. Loesmánd.	III. „ 6. Dunabökény.	V. „ 24. Kelő.
I. „ 15. Molnaszeesőd.	III. „ 7. Alsókabol.	V. „ 9. Szikla.
I. „ 15. Csepreg.	III. „ 4. Villány.	V. Apr. 2. Óviz.
I. Febr. 22. Jánosháza.	III. Febr. 18. Bélye.	V. Mart. 20. Tavarna.
I. Mart. 18. Derecske.	III. „ 24. Doroszló.	V. „ 18. Nagybittse.
I. Febr. 28. Nádasd.	III. Mart. 26. Királyhalom.	V. „ 21. Zuberecz.
I. Mart. 15. Sopronpuszta.	III. „ 12. Kisharta.	V. „ 18. Liptóújvár.
I. Mart. 1. Malomháza.	III. „ 21. Szigetesép.	V. Apr. 5. Feketevág.
I. „ 9. Tata.	III. „ 29. Tura.	V. Mart. 26. Szepesbéla.
II. Febr. 25. Iván.	III. „ 14. Ófehértó.	V. Apr. 17. Löese.
	III. „ 10. Leányvár.	

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Mart. 8. (18).
II. „ 8. (8).

III. Mart. 4. (14).

V. Mart. 16. (14).

A fölvonulás jellemzését az elég terjedelmes vonulási anyag dacára sem lehet megkísérelni, mivel a keleti hegyvidékről, tehát igen nagy kiterjedésű területről nincsen elég-séges anyagunk.

Eine Charakterisierung des Zuges kann trotz des ziemlich bedeutenden Materiales nicht durchgeführt werden, da wir aus der östlichen Erhebung, also einem sehr ausgedehnten Gebiete nicht genügende Daten haben.

55. \leftrightarrow *Colymbus auritus*, L.

IV. Apr. 25. Nagyboeskö.

56. \leftrightarrow *Colymbus cristatus*, L.

I. Mart. 15. Tata.
II. „ 29. Cs.-Somorja.
III. Apr. 24. Temeskubin.

III. Mart. 17. Palona.
III. „ 17. Bélye.

III. Mart. 21. Óverbász.
III. Apr. 19. Tura.

57. \leftrightarrow *Colymbus fluviatilis*, TUNST.

II. Apr. 22. Cs.-Somorja.
III. Mart. 18. Palona.

III. Mart. 14. Óverbász.

III. Apr. 21. Tura.

58. ↔ *Colymbus griseigena*, BODD.

III. Mart. 27. Tura.

59. ↔ *Colymbus nigricollis*, (BREHM.).

III. Apr. 15. Temeskubin.

III. Apr. 3. Óverbász.

III. Apr. 6. Tura.

60. ↔ *Coracias garrula*, L.

I. Apr. 11. Ihárosberény.

II. Apr. 21. Cs.-Somorja.

III. Apr. 20. Leányvár.

I. „ 10. Csém.

III. „ 19. Temeskubin.

III. „ 20. Moesár.

I. „ 22. Sorok.

III. „ 30. Kisharta.

IV. „ 14. Tartaria.

I. „ 21. Szombathely.

III. Mart. 29. Gőd.

IV. Mart. 28. Kolozsvár.

I. „ 22. Jánosháza.

III. Apr. 11. Tura.

V. Apr. 13. Isaszegh.

II. „ 30. Magyaróvár.

III. „ 28. Debreczen.

V. „ 22. Valkó.

II. Mai 8. Keszegfalva.

III. „ 19. Ófehértó.

V. Mai 16. Tavarna.

61. ○○ *Corvus frugilegus*, L.

I. Mart. 12. Nádasd.

III. Febr. 22. Szegvár → NW.

V. Mart. 8. Zólyom.

Utolsók. —

Letzten.

62. ↔ *Coturnix coturnix*, (L.).

I. Apr. 20. Ihárosberény.

III. Apr. 10. Doroszló.

IV. Apr. 20. Nagyenyed.

I. Mai 2. Répáspuszta

III. „ 19. Óverbász.

IV. „ 28. Medvés.

I. Apr. 29. Cserdi.

III. „ 27. Királyhalom.

IV. Mai 1. Magyargorbó.

I. Mai 3. Boglár.

III. „ 16. Kiszombor.

IV. Mart. 13. Görgényeszent-
imre.

I. „ 7. Kiskörtvélyes.

III. „ 19. Makó.

V. Mai 1. Isaszegh.

I. Apr. 30. Csém.

III. „ 20. Kisharta.

V. Apr. 25. Valkó.

I. Mai 2. Kőszeg.

III. „ 30. Szegvár.

V. „ 28. Ghymes.

I. Apr. 24. Doroszló.

III. „ 20. Szerép.

V. Mai 4. Kékkő.

I. Mai 3. Sorok.

III. „ 30. Tura.

V. Apr. 30. Sajókaza.

I. Apr. 28. Szombathely.

III. „ 26. Újtelek.

V. „ 18. Dombó.

I. „ 24. Jánosháza.

III. „ 5. Ófehértó.

V. Mai 21. Barsszklénó.

I. „ 29. Nádasd.

III. Mai 1. Nagyberég.

V. „ 15. Ratkólehota.

I. „ 25. Sopronpuszta.

III. Apr. 13. Leányvár.

V. „ 17. Ujvásár.

I. Mai 1. Tata.

III. „ 25. Lazony.

V. „ 10. Kakasfalu.

II. Apr. 15. Himód.

III. „ 12. Moesár.

V. „ 5. Tavarna.

II. „ 23. Magyaróvár.

III. Mai 9. Ungvár.

V. „ 8. Nagybittse.

II. Mai 11. Keszegfalva.

IV. Apr. 28. Kövesd.

V. „ 25. Liptóújvár.

II. „ 3. Cs.-Somorja.

IV. Mai 5. Labasincz.

V. „ 11. Szepeshéla.

III. Apr. 13. Temeskubin.

IV. „ 1. Dubest.

V. „ 7. Lőcse.

III. „ 14. Rudolfsnád.

IV. Apr. 25. Nagyszeben.

IV. „ 24. Sistarovecz.

Területi közepek : — Regionenmittel :

I. Apr. 29. (14.)

III. Apr. 21. (19.)

V. Mai 7. (15.)

II. „ 28. (4.)

IV. „ 28. (8.)

A középszámok ugyan nem mutatják egész határozottan, de azért mégis valószínű, hogy a fűrj tavaszi fölvonulása a Hirundotypust követi. A Kis Alföld némileg késik, de ez a kevés adatra vezethető vissza, a melyek között *Keszegfalva* késő adata igen erősen érvényesül. A keleti hegyvidék középszáma viszont túlkorai, a mi annak a következménye, hogy a meglevő kevés adat majdnem kizárólagosan csak az Alföld és hegyvidék határaitól, vagyis inkább csak a dombvidékekről való; a magasabb hegyvidék alig van képviselve, s így természetes, hogy a késés nem lehet jelentékeny.

Kétségtelennek tartom, hogy a hosszabb sorozatokon alapuló földolgozás egész világosan a Hirundotypust jelöli meg, mint a fűrj tavaszi fölvonulásának a módját. Indokolja ezt a kijelentést a fűrj élet- és vonulási módja. A megfigyelő rendszeren csak az első pittyPALattyszót jegyzi, illetőleg jegyezheti föl, s ennél fogva csupa *egyöntetű megtelepedésre* vonatkozó megfigyeléseket kapunk. A fölvonulás menetére tehát nem hatnak zavarólag átvonulási és kóborlási jelenségek, minél fogva ez a már tisztán csak meteorológiai tényezőktől függő fölvonulás, illetőleg megtelepedés a Hirundotypus név alatt ismert *normális típus* szerint folyik le. A viszonyok teljesen ugyanazok, mint a füsti fecskenél, s így csak természetes, hogy a két fölvonulás is teljesen azonos. Valószínű, hogy a fűrj is egy meghatározott hőfok mellett telepszik meg, illetőleg, hogy ez a folyamat párhuzamosan halad valamelyik izothermával.

Obwohl es die Regionenmittel nicht unzweideutig beweisen, so ist es doch sehr wahrscheinlich, dass der Frühjahrszug der Wachtel dem Hirundotypus folgt. Die kleine Tiefebene ist etwas zu spät, doch ist dies auf die geringe Anzahl der Daten zurückzuführen, infolgedessen sich das etwas späte Datum von *Keszegfalva* sehr stark fühlbar macht. Die östliche Erhebung ist im Gegentheile zu früh, was dadurch hervorgerufen wird, dass die wenigen Daten fast ausschliesslich den Grenzen der Tiefebene und des Gebirges, also mehr dem Hügellande entstammen; das höhere Gebirge ist kaum vertreten, weshalb auch die Verspätung nicht bedeutender sein kann.

Unzweifelhaft wird eine auf längeren Beobachtungsserien fussende Bearbeitung den Hirundotypus für den Zugverlauf der Wachtel angeben. Es wird dies durch die Lebens- und Zugweise der Wachtel begründet. Der Beobachter notirt, resp. kann gewöhnlich nur den ersten Wachtelschlag notiren, infolge dessen wir lauter *einheitliche Besiedelungsdaten* erhalten. Der Zugverlauf wird daher von Durchzugs- und Strich-Erscheinungen nicht getrübt, weshalb dieser nunmehr nur von meteorologischen Faktoren abhängende Zug nach dem unter Hirundotypus bekannten *normalen Typus* verläuft. Die Verhältnisse sind dieselben, wie bei der Rauchschwalbe, und ist es daher nur natürlich, dass sich auch die beiden Besiedelungsweisen vollkommen gleichen. Es ist sehr wahrscheinlich, dass auch die Wachtel mit einem bestimmten Temperaturgrade zieht, resp. dass die Besiedelung mit einer bestimmten Isotherme parallel vor sich geht.

63. ↔ *Crex crex*, (L.).

I. Mai	1. Ihárosberény.	III. Mai	1. Hárossziget.	V. Mai	3. Ghymes.
I. „	6. Répáspuszta.	III. Apr.	30. Szerep.	V. Apr.	29. Sajókaza.
I. „	1. Doroszló.	III. „	18. Tura.	V. Mai	7. Geletnek.
I. „	12. Sorok.	III. Mai	6. Ófehértó.	V. „	11. Barsszklenó.
I. „	14. Szombathely.	III. Apr.	22. Leányvár.	V. „	16. Zólyom.
I. „	3. Nádasd.	III. „	23. Mocsár.	V. „	8. Ratkólehota.
II. „	5. Keszegfalva.	IV. Mai	10. Valyemáre.	V. „	5. Ujvásár.
II. Apr.	24. Cs.-Somorja.	IV. „	10. Bulza.	V. „	11. Tavarna.
III. „	25. Temeskubin.	IV. „	9. Sistarovecz.	V. „	7. Liptóújvár.
III. „	14. Rudolfsnád.	IV. „	13. Magyargorbó.	V. „	11. Szepesbéla.
III. Mai	5. Kisharta.	IV. „	12. Naszód.		

64. ↔ *Cuculus caurorus*, L.

I. Apr.	6. Ihárosberény.	III. Apr.	15. Nagyvárád.	IV. Apr.	13. Strezakerezi-sora.
I. „	7. Répáspuszta.	III. „	13. Szentendre.	IV. „	15. Mártonhegy.
I. „	10. Boglár.	III. „	7. Göd.	IV. „	13. Brulya.
I. „	12. Árokszállás.	III. „	13. Tura.	IV. „	19. Gerdály.
I. „	13. Hárszatak.	III. „	20. Debreczen.	IV. „	12. Nagysink.
I. „	17. Felsőőr.	III. „	11. Ujtelek.	IV. „	5. Boldogváros.
I. „	15. Felsőlövő.	III. „	11. Ófehértó.	IV. Mart.	30. Kálbor.
I. Mai	1. Borostyánkő.	III. „	11. Színyérváralja.	IV. Apr.	15. Türkös.
I. Apr.	15. Csém.	III. „	18. Leányvár.	IV. „	15. Hosszúfalu.
I. „	14. Rohonc.	III. „	13. Nagyberég.	IV. „	8. Solymos.
I. „	17. Pornó.	III. „	11. Lazony.	IV. „	6. Sistarovecz.
I. „	16. Doroszló.	III. „	18. Moesár.	IV. „	17. Tótvárád.
I. „	14. Szombathely.	III. „	17. Ungvár.	IV. „	8. Petris.
I. „	15. Loesmánd.	III. „	10. Radványez.	IV. „	14. Bászarábásza.
I. „	13. Molnaszeecsőd.	IV. „	10. Berzászka.	IV. „	14. Riska.
I. „	12. Csepreg.	IV. „	1. Dalbosecz.	IV. „	15. Brád.
I. Mai	5. Vasvár.	IV. „	12. Eibenthal.	IV. „	15. Czereczel.
I. Apr.	11. Jánosháza.	IV. „	7. Plavisevicza.	IV. „	14. Abrudbánya.
I. „	20. Giez.	IV. „	8. Dubova.	IV. „	17. Nagymás.
I. „	12. Savanyúkút.	IV. „	3. Ogradina.	IV. „	2. Zalatna.
I. „	12. Derecske.	IV. „	4. Jeselnicza.	IV. Mart.	17. Ósebeshely.
I. „	14. Márczfalva.	IV. „	3. Kövesd.	IV. „	28. Magyarigen.
I. „	13. Nádasd.	IV. „	10. Labasinez.	IV. Apr.	10. Oláhlapád.
I. „	27. Nyék.	IV. Mart.	25. Dobrest.	IV. „	5. Nagyenyed.
I. „	29. Sopronpuszta.	IV. „	27. Dubest.	IV. Mart.	30. Segesvár.
I. „	15. Malomháza.	IV. Apr.	10. Szelesova.	IV. Apr.	6. Százhalom.
I. „	13. Visegrád.	IV. „	10. Osztrov.	IV. „	6. Réten.
II. Mart.	13. Iván.	IV. „	5. Vályemáre.	IV. „	3. Báránkyút.
II. Apr.	15. Himód.	IV. „	10. Gross.	IV. „	5. Czelina.
II. „	19. Hővej.	IV. „	5. Bulza.	IV. „	15. Lemhény.
II. „	13. Bogvoszló.	IV. „	10. Marosillye.	IV. „	20. Bereczk.
II. „	15. Cs.-Somorja.	IV. „	11. Réa.	IV. „	20. Soósmező.
III. „	10. Temeskubin.	IV. „	7. Déva.	IV. „	9. Magyarorbó.
III. „	17. Palona.	IV. „	17. Nagyrápolit.	IV. „	10. Kolozsvár.
III. „	16. Alsókabol.	IV. „	13. Bozes.	IV. „	13. Görgényszentimre.
III. „	14. Rudolffgnád.	IV. „	24. Alsóvárosvíz.	IV. „	11. Görgényüveg-esür.
III. Mai	12. Tógyer.	IV. Mart.	29. Szászváros.	IV. „	5. Alsófancsal.
III. Apr.	7. Villány.	IV. „	29. Kudzsir.	IV. „	26. Isztiesó.
III. „	14. Bélye.	IV. Apr.	22. Felsőpián.	IV. „	22. Felsőfancsal.
III. Mart.	30. Apatin.	IV. „	10. Sztrugár.	IV. Mai	2. Laposnya.
III. Apr.	10. Doroszló.	IV. „	12. Lomány.	IV. „	4. Csomafalva.
III. Mart.	25. Óverbász.	IV. „	9. Péterfalva.	IV. Apr.	14. Gyergyóujfalu.
III. Apr.	22. Óbecse.	IV. „	11. Sugág.	IV. „	13. Kilyénfalva.
III. „	17. Királyhalom.	IV. „	6. Kelnek.	IV. „	25. Tekerőpatak.
III. „	18. Makó.	IV. „	22. Szerdahely.	IV. „	28. Gyergyószentmiklós.
III. „	10. Kisharta.	IV. „	10. Szelistye.	IV. „	27. Hágótölja.
III. „	15. Izsák.	IV. „	10. Nagydisznód.		
III. Mai	2. Szegvár.	IV. „	4. Nagyszeben.		
III. Apr.	16. Szigetesép.	IV. „	12. Nagytalmás.		
III. „	21. Szerep.	IV. „	12. Ujgyháza.		

IV. Apr. 15. Gyilkos tó.	V. Apr. 12. Felsőhámor.	V. Apr. 18. Ujvásár.
IV. „ 2. Bethlen.	V. „ 25. Dóczifürész.	V. „ 11. Rozsnyó.
IV. „ 14. Zágra.	V. „ 26. Madarasalja.	V. „ 26. Óviz.
IV. „ 18. Hordó.	V. „ 29. Gyertyánfa.	V. „ 21. Szomolnok.
IV. „ 13. Naszód.	V. „ 11. Bükköskút.	V. „ 22. Stoósz.
IV. Mai 4. Gurahajta.	V. „ 14. Felsőzsadány.	V. „ 19. Kassa.
IV. Apr. 22. Pribékfalva.	V. „ 13. Geletnek.	V. „ 24. Kakasfalu.
IV. „ 17. Terebesfejér- patak.	V. „ 19. Barsszklenó.	V. „ 16. Varannó.
V. „ 13. Babath.	V. „ 26. Lenge.	V. „ 19. Tavarna.
V. „ 12. Isaszegh.	V. „ 29. Alsótüressek.	V. „ 29. Nagyberezna.
V. „ 11. Valkó.	V. „ 21. Sekély.	V. „ 18. Kispásztély.
V. „ 16. Pásztó.	V. „ 22. Keckés.	V. „ 14. Turjaremete.
V. „ 12. Ghymes.	V. „ 20. Bucs.	V. „ 25. Sólát.
V. „ 13. Aranyosmaróth.	V. „ 26. Badin.	V. „ 18. Fenyvesvölgy.
V. „ 13. Garamrév.	V. „ 12. Zólyom.	V. „ 20. Poroskó.
V. „ 11. Magaslak.	V. „ 27. Liptóosszada.	V. „ 17. Ticha.
V. „ 10. Gyekés.	V. „ 20. Libetbánya.	V. „ 22. Uzsok.
V. „ 12. Hegybánya.	V. „ 12. Bród.	V. „ 18. Nagybitse.
V. „ 27. Selmeczbanya.	V. „ 26. Kisgaram.	V. Mai 2. Zuberecz.
V. „ 15. Tópatak.	V. „ 24. Karám.	V. „ 5. Liptóújvár.
V. „ 12. Kékkő.	V. „ 27. Szikla.	V. Apr. 28. Vychodna.
V. „ 13. Sajókaza.	V. „ 29. Benesháza.	V. „ 29. Feketevág.
V. „ 17. Dombó.	V. „ 20. Mihálytelek.	V. „ 26. Koleszárki.
V. „ 13. Gyertyánliget.	V. Mai 2. Rásztoki.	V. „ 29. Szepesófalu.
V. „ 19. Rahó.	V. „ 8. Dikula.	V. „ 26. Szepesbéla.
	V. Apr. 21. Ratkólehota.	

Területi közepek: — Regionenmitteln:

I. Apr. 16. (27.)
II. „ 15. (4.)

III. Apr. 14. (31.)
IV. „ 11. (88.)

V. Apr. 20. (68.)

Mínthogy a kakuk ezidei fölvo mulásában is csak azok az ismert és jellemző sa játságok nyilvánulnak, a melyeket az 1904. évi földolgozásban teljes részletességgel ismertettem, azért ismétlések elkerülése czéljából utalok arra.

Indem der heurige Zugsverlauf des Kukuks dieselben schon bekannten charakteristischen Eigenthümlichkeiten aufweist, welche in der Bearbeitung von 1904 schon ganz eingehend dargestellt wurden, so wird auf diese verwiesen.

65. ↔ *Cyanecula suecia*, (L.).

III. Apr. 13. Óverbász.

V. Mart. 18. Zólyom.

66. ↔ *Cygnus cygnus*, (L.).

III. Febr. 8. Temeskubin.
9 → S.

III. Mart. 6. Ómoldova.

67. \leftrightarrow *Cygnus olor*, Gm.

III. Mart. 3. Szinyérváralja.
3 db. (St.).

68. \leftrightarrow *Dafila acuta*, (L.).

III. Febr. 28. Óverbász. | III. Febr. 17. Tura.

69. \leftrightarrow *Emberiza calandra*, L.

I. Mart. 9. Kőszeg.		II. Mart. 12. Komárom.		IV. Mart. 19. Segesvár.
II. Febr. 23. Keszegfalva.		II. „ 4. Ungvár.		

70. $\circ\circ$ *Emberiza citrinella*, L.

V. Mart. 12. Szikla.

71. \leftrightarrow *Emberiza schoeniclus*, L.

II. Mart. 10. Keszegfalva. | III. Apr. 12. Gőd. | V. Apr. 11. Zólyom.

72. \leftrightarrow *Erisimatura leucocephala*, (Scop.).

III. Febr. 17. Tura.

73. \leftrightarrow *Erithacus rubecula*, (L.).

I. Mart. 11. Ihárosberény.		III. Mart. 15. Izsák.		V. Mart. 16. Geletmek.
I. „ 13. Répáspuszta.		III. Febr. 27. Békéscsaba.		V. „ 30. Zólyom.
I. „ 13. Kőszeg.		III. Apr. 10. Gőd.		V. „ 16. Libetbánya.
I. „ 10. Molnaszecsőd.		III. „ 6. Ungvár.		V. „ 12. Ratkófehota.
I. „ 9. Nádasd.		IV. „ 6. Réa.		V. „ 24. Óviz.
II. „ 23. Keszegfalva.		IV. Mart. 23. Segesvár.		V. „ 25. Stoósz.
II. „ 3. Komárom.		IV. „ 5. Kolozsvár.		V. „ 29. Kassa.
II. „ 15. Cs.-Somorja.		IV. Apr. 13. Felsővíssó.		V. Apr. 11. Zuberecz.
III. „ 14. Temeskubin.		V. Mart. 27. Sebacezbánya.		V. „ 4. Liptónjvár.
III. „ 22. Óverbász.		V. „ 24. Sajókaza.		V. Mart. 30. Szepesbela.
III. Apr. 12. Kisharta.		V. Apr. 3. Dóezifürész.		V. „ 25. Lőcse.

74. \leftrightarrow *Falco lanarius*, L.

III. Jan. 20. Óverbász. | III. Apr. 19. Tura.
Lőve. — Erlegt.

Óverbász adata valószínűleg teletésre vonatkozik, s mint ilyen első erre vonatkozó biztos adat.

Das Datum von *Óverbász* bezieht sich wahrscheinlich auf Überwinterung und ist diesbezüglich der erste sicher nachgewiesene Fall.

75. \leftrightarrow **Falco merillus**, (GERINI).

III. Mart. 28. Gőd.		V. Mart. 4. Liptóújvár.
---------------------	--	-------------------------

76. \leftrightarrow **Falco subbuteo**, L.

I. Mai 3. Sopronpuszta.		III. Apr. 15. Tura.		V. Mai 9. Liptóújvár.
II. Apr. 25. Cs.-Somorja.				

77. \leftrightarrow **Fringilla coelebs**, (L.).

I. Mart. 9. Visegrád.		V. Mart. 1. Selmezbánya.		V. Mart. 6. Ujvásár.
II. „ 12. Cs.-Somorja.		V. „ 7. Zólyom.		V. Febr. 25. Kakasfah.
III. Febr. 13. Óverbász.		V. „ 14. Libetbánya.		V. Mart. 21. Zuberecz.
III. Mart. 17. Ungvár.		V. „ 13. Szikla.		V. „ 12. Liptóújvár.
IV. „ 12. Segesvár.		V. „ 15. Ratkólehota.		V. „ 1. Lőese.
IV. „ 17. Kolozsvár.				

78. \leftrightarrow **Fringilla montifringilla**, (L.).

I. Jan. 12. Kőszeg.		IV. Mart. 26. Segesvár.		V. Mart. 16—20. Zuberecz.
III. Apr. 10. Ungvár. Utolsó.		Utolsó. — Letz-		Csapatok. —
— Letzter.		ter.		Flüge.

79. \leftrightarrow **Fulica atra**, L.

I. Mart. 3. Ihárosberény.		III. Apr. 13. Temeskubin.		III. Febr. 22. Óverbász.
I. „ 21. Kőszeg.		III. Mart. 9. Palona.		III. Mart. 4. Királyhalom.
I. Febr. 18. Tata.		III. „ 21. Felsőkabol.		III. „ 8. Szigetcsép.
II. Apr. 2. Keszegfalva.		III. „ 5. Rudolfsgrád.		III. „ 12. Tura.
II. Mart. 24. Cs.-Somorja.		III. Febr. 20. Bélye.		

80. \leftrightarrow **Fuligula clangula**, (L.).

III. Mart. 7. Óverbász.		III. Mart. 12. Tura.
Utolsó. —		
Letzter.		

81. \leftrightarrow **Fuligula ferina**, (L.).

III. Febr. 24. Óverbász.		III. Mart. 28. Tura.
--------------------------	--	----------------------

82. \leftrightarrow **Fuligula fuligula**, (L.).

III. Mar. 9. Óverbász.		III. Mart. 18. Tura.
------------------------	--	----------------------

83. \leftrightarrow **Fuligula marila**, (L.).

III. Mart. 8. Tura.

84. \leftrightarrow *Fuligula nyroca*, (GÜLD.).

I. Mart. 19. Ihárosberény.		III. Mart. 7. Óverbász.		III. Mart. 28. Tura.
----------------------------	--	-------------------------	--	----------------------

85. \leftrightarrow *Gallinago gallinago*, (L.).

I. Mart. 19. Tata.		III. Mart. 15. Királyhalom.		III. Mart. 5. Tura.
II. Apr. 6. Keszegfalva.		III. „ 15. Izsák.		III. „ 5. Ófehértó.
II. Mart. 18. Cs.-Somorja.		III. Febr. 24. Ürtőpuszta.		V. Apr. 3. Sajókaza.
III. „ 12. Rudolffsgnád.		III. Mart. 15. Göd.		V. Mart. 13. Zólyom.
III. „ 10. Óverbász.				

86. \leftrightarrow *Gallinago gallinula*, (L.).

I. Febr. 28. Sopronpuszta.		III. Mart. 9. Temeskubin.		III. Mart. 30. Göd.
II. Mart. 21. Cs.-Somorja.		III. „ 18. Királyhalom.		III. „ 15. Tura.

87. \leftrightarrow *Gallinago major*, Gm.

II. Mart. 26. Komárom.		III. Apr. 4. Göd.		III. Apr. 5. Tura.
III. „ 5. Újpalánka.				

88. \leftrightarrow *Gallinula chloropus*, (L.).

I. Apr. 21. Ihárosberény.		II. Mart. 11. Cs.-Somorja.		III. Apr. 12. Kisharta.
I. Mart. 30. Molnaszecsőd.		III. Apr. 15. Temeskubin.		III. „ 20. Tura.
II. Apr. 13. Keszegfalva.		III. „ 12. Óverbász.		

89. \leftrightarrow *Gavia arctiens*, (L.).

III. Apr. 20. Óverbász. Lövc. — Erlegt.

90. \leftrightarrow *Glareola pratincola*, (L.).

III. Apr. 8. Tura.

91. \leftrightarrow *Grus grus*, (L.).

III. Mart. 28. Rudolffsgnád.		IV. Mart. 16. Ogradina.		IV. Mart. 29. Alsókomána.
III. „ 10. Dobozygyer.		IV. „ 29. Felsőmocs \rightarrow S.		IV. „ 28. Zernest \rightarrow S.
		IV. „ 28, 29. Kövesd		IV. „ 27. Türesvár \rightarrow W.
		\rightarrow N.		IV. „ 28. Ótolán \rightarrow S.
III. „ 2. Görbed.		IV. „ 18, 23. Labasincz		IV. „ 19. Hosszúfalu
III. „ 20. Nagyvárad \rightarrow N.		\rightarrow N.		\rightarrow NE.
III. „ 22. Debreczen.		IV. „ 3. Dubest. 3 \rightarrow N.		IV. „ 20. Kovászna.
III. Apr. 16, 20. Újtelek \rightarrow N.		IV. „ 25. Osztrov.		IV. „ 28. Sistarovecz.
III. Mart. 18. Ófehértó.		IV. Apr. 23. Szerdahely.		42 \rightarrow N.
III. „ 28. Leányvár.		IV. Mart. 15. Nagyszoben.		IV. „ 10. Gyulafehérvár.
III. „ 24. Nagyberég \rightarrow N.		IV. „ 20. Ohába.		IV. „ 30. Nagyenyed
III. „ 27. Mocsár.		IV. „ 16. Alsóvenicze.		15 \rightarrow N.
III. „ 31. Ungvár \rightarrow N.				

IV. Mart. 19. Segesvár → E.	IV. Mart. 23. Kézdimartonos.	V. Apr. 20. Beresényifalva.
IV. „ 20. Málnás. 100 → SE.	IV. „ 20. Ojtoz.	V. Mart. 3. Kispásztély.
IV. „ 29. Lemhény.	IV. „ 28. Pribékfalva.	V. „ 20. Ticha.
	V. „ 28. Asztély. 16 → NE.	

Az ideai fölvonulás is tökéletesen igazolja az eddigi földolgozások eredményét, t. i. azt, hogy a darú tavaszi fölvonulása a Ciconiatypust követi, mintegy szuperlativusza annak, mivel a nyugati vidékeken már egyáltalában nem jelenik meg. Az idén Rudolfsgnád a legnyugatibb állomás, s a 38 fok adja meg a megjelenés nyugati határát.

Auch der heutige Zug bestätigt die Resultate der bisherigen Bearbeitungen, dass nämlich der Frühjahrszug des Kranichs dem Ciconiatypus folgt, gewissermassen einen Superlativus desselben bildet, indem der Kranich in den westlichen Gebieten überhaupt gar nicht mehr vorkommt. Heuer ist Rudolfsgnád die westlichste Station, und ist daher die Westgrenze des Vorkommens durch den 38. Längengrad gegeben.

92. < > *Himantopus himantopus*, (L.).

II. Apr. 15. Bánfalu.

93. ↔ *Hirundo rustica*, L.

I. Apr. 7. Kisherend.	I. Apr. 9. Kőszeg.	I. Apr. 2. Ósi.
I. „ 1. Németpalkonya.	I. „ 14. Borsmonostor.	I. „ 6. Bokod.
I. Mart. 26. Csurgó.	I. „ 5. Körmend.	I. „ 5. Derecske.
I. „ 30. Ihárosberény.	I. „ 4. Szombathely.	I. „ 14. Márczfalva.
I. Apr. 7. Nagyatád.	I. „ 12. Locsmánd.	I. „ 3. Nádasd.
I. „ 20. Kaposvár.	I. Mart. 30. Molnaszecsőd.	I. „ 10. Kertes.
I. „ 2. Répáspuszta.	I. Apr. 2. Csepreg.	I. „ 10. Nyék.
I. „ 4. Cserkut.	I. „ 5. Vasvár.	I. „ 12. Sopron.
I. „ 13. Pécs.	I. Mart. 20. Jánosháza.	I. „ 7. Sopronpuszta.
I. „ 8. Kárász.	I. Apr. 15. Városlőd.	I. „ 14. Malomháza.
I. „ 17. Szászvár.	I. „ 6. Sárvár.	I. Mart. 15. Nagyczenk.
I. Mart. 28. Bellatincez.	I. „ 22. Vámos.	I. „ 21. Császár.
I. Apr. 4. Szentgotthárd.	I. „ 12. Geese.	I. Apr. 1. Tata.
I. „ 10. Marczali.	I. „ 11. Szűcs.	I. „ 4. Tarján.
I. „ 20. Lengyeltóti.	I. „ 14. Pápateszér.	I. „ 1. Héregh.
I. „ 15. Menceshely.	I. „ 12. Szentgál.	I. „ 11. Esztergom.
I. „ 12. Nagyvázsöny.	I. „ 26. Tótvázsony.	I. „ 8. Pilisecsaba.
I. „ 17. Vöröstó.	I. „ 10. Márkó.	I. Mart. 28. Budakesz.
I. „ 14. Németbarnag.	I. „ 10. Nagyhidegkút.	I. Apr. 5. Visegrád.
I. „ 12. Magyarbarnag.	I. „ 24. Faész.	II. Mart. 31. Eszterháza.
I. Mart. 28. Igal.	I. Mart. 20. Rátóth.	II. „ 25. Himód.
I. Apr. 18. Tab.	I. „ 17. Kádárta.	II. Apr. 4. Hövej.
I. „ 5. Kiskörtvélyes.	I. „ 24. Szentkirályszabadja.	II. „ 2. Bogyószló.
I. „ 14. Felsőeőr.	I. „ 24. Almádi.	II. „ 6. Szill.
I. „ 4. Felsőlövő.	I. Apr. 4. Vörösberény.	II. „ 3. Csorna.
I. „ 15. Borostyánkő.	I. „ 11. Litér.	II. „ 5. Magyaróvár.
I. „ 11. Csém.	I. Mart. 26. Öskü.	II. „ 18. Gula.
I. „ 14. Rohonc.	I. Apr. 2. Peremarton.	II. „ 6. Keszegfalva.
I. „ 10. Pornó.	I. „ 11. Várpalota.	II. Mart. 26. Komárom.
		II. Apr. 2. Szomód.

III. Apr.	5.	Cs.-Somorja.	III. Apr.	12.	Sátoraljanj- hely.	IV. Apr.	19.	Magura.
III.	"	1. Temeskubin.	III.	"	5. Leányvár.	IV.	"	9. Gileság.
III.	"	1. Fehértemplom.	III.	"	2. Nagydobrony.	IV.	"	7. Kudzsir.
III.	"	4. Palona.	III.	"	1. Beregszász.	IV.	"	21. Prigona.
III.	"	4. Dunabökény.	III.	"	11. Nagybereg.	IV.	"	7. Teu.
III. Mart.	30.	Palánka.	III.	"	10. Nagyszöllős.	IV.	"	15. Oása.
III. Apr.	4.	Ujvidék.	III.	"	8. Gázló.	IV.	"	10. Bisztra.
III. Mart.	29.	Felsőkabol.	III.	"	9. Lazony.	IV.	"	9. Szerdahely.
III. Apr.	4.	Dunagárdony.	III.	"	7. Moesár.	IV.	"	2. Szelistye.
III. Mart.	31.	Rudolfsgnád.	III.	"	6. Zugó.	IV.	"	27. Hásság.
III. Apr.	10.	Nagybees- kerek.	III.	"	1. Ungvár.	IV.	"	4. Nagydíznód.
III.	"	8. Bares.	III.	"	3. Radváncz.	IV.	"	5. Nagyszeben.
III.	"	7. Ószró.	IV. Apr.	3.	Szerbpozse- zsena.	IV.	"	7. Isztina.
III.	"	4. Siklós.	IV.	"	13. Nájdas.	IV.	"	4. Nagytalmács.
III. Mart.	28.	Villány.	IV. Mart.	27.	Berzászka.	IV.	"	2. Ujegyháza.
III. Apr.	3.	Mohács.	IV.	"	1. Dalboseez.	IV.	"	10. Strezakerezi- sora.
III. Mart.	29.	Bélye.	IV. Apr.	1.	Eibenthal	IV.	"	12. Olábujfalu.
III.	"	29. Apatin.	IV.	"	15. Plavisevicza.	IV.	"	12. Szentágota.
III. Apr.	3.	Doroszló.	IV. Mart.	30.	Dubova.	IV.	"	7. Mártonhegy.
III. Mart.	31.	Óverbász.	IV.	"	1. Ogradina.	IV.	"	7. Brulya.
III. Mart.	29.	Szeghegy.	IV.	"	1. Jeschnicza.	IV.	"	11. Alsóvíst.
III. Apr.	5.	Óbeese.	IV.	"	3. Herkulesfürdő.	IV.	"	11. Morgonda.
III.	"	6. Temesrékás.	IV. Mart.	31.	Oraviczabánya.	IV.	"	10. Gerdály.
III.	"	1. Lugos.	IV. Apr.	21.	Temesszlatina.	IV.	"	8. Nagysink.
III.	"	11. Szigetvár.	IV.	"	20. Alsómoes.	IV.	"	3. Boldogváros.
III. Mart.	30.	Szentlőrincz.	IV.	"	20. Felsőmoes.	IV.	"	8. Nádptatak.
III.	"	31. Királyhalom.	IV.	"	2. Jerszeg.	IV.	"	3. Kálbor.
III. Apr.	2.	Óbéba.	IV.	"	5. Kövesd.	IV.	"	15. Fogaras.
III. Mart.	30.	Makó.	IV.	"	12. Labasinez.	IV.	"	3. Sebes.
III. Apr.	3.	Kisharta.	IV.	"	12. Dobrest.	IV. Mai	16.	Ruderita.
III.	"	1. Izsák.	IV. Mart.	25.	Dubest.	IV. Apr.	12.	Sarkaicza.
III.	"	5. Kondoros.	IV. Apr.	4.	Szudriás.	IV.	"	13. Ósinka.
III. Mart.	30.	Szegvár.	IV.	"	1. Szelesova.	IV.	"	4. Páró.
III. Apr.	5.	Dobozmegyer.	IV.	"	3. Bakamező.	IV.	"	12. Persány.
III.	"	1. Békéscsaba.	IV.	"	10. Osztrov.	IV.	"	3. Alsóvenicze.
III.	"	4. Békésgyula.	IV.	"	1. Vályemáre.	IV.	"	3. Alsókomána.
III.	"	2. Jakabszállás- puszta.	IV.	"	3. Gross.	IV.	"	12. Ujsinka.
III. Mart.	31.	Szigetesép.	IV.	"	12. Bulza.	IV. Mart.	15.	Felsőkomána.
III. Apr.	12.	Túrkeve.	IV.	"	3. Pozsoga.	IV. Apr.	19.	Kuesuláta
III.	"	1. Szerep.	IV.	"	2. Marosillye.	IV.	"	12. Zernest.
III. Mart.	29.	Nagyvárad.	IV.	"	13. Vajdahunyad.	IV.	"	4. Predeál.
III. Apr.	11.	Szentendre.	IV.	"	8. Réa.	IV.	"	11. Ótóhán.
III.	"	9. Budapest.	IV. Mart.	30.	Déva.	IV.	"	12. Holbák.
III.	"	4. Gőd.	IV. Apr.	9.	Nagyrapolt.	IV.	"	10. Szunyogszék.
III. Mart.	31.	Tura.	IV.	"	11. Kösztösd.	IV.	"	10. Krizba.
III.	"	3. Poroszló.	IV.	"	5. Bozes.	IV.	"	14. Apáeza.
III. Apr.	11.	Debreczen.	IV. Mart.	27.	Alsóvárosviz.	IV.	"	12. Szászmagyarós
III.	"	4. Ujtelek.	IV. Apr.	3.	Szászváros.	IV. Mart.	19.	Brassó.
III.	"	4. Ófehértó.	IV. Mai	1.	Gredistye.	IV. Apr.	6.	Türkös.
III.	"	5. Sziúyéváralja.	IV. Apr.	2.	Sebeshely.	IV.	"	10. Földvár.
			IV.	"		IV.	"	8. Szászhermány.

IV. Apr.	12. Hosszúfalva.	IV. Apr.	11. Riomfalva.	IV. Apr.	10. Galacz.
IV. „	22. Ilyefalva.	IV. „	2. Berethalom.	IV. „	7. Nagyida.
IV. „	12. Sepsiszent- györgy.	IV. „	6. Szászsáros.	IV. „	7. Szászakna.
IV. „	12. Gidófalva.	IV. „	14. Váldhid.	IV. „	5. Teke.
IV. „	16. Nagyborosnyó.	IV. „	11. Almakerék.	IV. „	12. Szászpéntek.
IV. „	12. Kovászna.	IV. „	5. Pród.	IV. „	14. Vajola.
IV. „	2. Lippa.	IV. „	5. Szászszent- lászló.	IV. „	14. Dextrád.
IV. „	3. Solymos.	IV. „	9. Segesvár.	IV. „	15. Bátos.
IV. „	1. Sistarovecz.	IV. „	3. Százhalom.	IV. „	12. Herbus.
IV. „	14. Borosjenő.	IV. „	3. Százhalom.	IV. „	2. Disznajó.
IV. „	2. Berzova.	IV. Mart.	18. Apold.	IV. „	5. Görgényszent- imre.
IV. „	5. Buttyin.	IV. Apr.	6. Réten.	IV. „	16. Görgényhodák.
IV. „	14. Borossebes.	IV. „	11. Bün.	IV. „	11. Görgényüveg- csűr.
IV. „	4. Tótvárad.	IV. „	2. Báránykút.	IV. „	11. Szováta.
IV. „	2. Gurahonez.	IV. „	4. Szászdálya.	IV. „	18. Alsófancsal.
IV. Mart.	29. Zimbró.	IV. „	7. Czelina.	IV. „	13. Isztiesó.
IV. Apr.	18. Nagyhalmagy.	IV. „	14. Szászkézd.	IV. „	3. Felsőfancsal.
IV. „	9. Körösbánya.	IV. „	14. Szászkeresztur.	IV. Mai	10. Gödemester- háza.
IV. „	12. Riskulicza.	IV. „	11. Kőhalom.	IV. „	13. Laposnya.
IV. „	8. Brál.	IV. „	15. Vargyas.	IV. „	14. Csomafalva.
IV. „	12. Lopus.	IV. „	10. Csikrákos.	IV. „	7. Gyergyóujfalu.
IV. „	12. Szkerisora.	IV. „	12. Csikszereda.	IV. „	4. Kilyénfalva.
IV. „	13. Boicza.	IV. „	11. Málnás.	IV. „	13. Tekerópatak.
IV. „	18. Felsőkajanel.	IV. „	10. Csiktusnád.	IV. „	6. Gyergyószent- miklós.
IV. Mart.	24. Topánfalva.	IV. „	12. Kézdivásár- hely.	IV. „	11. Hágótóalja.
IV. Apr.	12. Abrudbánya.	IV. „	11. Csikszent- márton.	IV. „	4. Gyergyótölgyes.
IV. „	7. Abrudfalva.	IV. „	1. Lemhány.	IV. „	7. Siter.
IV. „	16. Nagymás.	IV. „	8. Kézdimartonos.	IV. „	6. Hídalmás.
IV. „	7. Zalatna.	IV. „	12. Ojtoz.	IV. „	11. Révkörtvélyes.
IV. „	10. Ósebeshely.	IV. „	12. Soósmező.	IV. Mart.	30. Dés.
IV. „	4. Tótfalud.	IV. „	28. Czola.	IV. Apr.	4. Bethlen.
IV. „	2. Magyarigen.	IV. „	19. Gurarési.	IV. „	12. Zágra.
IV. „	2. Felenyed.	IV. Mai	17. Pietrásza.	IV. „	12. Hordó.
IV. „	3. Nagyenyed.	IV. „	22. Urszoja.	IV. „	11. Naszód.
IV. „	3. Magyarlapád.	IV. Apr.	11. Albák.	IV. Mart.	23. Besztercze.
IV. „	20. Bethlenszent- miklós.	IV. Mai	2. Béles.	IV. Apr.	14. Borgóprund.
IV. „	5. Hidegviz.	IV. „	18. La Dubul.	IV. „	8. Óradna.
IV. „	7. Asszonyfalva.	IV. Apr.	14. Bánffyhunyadi.	IV. „	11. Nagyilva.
IV. „	15. Alsóbajom.	IV. Mai	10. Dámes.	IV. „	16. Kosna.
IV. „	7. Kiskapus.	IV. Apr.	30. Dobrus.	IV. „	18. Gurahajta.
IV. „	12. Sályá.	IV. „	20. Marisel.	IV. Mart.	29. Pribékfalva.
IV. „	7. Baromlaka.	IV. „	19. Magura.	IV. Apr.	12. Alsófernezely.
IV. „	20. Diesőszent- márton.	IV. „	5. Tamásfalva.	IV. „	8. Máramaros- sziget.
IV. „	7. Medgyes.	IV. „	10. Hideghavas.	IV. „	16. Budfalva.
IV. „	5. Muzsna.	IV. „	10. Melegszamos.	IV. „	6. Nagyboeszkó.
IV. „	20. Harangláb.	IV. „	10. Hidegszamos.	IV. „	8. Kislónka.
IV. „	8. Baráthely.	IV. „	1. Magyarorbó.	IV. „	16. Rónaszék.
IV. „	11. Nemes.	IV. Mart.	16. Kolozsvár.		
IV. „	4. Somogyom.	IV. Apr.	3. Torda.		

IV. Apr.	6. Terebesfejé- parak.	V. Apr.	20. Kelő.	V. Apr.	16. Zemplénszirma.
IV. „	12. Rozália.	V. „	13. Felsőzsadány.	V. „	11. Kisberezna.
IV. Mart.	28. Felsővissó.	V. „	5. Geletnek.	V. „	11. Nagyberezna.
IV. Apr.	13. Fajna.	V. „	26. Turócszklenő.	V. „	2. Beresényifalva.
IV. „	21. Lajosfalva.	V. „	25. Barsszklenő.	V. „	25. Kispásztély.
V. „	6. Babath.	V. „	25. Kunosvágása.	V. „	17. Sólát.
V. „	11. Isaszegh.	V. „	30. Alsóturcsék.	V. „	12. Fenyvesvölgy.
V. „	5. Valkó.	V. Mai	3. Sekély.	V. „	8. Poroskő.
V. „	9. Gyöngyössoly- mos.	V. Apr.	12. Jálna.	V. „	15. Ticha.
V. „	11. Bodony.	V. „	11. Ternye.	V. „	8. Uzsok.
V. „	7. Terpes.	V. „	29. Dobó.	V. „	20. Iszka.
V. „	7. Ghymes.	V. „	11. Bues.	V. „	20. Ökörmező.
V. Mart.	28. Barstaszár.	V. „	12. Kovácsfalva.	V. „	13. Illava.
V. Apr.	7. Aranyosmaróth.	V. „	27. Óhegy.	V. „	14. Kassza.
V. „	12. Kistapolcsány.	V. „	13. Badin.	V. „	13. Veszka bezdedő.
V. „	18. Kiskoszmály.	V. „	10. Zólyom.	V. „	17. Nagybittse.
V. „	19. Garamszent- benedek.	V. „	12. Liptóösszada.	V. „	13. Zsolna.
V. „	15. Garamrév.	V. „	13. Zólyomlipese.	V. „	15. Fenyőháza.
V. „	10. Bakabánya.	V. „	12. Szentandrás.	V. „	12. Rózsahegy.
V. „	29. Magaslak.	V. „	11. Jeczenye.	V. „	12. Mutne.
V. „	24. Irtványos.	V. „	12. Zólyompéteri.	V. „	29. Veszele.
V. „	27. Gyekés.	V. „	12. Bród.	V. „	27. Szihelne.
V. „	29. Hegybánya.	V. „	6. Rezsőpart.	V. Mai	2. Némelipese.
V. „	11. Kékkő.	V. „	12. Kisgaram.	V. Apr.	28. Námesztó.
V. „	8. Sajókaza.	V. „	14. Karám.	V. „	12. Bobró.
V. „	14. Ujhuta.	V. „	13. Breznóbánya.	V. „	29. Krasznahorka.
V. „	15. Tőkés.	V. „	12. Szikla.	V. „	4. Turdossin.
V. „	8. Cserhalom.	V. „	12. Dobrocs.	V. „	28. Trsztena.
V. „	12. Huszt.	V. „	13. Benesháza.	V. „	30. Zábidó.
V. „	8. Bustyaháza.	V. „	18. Mihálytelek.	V. „	11. Zuberecz.
V. „	12. Talaborfalva.	V. „	11. Vaezok.	V. „	10. Liptószent- miklós.
V. „	18. Kalocsa.	V. Mai	8. Rásztóki	V. „	13. Felsőzubricza.
V. „	16. Kökényes.	V. Apr.	10. Nyustya.	V. „	27. Brezovicza.
V. „	12. Széleslonka.	V. Mai	10. Dikula.	V. Mai	9. Liptószentiván.
V. „	15. Gánya.	V. Apr.	27. Liptóteplicska.	V. Apr.	28. Jablonka.
V. „	10. Dombó.	V. „	11. Ratkólehota.	V. „	13. Liptóujvár.
V. „	12. Gyertyánliget.	V. „	11. Ujvásár.	V. Mai	5. Oraviczapusztá.
V. „	11. Kaszómező.	V. „	12. Rozsnyó.	V. Apr.	25. Szuhahora.
V. „	11. Rahó.	V. „	30. Óviz.	V. „	19. Szvarin.
V. „	26. Apsincez.	V. „	14. Felsőmecen- zéf.	V. „	18. Vychodna.
V. „	21. Körösmező.	V. „	12. Stoósz.	V. „	28. Feketevág.
V. „	15. Tiszabogdány.	V. „	22. Göluiczbánya.	V. „	28. Csorbai tó.
V. „	18. Kiskeresnye.	V. „	10. Szepsi.	V. „	26. Tátralomnicz.
V. „	15. Oslány.	V. „	13. Aranyidka.	V. Mai	5. Kubach.
V. „	28. Dóczifürész.	V. „	11. Kassa.	V. Apr.	15. Szepesófalu.
V. „	12. Madarasalja.	V. „	12. Kakasfalu.	V. „	15. Szepesbéla.
V. „	12. Felsőhámor.	V. „	15. Keczerpeklén.	V. „	20. Podolin.
V. „	15. Gyertyánfa.	V. „	10. Varannó.	V. „	11. Lőese.
		V. „	12. Tavarna.	V. „	20. Eperjes.
		V. „	6. Homoma.		

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Apr. 7. (77.)	III. Apr. 4. (60.)	V. Apr. 16. (142.)
II. „ 2. (11.)	IV. „ 10. (238.)	

A fiisti feeske tavaszi vonulását az 1904. évi földolgozásban a 10 éves anyag alapján behatóan és részletesen ismertettük, úgy hogy arra kell utalnunk, megjegyezvén, hogy az idei fölvonulást is ugyanezek a sajátságok jellemzik, a melyeket ott kimutattunk.

Der Frühjahrszug der Rauchschwalbe wurde in der Bearbeitung von 1904 auf Grund des 10-jährigen Materiales ganz eingehend behandelt, weshalb wir auf diese verweisen. Der heutige Zug zeigt dieselben charakteristischen Eigenschaften, welche dort ausgewiesen wurden.

94. ↔ **Hydrochelidon leucoptera**, (MEISSN. et SCHINZ).

III. Mai 7. Temeskubin.

95. ↔ **Hydrochelidon nigra**, (L.).

II. Apr. 13. Keszegfalva.	III. Apr. 13. Óverbász.	IV. Mai 3. Drombár.
III. „ 19. Temeskubin.		

96. ↔ **Hypolais hypolais**, (L.).

II. Mai 5. Keszegfalva.	IV. Mai 14. Segesvár.	V. Mai 6. Lőese.
II. „ 6. Cs.-Somorja.	V. „ 20. Liptónjvár.	

97. ↔ **Jynx torquilla**, L.

I. Apr. 4. Ihárosberény.	III. Apr. 23. Nagybereg.	V. Apr. 12. Selmeczbánya.
I. „ 22. Boglár.	III. „ 11. Ungvár.	V. „ 12. Kékkő.
I. „ 27. Felsőlövé.	IV. „ 18. Ujmoldova.	V. „ 19. Sajókaza.
I. Mart. 29. Kőszeg.	IV. „ 9. Réa.	V. „ 13. Geletnek.
I. Apr. 8. Molnaszeesöd.	IV. Mart. 13. Petris.	V. „ 13. Tavarua.
I. „ 8. Nádasd.	IV. Apr. 10. Felsőorbó.	V. „ 26. Liptónjvár.
II. „ 20. Keszegfalva.	IV. „ 10. Nagyenyed.	V. „ 29. Szepesbéla.
II. „ 16. Cs.-Somorja.	IV. „ 10. Segesvár.	V. „ 17. Lőcse.
III. „ 14. Gőd.	IV. „ 10. Magyarorbó.	

98. ↔ **Lanius collurio**, L.

I. Apr. 13. Ihárosberény.	II. Mai 3. Cs.-Somorja.	V. Mai 10. Sajókaza.
I. „ 28. Répáspuszta.	III. Apr. 22. Temeskubin.	V. „ 4. Geletnek.
I. Mai 1. Kőszeg.	III. Mai 1. Óverbász.	V. „ 9. Barsszklenó.
I. Apr. 18. Molnaszeesöd.	III. „ 10. Királyhalom.	V. Apr. 25. Zólyom.
I. „ 28. Vasvár.	III. Apr. 24. Izsák.	V. „ 27. Tavarua.
I. „ 27. Jánosháza.	III. „ 17. Gőd.	V. Mai 21. Liptónjvár.
I. „ 23. Nádasd.	III. Mart. 27. Ungvár.	V. „ 10. Szepesbéla.
II. Mai 1. Magyaróvár.	IV. Mai 11. Nagyenyed.	V. „ 20. Lőcse.
II. Apr. 28. Keszegfalva.	IV. Apr. 29. Segesvár.	

Ungvár az eddig ismert legkorábbi adat.

Ungvár gibt das bisher bekannte früheste Datum.

		99. \leftrightarrow Lanius minor , Gm.			
I. Mai	4. Ihárosberény.	III. Mai	3. Bélye.	V. Mai	3. Selmezbánya.
I. „	1. Répáspuszta.	III. „	4. Óverbász.	V. Apr.	22. Kékkő.
I. „	4. Kőszeg.	III. „	5. Királyhalom.	V. Mai	6. Sajókaza.
II. „	11. Keszegfalva.	IV. „	4. Nagyenyed.	V. „	3. Tavarna.
II. „	3. Cs.-Somorja.	IV. „	11. Segesvár.	V. „	10. Szepesbéla.

100. \leftrightarrow **Lanius senator**, L.

1. Mai 19. Ihárosberény.

101. \leftrightarrow **Larus canus**, L.

III. Mart. 2. Temeskubin.

102. \leftrightarrow **Larus minutus**, PALL.

III. Mai 8. Óverbász.

103. \leftrightarrow **Larus ridibundus**, L.I. Mart. 2. Répáspuszta.
II. „ 12. Keszegfalva.III. Mart. 26. Temeskubin.
III. Febr. 22. Ujvidék.III. Febr. 26. Óverbász.
III. Mart. 8. Tura.104. \leftrightarrow **Limosa limosa**, (L).

III. Mart. 23. Ürbőpuszta.

105. \leftrightarrow **Locustella fluviatilis**, WOLF.

I. Apr. 25. Molnaszeesöd.

II. Mai 6. Cs.-Somorja.

III. Apr. 29. Háróssziget.

106. \leftrightarrow **Locustella luscinioides**, (Sav.).

III. Mart. 27. Dinnyés.

III. Apr. 29. Háróssziget.

107. \leftrightarrow **Locustella naevia**, (BODD.).

I. Mai 2. Kőszeg.

II. Mai 5. Keszegfalva.

II. Mai 7. Cs.-Somorja.

108. \leftrightarrow **Luscinia luscinia**, (L.).I. Apr. 11. Ihárosberény.
I. „ 12. Répáspuszta.
I. „ 16. Kőszeg.
I. „ 15. Doroszló.
I. „ 13. Szombathely.
I. „ 11. Molnaszeesöd.I. Mai 1. Bogáton.
I. Apr. 20. Vasvár.
I. „ 19. Gicz.
I. „ 24. Sopronpuszta.
I. „ 2. Tata.
I. „ 13. Visegrád.II. Apr. 14. Magyaróvár.
II. „ 28. Keszegfalva.
II. „ 15. Magyaróvár.
II. „ 19. Cs.-Somorja.
III. „ 12. Temeskubin.
III. „ 11. Bélye.

III. Apr. 10. Doroszló.	III. Apr. 20. Nagybereg.	V. Apr. 25. Ghymes.
III. Mai 1. Szerbesanád.	III. „ 12. Mocsár.	V. „ 12. Kékkő.
III. Apr. 10. Kisharta.	III. „ 17. Ungvár.	V. „ 12. Sajókaza.
III. „ 14. Szigetesép.	III. „ 19. Radváncz.	V. „ 22. Dombó.
III. „ 17. Szerep.	IV. „ 15. Kövesd.	V. „ 27. Geletnek.
III. „ 15. Nagyvárad.	IV. „ 15. Labasíncz.	V. „ 12. Barsszklenó.
III. „ 12. Gőd.	IV. „ 20. Dubest.	V. Mai 1. Ratkólehota.
III. „ 21. Tura.	IV. „ 14. Bulza.	V. „ 1. Ujvásár.
III. „ 11. Debreezen.	IV. „ 12. Solymos.	V. Apr. 17. Tavarna.
III. „ 29. Ujtelek.	IV. „ 2. Sistarovecz.	V. Mai 2. Nagybittse.
III. „ 2. Ófehértó.	IV. „ 10. Kolozsvár.	V. „ 7. Nagyberezna.
III. „ 13. Leányvár.	V. „ 10. Valkó.	V. Apr. 28. Kispásztély.

109. ↔ **Luscinia philomela**, (BECHST.).

III. Apr. 24. Ungvár.	IV. Apr. 17. Segesvár.	IV. Apr. 18. Magyar- láros.
IV. „ 15. Kakova.	IV. „ 22. Görgényszent- inre.	IV. „ 25. Naszód.
IV. Mart. 27. Nagydisznód.		
IV. „ 28. Nagyenyed.		

110. ↔ **Merops apiaster**, L.

III. Mai 13. Temeskubin.

111. ↔ **Micropus apus**, (L.).

I. Mai 1. Kőszeg.	III. Apr. 28. Oraviczabánya.	III. Mai 9. Szikla.
III. Apr. 5. Temeskubin.	III. „ 28. Selmeczbánya.	III. „ 27. Liptónjvár.
III. „ 11. Ujvidék.	III. Mai 1. Geletnek.	III. „ 15. Szepesbéla.
III. Mai 18. Gőd.	III. „ 4. Breznóbánya.	III. „ 3. Lőcse.

112. ↔ **Milvus migrans**, (BODD.).

II. Apr. 2. Cs.-Somorja.	IV. Apr. 7. Brassó.	V. Mart. 20. Tavarna.
III. Mart. 31. Óbecse.	IV. Mart. 12. Segesvár.	V. „ 9. Beresényifalva.
III. Apr. 10. Gőd.	IV. „ 28. Kolozsvár.	

113. ↔ **Milvus milvus**, (L.).

III. Febr. 23. Arad.	IV. Mart. 27. Kolozsvár.	V. Mart. 18. Tavarna.
IV. Mart. 19. Segesvár.	V. „ 29. Zólyom.	

114. ↔ **Monticola saxatilis**, (L.).

I. Apr. 26. Boglár.	IV. Apr. 27. Türkös.	V. Apr. 11. Selmeczbánya.
I. „ 26. Nádasd.		

I. Febr. 23. Ihárosberény.	III. Mart. 1. Izsák.	IV. Mart. 15. Brulya.
I. Mart. 1. Répáspuszta.	III. „ 20. Békésesaba.	IV. Apr. 2. Morgonda.
I. „ 10. Balatonederics.	III. „ 11. Makád.	IV. Mart. 16. Gerdály.
I. „ 7. Kiskörtlvényes.	III. „ 13. Szigetesép.	IV. „ 27. Nagysink.
I. „ 19. Felsőeőr.	III. „ 12. Szerep.	IV. „ 27. Boldogváros.
I. „ 7. Felsőlövő.	III. „ 8. Gőd.	IV. „ 23. Nádpatak.
I. „ 15. Fehérpatak.	III. Febr. 28. Tura.	IV. „ 31. Kálbor.
I. Febr. 28. Tobaj.	III. Mart. 9. Ujtelek.	IV. „ 27. Ruderita.
I. Mart. 5. Nemetujvár.	III. „ 14. Ófehértó.	IV. „ 18. Alsóvenicze.
I. Apr. 10. Csén.	III. „ 13. Szinyérváralja.	IV. „ 14. Alsókomána.
I. Mart. 15. Rohonc.	III. „ 14. Leányvár.	IV. Apr. 29. Ujsínka.
I. „ 11. Kőszeg.	III. „ 17. Nagyberég.	IV. Mart. 12. Felsőkomána.
I. „ 28. Borsmonostor.	III. „ 25. Lazony.	IV. „ 20. Holbák.
I. „ 11. Sorok.	III. „ 15. Mocsár.	IV. Apr. 10. Szunyogszék.
I. „ 29. Szombathely.	III. „ 17. Zugó.	IV. „ 2. Hosszufalu.
I. „ 24. Locsmánd.	III. „ 11. Ungvár.	IV. Mart. 16. Kovászna.
I. Febr. 28. Molnászecsőd.	III. „ 15. Radvánéz.	IV. „ 10. Solymos.
I. Apr. 3. Csepreg.	IV. „ 10. Ujmoldova.	IV. „ 18. Sistarovecz.
I. „ 6. Vasvár.	IV. „ 7. Eibenthal.	IV. „ 14. Petris.
I. Mart. 25. Ujkér.	IV. „ 9. Plavisevieza.	IV. „ 17. Magyarigen.
I. Febr. 28. Jánosháza.	IV. „ 13. Dubova.	IV. „ 7. Nagyenyed.
I. Mart. 10. Gicz.	IV. „ 6. Ogradina.	IV. „ 13. Szentháromság.
I. Apr. 4. Derecske.	IV. „ 14. Jeselnicza.	IV. „ 17. Segesvár.
I. Mart. 9. Nádasd.	IV. „ 12. Kakova.	IV. „ 31. Százhalom.
I. Febr. 28. Sopronpuszta.	IV. „ 13. Oraviezabánya.	IV. „ 26. Réten.
I. Mart. 15. Malomháza.	IV. „ 12. Kövesd.	IV. „ 29. Bún.
I. Febr. 13. Nagyezenk.	IV. „ 10. Labasincz.	IV. „ 29. Báránykút.
I. Mart. 5. Tata.	IV. „ 13. Dobrest.	IV. „ 30. Czelina.
I. „ 4. Visegrád.	IV. „ 20. Dubest.	IV. „ 12. Gyulafehérvár.
II. „ 11. Eszterháza.	IV. „ 13. Szelesova.	IV. „ 17. Bereczk.
II. „ 1. Csapod.	IV. „ 13. Gross.	IV. „ 21. Soósmező.
II. Apr. 9. Himód.	IV. „ 22. Bulza.	IV. „ 21. Magyarorbó.
II. Mart. 20. Hővej.	IV. „ 10. Marosillye.	IV. „ 2. Kőlozsvár.
II. „ 28. Bogyoszló.	IV. „ 18. Réa.	IV. „ 13. Torda.
II. „ 10. Szill.	IV. „ 16. Déva.	IV. „ 16. Herbus.
II. „ 2. Csorna.	IV. „ 30. Kosztesd.	IV. „ 16. Görgényszent- imre.
II. „ 22. Keszegfalva.	IV. „ 12. Szászváros.	IV. „ 18. Görgényhodák.
II. Febr. 26. Komárom.	IV. „ 13. Gredistye.	IV. „ 15. Görgényüveg- esűr.
II. Mart. 1. Cs.-Somorja.	IV. „ 15. Felsőpián.	IV. „ 14. Alsófancsal.
III. Febr. 27. Temeskubín.	IV. „ 1. Sztrugár.	IV. „ 28. Isztiesó.
III. Mart. 8. Palona.	IV. „ 29. Kerephavas.	IV. „ 29. Felsőfancsal.
III. „ 1. Ujvidék.	IV. „ 15. Deál.	IV. „ 24. Laposnya.
III. „ 8. Alsókabol.	IV. „ 4. Sugág.	IV. „ 25. Csomafalva.
III. „ 12. Rudolfsgnád.	IV. „ 14. Szerdahely.	IV. „ 13. Gyergyóújfalva.
III. „ 19. Mohács.	IV. „ 22. Szelistye.	IV. „ 16. Kilyénfalva.
III. „ 30. Bélye.	IV. „ 23. Nagydisznód.	IV. Apr. 1. Tekerőpatak.
III. Febr. 28. Doroszló.	IV. „ 20. Nagyszében.	IV. Mart. 28. Gyergyószent- miklós.
III. „ 27. Óverbász.	IV. „ 24. Nagytalmács.	
III. Mart. 7. Királyhalom.	IV. „ 17. Ujgyháza.	
III. „ 17. Kisharta.	IV. „ 11. Mártonhegy.	

IV. Mart. 26. Hágótóalja.	V. Mart. 19. Felsőzsadány.	V. Mart. 7. Stoósz.
IV. „ 14. Zsibó.	V. „ 1. Geletnek.	V. „ 18. Kakasfaln.
IV. „ 20. Magyarláros.	V. „ 20. Turócszklenó.	V. „ 13. Keczerpeklén.
IV. „ 20. Bethlen.	V. „ 19. Barsszklenó.	V. „ 14. Tavarua.
IV. „ 23. Borgóprund.	V. „ 18. Kumosvágása.	V. „ 9. Nagyberezna.
IV. Apr. 5. Gurahajta.	V. „ 13. Lenge.	V. „ 12. Bercsényifalva.
IV. Mart. 12. Máramaros-sziget.	V. „ 8. Jálna.	V. Febr. 16. Kispásztély.
IV. „ 13. Budfalva.	V. Febr. 26. Dobó.	V. Mart. 16. Turjaremete.
IV. „ 16. Terebesfejérpatak.	V. Mart. 10. Bucs.	V. „ 21. Sólát.
IV. „ 15. Felsőyissó.	V. „ 14. Kovácsfalva.	V. Apr. 1. Fenyvesvölgy.
V. „ 12. Babath.	V. „ 14. Zólyom.	V. Mart. 17. Poroskó.
V. „ 13. Isaszegh.	V. „ 12. Liptóoszada.	V. Apr. 1. Ticha.
V. „ 9. Ghymes.	V. Febr. 27. Libetbánya.	V. Mart. 31. Uzsok.
V. Febr. 25. Barstaszár.	V. Mart. 15. Jeczenye.	V. „ 21. Nagybitte.
V. Mart. 10. Garamrév.	V. „ 16. Zólyompéteri.	V. „ 14. Zsolna.
V. „ 16. Gyekés.	V. „ 9. Bród.	V. „ 13. Rózsahegy.
V. Apr. 6. Selmeczbánya.	V. „ 11. Rezsópart.	V. Apr. 8. Némethpese.
V. Mart. 17. Tópatak.	V. „ 18. Kisgaram.	V. Mart. 1. Bobró.
V. „ 7. Kékkő.	V. „ 11. Karám.	V. „ 16. Trsztena.
V. „ 1. Sajókaza.	V. „ 2. Breznóbánya.	V. „ 16. Zuberecz.
V. „ 12. Dombó.	V. „ 13. Szikla.	V. „ 18. Liptószentmiklós.
V. „ 28. Gyertyánliget.	V. „ 20. Benesháza.	V. „ 29. Liptószentiván.
V. „ 21. Rahó.	V. Apr. 6. Rásztoki.	V. „ 21. Liptóújvár.
V. „ 14. Aspinecz.	V. Mart. 12. Nyustya.	V. Apr. 3. Oravicapuszta.
V. Apr. 21. Körösmező.	V. Apr. 13. Dikula.	V. Mart. 15. Feketevág.
V. Mart. 8. Madarasalja.	V. Mart. 10. Liptóteplieska.	V. „ 18. Trips.
V. „ 11. Felsőhámor.	V. „ 10. Ratkólehota.	V. „ 14. Alsóerdőfaln.
V. „ 24. Gyertyánfa.	V. „ 14. Ujvásár.	V. „ 4. Szepesbéla.
V. „ 18. Keló.	V. „ 2. Óviz.	V. „ 12. Lőcse.
	V. „ 21. Szomolnok.	
	V. Apr. 6. Felsőmeczenzéf.	

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Mart. 11. (27.)	III. Mart. 11. (27.)	V. Mart. 15. (78.)
II. „ 10. (9.)	IV. „ 18. (89.)	

Az 1904. évi feldolgozásból ismeretes, hogy a fehér barázdabillegető tavaszi fölvonulása a *korán érkező fajok normális típusát* alkotja, a melynek jellemzője aránytalan korai érkezés nyugaton s aránytalan késés keleten. Habár az idei vonulás megkésett és némileg rendetlenül folyt le, azért mégis tisztán fölismerhető a típus — IV. a legkésőbbi, míg I., II. és III. alig különbözik egymástól, a mi azt jelenti, hogy I., II. és V. aránytalanul korai. V-nél főleg a nyugati vidék adja a korai adatokat. Tehát az idei nem normális lefolyású fölvonulás is megerősíti az eddigi eredményeket, s így csak újabb és jelen-

Laut der Bearbeitung von 1904 bildet der Frühjahrszug der weissen Bachstelze den *Normaltypus der früh ankommenden Arten*, dessen charakteristische Eigenschaften eine verhältnissmässig frühe Ankunft im Westen und sehr späte Ankunft im Osten sind. Obwohl sich der heurige Zug verspätete und auch einigermaßen abnormal verlief, ist der Typus dennoch deutlich zu erkennen — IV ist das späteste Gebiet, während I, II und III kaum von einander unterschieden sind, woraus folgt, dass I, II und V unverhältnissmässig früh sind. In V ergeben hauptsächlich die westlichen Daten die frühen Daten. Es erhärtet

tékeny bizonyítéka e vonulási typus állandóságának.

auch der heutige nicht normale Zugverlauf die bisherigen Resultate und bildet daher einen neuen bedeutenden Beweis der Unveränderlichkeit dieses Zugstypus.

116. \leftrightarrow *Motacilla boarula*, PENN.

III. Apr. 3. Óverbász.	IV. Mart. 31. Görgényszentimre.	V. Mart. 26. Zólyom.
IV. Mart. 30. Kosztesd.	IV. „ 4. Görgényhodák.	V. „ 28. Liptóösszada.
IV. „ 15. Bozes.	IV. „ 14. Alsófancsal.	V. „ 3. Kisgaram.
IV. Apr. 29. Alsóvárosvíz.	IV. „ 13. Iszticső.	V. „ 12. Karám.
IV. Mart. 10. Szászváros.	IV. „ 28. Felsőfancsal.	V. „ 20. Szikla.
IV. „ 25. Gredistye.	IV. „ 25. Laposnya.	V. „ 18. Liptótepfleska.
IV. „ 11. Sebeshely.	V. „ 7. Sajókaza.	V. „ 18. Zsdjár.
IV. „ 21. Szelistye.	V. Apr. 6. Raló.	V. „ 27. Zuberecz.
IV. „ 27. Nagydísznód.	V. Mart. 15. Apsinecz.	V. „ 24. Liptóújvár.
IV. „ 26. Nagytalmács.	V. Apr. 18. Jálna.	V. „ 19. Koleszárki.
IV. „ 16. Tótvárad.		V. „ 7. Szepesbéla.

Területi közepek: — Regionenmittel:

IV. Mart. 20. (15.)

V. Mart. 19. (14.)

Már a múlt évi földolgozásból is kitűnt, hogy a hegyi billegető is a *Motacillatypus* kövein, s kitűnik ez az idén is, IV. közepszáma későbbi, mint V-é, holott az északibb fekvésnek megfelelően V-nek későbbinek kellene lennie. E két közeli rokon s közel egy időben érkező faj fölvonulásának ez a teljes megegyezése megerősíti azt az alapot, a melyen a *Motacillatypus* megállapítottuk.

Es war schon aus der vorjährigen Bearbeitung zu ersehen, dass der Zug der Gebirgsstelze dem *Motacillatypus* folgt, was auch durch den heutigen Zug bestätigt wird, das Mittel aus IV ist später als das von V, während es doch mit Hinsicht auf die nördlichere Lage gerade umgekehrt sein sollte. Diese vollkommene Analogie in dem Zuge dieser nahe verwandten und nahezu zur gleichen Zeit ziehenden Arten verstärkt die Grundlage, auf welcher der *Motacillatypus* aufgebaut wurde.

117. \leftrightarrow *Motacilla flava*, L.

I. Mai 6. Ihárosberény.	III. Mart. 26. Óverbász.	V. Apr. 22. Kékkő.
I. Mart. 24. Molnaszeesöd.	III. „ 21. Szerép.	V. „ 20. Geletnek.
I. Apr. 6. Keszegfalva.	III. „ 30. Tura.	V. „ 13. Tavarna.
II. Mart. 29. Cs.-Somorja.	IV. Apr. 24. Türkös.	V. „ 11. Szepesbéla.
III. Apr. 9. Temeskubin.		

118. \leftrightarrow *Muscicapa atricapilla*, L.

I. Apr. 18. Nádasd.	III. Apr. 17. Békéscsaba.	V. Apr. 25. Zólyom.
II. „ 20. Keszegfalva.	III. „ 13. Szigetesép.	V. „ 17. Tavarna.
II. „ 22. Cs.-Somorja.	IV. „ 24. Türkös.	V. „ 19. Lőcse.
III. Mai 2. Óverbász.		

119. \leftrightarrow *Muscicapa collaris*, BECHST.

I. Mai 4. Ihárosberény.	III. Apr. 13. Izsák.	IV. Apr. 24. Tüirkös.
I. Apr. 22. Kőszeg.	III. „ 13. Szigetesép.	V. „ 16. Geletnek.
I. „ 16. Molnaszecsőd.	III. „ 21. Ungvár.	V. „ 22. Zólyom.
II. „ 19. Cs.-Somorja.	IV. „ 17. Ujmoldova.	V. „ 17. Tavarna.
III. „ 11. Temeskubin.		

120. \leftrightarrow *Muscicapa grisola*, L.

I. Mai 14. Kőszeg.	III. Mai 2. Óverbász.	IV. Mai 1. Kozozsvár.
I. „ 4. Molnaszecsőd.	III. Apr. 30. Békésesaba.	V. Apr. 26. Tavarna.
I. „ 3. Nádasd.	III. „ 4. Gőd.	V. Mai 5. Liptóújvár.
II. „ 2. Keszegfalva.	III. Mai 10. Ungvár.	V. „ 4. Lőese.
II. „ 3. Cs.-Somorja.		

121. \leftrightarrow *Muscicapa parva*, BECHST.

III. Apr. 13. Kisharta.	IV. Apr. 26. Tüirkös.
-------------------------	-----------------------

122. \leftrightarrow *Numenius arcuatus*, (L.).

I. Mart. 18. Sopronpuszta.	III. Mart. 19. Óverbász \rightarrow N.	III. Febr. 28. Ürbőpuszta.
II. „ 22. Keszegfalva.	III. „ 15. Királyhalom.	III. Mart. 24. Nagyvárad.
II. „ 25. Komárom.	III. Febr. 28. Kisharta.	III. „ 30. Gőd.
II. Apr. 10. Cs.-Somorja.	III. Mart. 8. Izsák.	III. „ 16. Tura.
III. Mart. 3. Temeskubin.	III. Febr. 22. Szegvár \rightarrow NW.	III. Febr. 28. Téglás.
III. „ 2. Rudolfsgnád.	III. Apr. 12. Dobozmegyer.	V. Apr. 23. Sajókaza.
II. „ 15. Bélye.	III. Mart. 25. Szigetesép.	

123. \leftrightarrow *Numenius phaeopus*, (L.).

III. Mart. 28. Óverbász \rightarrow N.	III. Apr. 11. Gőd.
--	--------------------

124. \leftrightarrow *Nycticorax nycticorax*, (L.).

I. Mart. 27. Ihárosberény.	III. Apr. 2. Palona.	III. Apr. 9. Óbecse.
II. Apr. 13. Keszegfalva.	III. „ 5. Felsőkabol.	III. „ 10. Hárossziget.
II. „ 8. Cs.-Somorja.	III. Febr. 16. Bélye.	III. Mai 2. Tura.
III. Mart. 31. Temeskubin.	III. Apr. 12. Óverbász.	

125. \leftrightarrow *Oedinenus oedinenus*, (L.).

II. Mart. 22. Cs.-Somorja.	III. Mai 20. Gőd.	V. Apr. 9. Zólyom.
III. Apr. 6. Izsák.	III. Apr. 2. Tura.	

126. ↔ *Oriolus oriolus*, (L.).

I. Apr. 26. Hárosberény.	III. <i>Mart.</i> 26. Doroszló.	IV. Apr. 26. Nagyenyed.
I. „ 26. Répáspuszta.	III. Apr. 30. Óverbász.	IV. „ 28. Marosszentbenedek.
I. „ 28. Boglár.	III. „ 24. Királyhalom.	IV. Mai 3. Segesvár.
I. Mai 3. Felsőeőr.	III. Mai 1. Szerbesanád.	IV. „ 13. Magyargorbó.
I. Apr. 29. Felsőlövő.	III. Apr. 25. Kisharta.	IV. „ 3. Kolozsvár.
I. Mai 9. Csém.	III. „ 25. Izsák.	IV. „ 3. Görgényszentimre.
I. „ 5. Rohonc.	III. Mai 3. Szegvár.	IV. „ 1. Naszód.
I. Apr. 29. Kőszeg.	III. „ 9. Dobozmegyer.	V. Apr. 28. Babath.
I. „ 25. Doroszló.	III. Apr. 19. Szigetesép.	V. Mai 1. Isaszegh.
I. Mai 6. Jaák.	III. „ 26. Szerep.	V. Apr. 28. Valkó.
I. Apr. 21. Sorok.	III. „ 19. Gőd.	V. „ 22. Ghymes.
I. „ 27. Szombathely.	III. „ 22. Tura.	V. Mai 1. Kékkő.
I. „ 28. Molnaszeicsöd.	III. „ 28. Debreczen.	V. Apr. 29. Sajókaza.
I. Mai 1. Vasvár.	III. „ 10. Ujtelek.	V. „ 19. Felsőhámor.
I. Apr. 26. Jánosháza.	III. „ 30. Ófehértó.	V. „ 29. Gyertyánfa.
I. „ 29. Gicz.	III. „ 18. Leányvár.	V. Mai 16. Geletnek.
I. Mai 5. Nádasd.	III. „ 19. Mocsár.	V. „ 6. Zólyom.
I. „ 2. Tata.	III. „ 29. Ungvár.	V. „ 10. Ratkólehota.
I. Apr. 28. Visegrád.	IV. „ 29. Oraviczabánya.	V. „ 6. Ujvásár.
II. Mai 3. Magyaróvár.	IV. „ 28. Kövesd.	V. „ 2. Tavarna.
II. Apr. 28. Keszegfalva.	IV. „ 27. Labasincz.	V. Apr. 29. Nagyberezna.
II. „ 20. Cs.-Somorja.	IV. „ 28. Dubest.	V. Mai 6. Beresényifalva.
III. Apr. 13. Temeskubin.	IV. „ 30. Réa.	V. Apr. 27. Kispásztély.
III. „ 17. Palona.	IV. „ 30. Déva.	V. <i>Mart.</i> 20. Nagybittse.
III. „ 24. Rudolfsgrád.	IV. Mai 2. Solymos.	
III. „ 22. Bélye.	IV. Apr. 25. Sistarovecz.	
III. „ 26. Apatin.	IV. Mai 5. Petris.	

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Apr. 30. (19.)
III. „ 24. (22.)

IV. Mai 1. (16.)

V. Mai 2. (16.)

A sárgarigó tavaszi fölvonulásában is évről-évre nyilvánulnak azok az állandó vonások, amelyek alapján bizonyos főntartással a *Ciconia*-typushoz soroltuk azt. I., IV. és V. középszámai alig különböznek egymástól, a mi azt bizonyítja, hogy a vonulás a keleti részekben aránytalanul korai. Az 1903. évi földolgozásban a hegyvidékeken való korlátolt elterjedéssel próbáltuk a sajátos fölvonulást normális típusra visszavezetni, s az ott mondottakat jelenleg is főm kell tartanunk addig, a míg a több éves anyagon alapuló földolgozás véglegesen el nem dönti a kérdést.

Der Frühjahrszug des Pirols zeigt auch sich von Jahr zu Jahr wiederholende constante Eigenschaften, und wurde derselbe auf Grund dieser mit einigem Vorbehalt dem *Ciconia*-typus beigelegt. Die Mittel von I, IV und V unterscheiden sich kaum von einander, was den Beweis liefert, dass der Zug im Osten unverhältnissmäßig früh vor sich geht. In der Bearbeitung von 1903 versuchten wir diesen eigentümlichen Zug durch die beschränkte Verbreitung in den Gebirgsgegenden zu erklären, und denselben auf einen Normaltypus zurückzuführen, und müssen wir an jener Erklärung auch jetzt noch festhalten, bis eine auf mehrjähriges Materiale gestützte Bearbeitung die Frage nicht endgültig entscheidet.

127. \leftrightarrow **Ortyometra porzana**, (L.).

I. Apr. 13. Kőszeg.	III. Apr. 2. Óverbász.	III. Apr. 2. Tura.
I. Mart. 29. Molnaszeesöd.	III. „ 8. Szerbcsanád.	IV. „ 2. Segesvár.
II. Apr. 8. Cs.-Somorja.	III. Mart. 28. Gőd.	V. „ 14. Zólyom.
III. „ 9. Temeskubin.		

128. \leftrightarrow **Ortyometra pusilla**, (PALL.).

III. Mart. 21. Óverbász.

129. \dagger **Otocorys alpestris**, (L.).

III. Febr. 1. Izsák. Több. —	III. Mart. 16. Izsák.
Mehrere.	1 drb. (St).

130. \leftrightarrow **Pandion haliaëtus**, (L.).

II. Apr. 15. Cs.-Somorja.	III. Mart. 6. Tura.
---------------------------	---------------------

131. \surd **Pastor rosens**, (L.).

III. Mai 26. Nagymágoes.

132. \leftrightarrow **Pavoncella pugnax**, (L.).

III. Mart. 1—29. Ujpalánka.	III. Febr. 28. Ürböpuszta.
-----------------------------	----------------------------

133. \leftrightarrow **Phalacrocorax carbo**, (L.).

II. Mart. 5. Cs.-Somorja.	III. Mart. 26. Temeskubin.	III. Mart. 9. Bélye.
---------------------------	----------------------------	----------------------

134. \leftrightarrow **Phylloscopus acredula**, (PALL.).

I. Mart. 24. Ihárosberény.	III. Mart. 14. Temeskubin.	V. Mart. 28. Sajókaza.
I. Apr. 16. Csém.	III. „ 31. Óverbász.	V. Apr. 12. Geletnek.
I. Mart. 28. Rohonc.	III. Apr. 8. Izsák.	V. „ 11. Zólyom.
I. Apr. 11. Rétfalu.	III. „ 10. Szigetesép.	V. „ 4. Ujvásár.
I. Mart. 25. Kőszeg.	III. „ 1. Szerep.	V. „ 24. Tavana.
I. Apr. 2. Sorok.	III. Mart. 30. Budapest.	V. „ 23. Nagybitte.
I. „ 3. Szombathely.	III. Apr. 6. Ungvár.	V. „ 14. Zuberecz.
I. Mart. 12. Molnaszeesöd.	IV. Mart. 20. Oraviczabánya.	V. „ 13. Liptóújvár.
I. „ 29. Nádasd.	IV. „ 30. Segesvár.	V. „ 18. Szepesbela.
II. Apr. 9. Keszegfalva.	IV. Apr. 1. Kolozsvár.	V. „ 13. Lőese.
II. Mart. 11. Cs.-Somorja.		

135. ↔ *Phylloscopus sibilator*, (BECHST.).

I. Apr. 24. Kőszeg.	III. Apr. 30. Izsák.	V. Apr. 25. Zólyom.
II. Mai 5. Keszegfalva.	III. „ 18. Békéscsaba.	V. „ 16. Liptóújvár.
II. Apr. 16. Cs.-Somorja.	IV. „ 21. Segesvár.	V. Mai 1. Lőese.
III. „ 12. Óverbász.		

136. ↔ *Phylloscopus trochilus*, (L.).

I. Apr. 6. Molnasszecsőd.	IV. Apr. 28. Nagyenyed.	V. Apr. 14. Zuberecz.
II. Apr. 2. Keszegfalva.	IV. „ 28. Segesvár.	V. Mai 12. Lőese.
II. Apr. 16. Cs.-Somorja.		

137. ↔ *Pisorhina scops*, (L.).

I. Apr. 26. Felsőlvő.

138. ↔ *Platalea leucorodia*, L.

III. Apr. 13. Bélye.

139. ↔ *Plectrophanes nivalis*, (L.).

III. Jan. 28. Izsák. | V. Jan. 29. Tavarna.

140. ↔ *Plegadis falcinellus*, (L.).

I. Apr. 25. Ihárosberény.	III. Apr. 15. Temeskubin.	III. Apr. 22. Óverbász.
I. Mart. 14. Fonyód.	III. „ 3. Bélye.	

141. ↔ *Pratincola rubetra*, (L.).

I. Apr. 28. Ihárosberény.	II. Apr. 19. Cs.-Somorja.	V. Apr. 21. Tavarna.
I. „ 24. Felsőlvő.	III. „ 22. Moldovaisziget.	V. Mai 9. Zuberecz.
I. „ 28. Nádasd.	III. Mart. 17. Ungvár.	V. Apr. 15. Szepesbéla.
II. Mai 11. Keszegfalva.	V. Apr. 20. Geletnek.	V. „ 24. Lőese.

142. ↔ *Pratincola rubicola*, (L.).

I. Mart. 31. Jánosháza.	III. Mart. 14. Óverbász.	V. Mart. 19. Geletnek.
I. „ 18. Nádasd.	IV. „ 15. Nagyenyed.	V. „ 18. Zólyom.
II. „ 12. Cs.-Somorja.	IV. „ 17. Segesvár.	V. „ 24. Tavarna.
III. „ 19. Temeskubin.	V. „ 21. Kékkő.	V. Apr. 20. Szepesbéla.
III. „ 21. Villány.	V. „ 19. Sajókaza.	

143. ○○ *Pyrrhula pyrrhula*, (L.).

III. Apr. 10. Ungvár. Utolsó. — Letzter.	IV. Apr. 16. Segesvár.	V. Mart. 21. Liptóújvár.
---	------------------------	--------------------------

144. \leftrightarrow *Rallus aquaticus*, L.

I. Mart. 25. Tata.		II. Apr. 4. Cs.-Somorja.		III. Mart. 20. Óverbász.
--------------------	--	--------------------------	--	--------------------------

145. \sim *Regulus regulus*, (L.).

II. Apr. 9. Keszegfalva. Utolsó. — Letz- ter.		V. Mart. 4. Turjaremete.		V. Febr. 10—Mart. 6. Liptó- ujvár.
---	--	--------------------------	--	---------------------------------------

146. ∞ *Remiza pendulina*, (L.).

II. Apr. 2. Keszegfalva.		II. Mart. 29. Cs.-Somorja.		III. Mart. 20. Szigetesép.
--------------------------	--	----------------------------	--	----------------------------

147. \leftrightarrow *Ruticilla phoenicura*, (L.).

I. Mart. 13. Ihárosberény.		II. Apr. 2. Keszegfalva.		IV. Apr. 11. Segesvár.
I. Apr. 7. Répáspuszta.		II. „ 12. Cs.-Somorja.		V. „ 7. Geletnek.
I. „ 12. Felsőlövő.		III. „ 16. Izsák.		V. „ 22. Zólyom.
I. „ 10. Kőszeg.		III. „ 18. Békéscsaba.		V. „ 9. Tavana.
I. „ 13. Molnaszecsőd.		III. „ 23. Ungvár.		V. „ 23. Liptóujvár.
I. „ 16. Jánosháza.		IV. „ 15. Réa.		V. „ 13. Lőcse.
I. „ 11. Nádasd.		IV. „ 12. Türekös.		

148. \leftrightarrow *Ruticilla tithys*, (L.).

I. Apr. 12. Ihárosberény.		II. Mart. 15. Cs.-Somorja.		V. Mart. 16. Libetbánya.
I. Mart. 10. Kiskörtvélyes.		III. Apr. 2. Temeskubin.		V. Apr. 17. Szikla.
I. „ 19. Felsőlövő.		III. „ 6. Óverbász.		V. Mart. 30. Tavana.
I. „ 19. Kőszeg.		III. „ 10. Izsák.		V. Apr. 12. Zuberecz.
I. Apr. 15. Molnaszecsőd.		III. Mart. 10. Budapest.		V. „ 9. Liptószentiván.
I. „ 1. Jánosháza.		III. Apr. 6. Ungvár.		V. Mart. 22. Liptóujvár.
I. Mart. 23. Nádasd.		V. „ 4. Selmezbánya.		V. Apr. 3. Szepesbela.
I. „ 14. Sopronpuszta.		V. Mart. 21. Geletnek.		V. Mart. 28. Lőcse.
II. „ 29. Keszegfalva.				

149. \leftrightarrow *Saxicola oenanthe*, (L.).

I. Apr. 8. Ihárosberény.		III. Apr. 1. Izsák.		V. Apr. 7. Geletnek.
I. „ 4. Répáspuszta.		III. „ 5. Szigetesép.		V. „ 6. Zólyom.
I. „ 12. Felsőlövő.		III. „ 10. Hárossziget.		V. „ 1. Tavana.
I. Mart. 31. Molnaszecsőd.		III. „ 13. Gőd.		V. „ 11. Zuberecz.
II. Apr. 6. Keszegfalva.		III. „ 11. Ungvár.		V. „ 17. Liptóujvár.
II. Mart. 25. Cs.-Somorja.		IV. „ 20. Koronim.		V. „ 14. Szepesbela.
III. Apr. 19. Temeskubin.		IV. „ 10. Kolozsvár.		V. „ 15. Lőcse.
III. „ 6. Óverbász.		V. „ 5. Kékkő.		

150. <=> *Scolopax rusticola*, L.

I. Mart. 15. Bükksöd.	III. Mart. 18. Görbed.	IV. Mart. 11. Sistarovecz.
I. Febr. 28. Ihárosberény.	III. „ 22. Nagyvárad.	IV. „ 10. Petris.
I. Mart. 11. Toponár.	III. „ 15. Gőd.	IV. „ 12. Gyulafehérvár.
I. „ 7. Répáspuszta.	III. „ 10. Tura.	IV. „ 29. Alsóorbó.
I. „ 20. Pécs.	III. „ 12. Téglás.	IV. „ 21. Nagyenyed.
I. „ 8—Apr. 14. Bellatincz.	III. „ 20. Ófehértó.	IV. „ 21. Csonbord.
I. „ 15. Vasnádasd.	III. „ 19. Szinyérváralja.	IV. „ 21. Segesvár.
I. „ 21. Felsőeőr.	III. „ 15. Leányvár.	IV. „ 29. Százhalom.
I. „ 9. Felsőlövő.	III. „ 18. Nagyberég.	IV. Apr. 10. Fehéregyháza.
I. Apr. 18. Grodnó.	III. „ 16. Lazony.	IV. Mart. 28. Réten.
I. Mart. 9. Hodász.	III. „ 16. Mocsár.	IV. „ 28. Báránykút.
I. „ 19. Csém.	III. „ 14. Ungvár.	IV. Apr. 1. Czelina.
I. „ 11. Kőszeg.	III. „ 15. Radváncz.	IV. „ 6. Bereczk.
I. „ 15. Doroszló.	IV. „ 8. Ujmoldova.	IV. Mart. 25. Soósmező.
I. „ 19. Nárjai.	IV. „ 30. Dubova.	IV. Mai 22. Urszoja.
I. „ 20. Borsmonostor.	IV. „ 11. Oraviezabánya.	IV. Apr. 25. Albák.
I. „ 22. Olad.	IV. „ 7. Kövesd.	IV. Mart. 20. Magyargorbó.
I. „ 15. Buesu.	IV. „ 13. Labasinecz.	IV. „ 18. Kolozsvár.
I. „ 12. Sorok.	IV. „ 10. Dubest.	IV. „ 20. Görgény-szentimre.
I. „ 11. Csepreg.	IV. „ 22. Réa.	IV. „ 26. Görgényüvegcsür.
I. „ 17. Vasvár.	IV. Mai 18. Prigona. Fészkel. — Nistet.	IV. Apr. 27. Felsőfancsal.
I. „ 6. Káld.	IV. „ 16. Oása. Fészkel. — Nistet.	IV. „ 10. Gyergyóujfalu.
I. „ 9. Jánosháza.	IV. Mart. 18. Szerdahely.	IV. „ 29. Tekerőpatak.
I. „ 12. Gicz.	IV. „ 20. Nagydísznód.	IV. Mart. 26. Gyergyószentmiklós.
I. „ 1. Veszprém.	IV. „ 24. Nagyszeben.	IV. Apr. 26. Hágótölgy.
I. „ 14. Nádasd.	IV. „ 23. Nagytalmács.	IV. Mart. 16. Zsibó.
I. „ 12. Sopronpuszta.	IV. „ 18. Ujgyháza.	IV. „ 20. Magyarlápós.
I. „ 19. Malomháza.	IV. „ 30. Mártonhegy.	IV. „ 20. Bethlen.
I. Febr. 19. Nagyezenk.	IV. „ 30. Morgonda.	IV. „ 22. Naszód.
I. Mart. 12. Tata.	IV. „ 19. Nagysink.	IV. Apr. 7. Gurahajta.
I. „ 8. Visegrád.	IV. „ 25. Boldogváros.	IV. „ 11. Terebesfejérpatak.
II. „ 2. Iván.	IV. „ 30. Kálbor.	V. Mart. 10. Szokolyahutta.
II. „ 8. Eszterháza.	IV. Apr. 14. Sebes.	V. „ 7. Püspökszilágy.
II. „ 19. Csapod.	IV. „ 26. Ruderita.	V. „ 21. Babath.
II. „ 15. Hővej.	IV. „ 10. Sárkány.	V. „ 12. Erdőkürth.
II. „ 24. Bogyoszló.	IV. Mart. 23. Ohába.	V. „ 14. Kálló.
II. Apr. 17. Szill.	IV. „ 21. Alsókomána.	V. „ 12. Valkó.
II. Mart. 19. Csorna.	IV. „ 21. Felsővenieze.	V. „ 16. Fajzat.
II. „ 7. Pozsony.	IV. Apr. 19. Ujsínka.	V. „ 14. Gyöngyöstarján.
II. „ 15. Cs.-Somorja.	IV. „ 16. Felsőkomána.	V. „ 24. Parád.
III. Mart. 27. Temeskubin.	IV. „ 10. Szunyogszék.	V. „ 11 - Apr. 13. Galgócz.
III. „ 9. Ujvidék.	IV. Mart. 13. Berezaujfalu.	V. „ 11. Ghymes.
III. „ 10. Villány.	IV. „ 20. Brassó.	V. „ 28. Gyekés.
III. Febr. 26. Bélye.	IV. „ 21. Szepsiszentgyörgy.	V. „ 12. Ipolyság.
III. Mart. 11. Doroszló.	IV. Apr. 2. Hosszúfalu.	
III. „ 20. Vadászerdő.	IV. Mart. 11. Kladova.	
III. „ 28. Szabadszentkirály.	IV. „ 3. Solymos.	

V. Mart. 17. Kékkő.	V. Mart. 20. Badin.	V. Mart. 24. Kassa.
V. „ 13. Sajókaza.	V. „ 14. Zólyom.	V. „ 20. Kakasfalu.
V. „ 13. Aranyos- maróth.	V. „ 19. Libetbánya.	V. „ 17. Keczerpeklén.
V. Apr. 28. Dombó.	V. „ 22. Bród.	V. „ 18. Varannó.
V. „ 3. Gyertyánliget.	V. „ 25. Rezsőpart.	V. „ 14. Tavarna.
V. Mart. 23. Apsímeez.	V. Apr. 12. Kisgaram.	V. „ 26. Nagyberezna.
V. Apr. 2. Madaraszalja.	V. „ 5. Karám.	V. „ 26. Kispáztély.
V. Mart. 20. Felsőhámor.	V. Mart. 25. Breznóbánya.	V. „ 19. Tinjaremete.
V. Apr. 1. Gyertyánfa.	V. Apr. 12. Szikla.	V. „ 16. Fenyvesvölgy.
V. „ 10. Bükkökút.	V. „ 27. Szikla. A fé- szekhez. — Zum Nest.	V. „ 24. Poroskó.
V. „ 4. Felsőzsadány.		V. „ 14. Nagybitse.
V. Mart. 19. Geletnek.	V. Mart. 28. Benesháza.	V. „ 27. Németlipese.
V. Apr. 23. Turócszklenó.	V. Mai 12. Ráztóki.	V. Apr. 10. Zuberecz.
V. Mart. 29. Lenge.	V. „ 9. Dikula.	V. „ 5. Liptószent- miklós.
V. „ 23. Sekély.	V. Mart. 13. Ratkólehota.	V. „ 16. Liptószentiván.
V. „ 21. Mocsár.	V. „ 14. Rozsnyó.	V. Mart. 28. Liptóújvár.
V. „ 19. Keeskés.	V. Apr. 10. Óviz.	V. Apr. 12. Feketevág.
V. „ 23. Dobó.	V. „ 3. Stoósz.	V. „ 6. Szepesófalu.
V. „ 14. Bucs.	V. Mart. 13. Semse.	V. Mart. 27. Szepesbela.
V. „ 16. Kovácsfalva.		

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Mart. 12. (30.)	III. Mart. 16. (21.)	V. Mart. 23. (65.)
II. „ 14. (8.)	IV. „ 24. (57.)	

A vomulás lefolyása a már ismert sajátságokat mutatja, korai érkezés nyugaton, nagykésés keleten. A 10-éves anyag alapján végzett földolgozásban se tudtuk még dűlőre juttatni a typus kérdését, s így itt is csak regisztrálhatjuk ezt a tényt, a nélkül, hogy egyelőre megkíséreljük a bonyolult fölvonulás megoldását. Egyelőre nem tehetünk egyebet, mint gyűjteni az anyagot.

Der Zugsverlauf zeigt uns wieder die schon bekannten Eigenthümlichkeiten, frühe Ankunft im Westen, sehr spätes Erscheinen im Osten. Da selbst die auf 10jähriges Materiale gestützte Bearbeitung die Frage des Zugstypus nicht entscheiden konnte, so können wir auch hier nur die Thatsache registriren, ohne eine Klärung dieses komplizirten Zuges versuchen zu können. Vorläufig müssen wir uns mit dem Sammeln des weiteren Materiales begnügen.

151. \leftrightarrow *Serinus serinus*, (L.).

I. Apr. 5. Ihárosberény.	II. Apr. 12. Cs.-Somorja.	V. Mart. 31. Zuberecz.
I. „ 13. Felsőlövő.	III. „ 8. Izsák.	V. Apr. 8. Liptónjvár.
I. Mart. 27. Kőszeg.	III. „ 2. Ungvár.	V. „ 11. Szepesbela.
I. Apr. 28. Nádasd.	IV. „ 10. Segesvár.	V. „ 2. Lőese.

152. \leftrightarrow *Spatula clypeata*, (L.).

III. Mart. 13. Óverbász.	III. Mart. 10. Tura.	IV. Apr. 4. Tüirkös.
III. Apr. 4. Gőd.		

153. ↔ *Sterna hirundo*, L.

I. Apr. 19. Ihárosberény.
II. „ 11. Cs.-Somorja.

III. Apr. 19. Temeskubin.
III. Mai 1. Óverbász.

III. Apr. 18. Tura.

154. ↔ *Sterna minuta*, L.

II. Apr. 29. Cs.-Somorja.

155. ↔ *Sturnus vulgaris*, L.

I. Febr. 4. Ihárosberény.
I. Mart. 7. Répáspuszta.
I. „ 10. Nagypárad.
I. „ 2. Barkócz.
I. Febr. ^{Eleje.} _{Anfang.} Balaton-
ederics.
I. Mart. 10. Rohonez.
I. „ 2. Magyar-
keresztes.
I. „ 1. Kőszeg.
I. Febr. 12. Sorok.
I. „ 19. Gicz.
I. „ 28. Sopronpuszta.
II. „ 23. Himód.
II. „ 26. Komárom.
II. Mart. 4. Cs.-Somorja.
III. „ 1. Temeskubin.
III. „ 5. Fehértemplom.
III. „ 13. Palona.
III. „ 4. Dunabököny.
III. „ 3. Alsókabol.
III. Febr. 20. Rudolfsnád.
III. Mart. 21. Tengerin.
III. Febr. 25. Bélye.
III. „ 28. Doroszló.
III. „ 28. Óverbász.
III. „ 24. Izsák.

III. Mart. 10. Debreczen.
III. Febr. 28. Tura.
III. Apr. 18. *Ujtelek*
III. Mart. 28. *Ófehértó*.
III. Febr. 28. Leányvár.
III. „ 28. Mocsár.
III. Mart. 8. Ungvár.
IV. „ 4. Kövesd.
IV. „ 1. Labasinez.
IV. „ 7. Dubest.
IV. „ 10. Szelistye.
IV. „ 14. Nagydisznód.
IV. „ 17. Nagyszeben.
IV. „ 6. Ujegyháza.
IV. „ 10. Mártonhegy.
IV. „ 9. Brulya.
IV. „ 6. Morgonda.
IV. „ 8. Gerdály.
IV. „ 1. Nagysink.
IV. „ 1. Boldogváros.
IV. „ 6. Nádpaták.
IV. „ 11. Kálbor.
IV. Febr. 27. Sistarovecz.
IV. Mart. 2. Felenyed.
IV. „ 6. Nagyenyed.
IV. „ 15. Szászszen-
lászló.

IV. Mart. 10. Segesvár.
IV. „ 3. Százhalom.
IV. „ 18. Apold.
IV. „ 6. Réten.
IV. Febr. 28. Báránykút.
IV. Mart. 6. Czelina.
IV. „ 6. Szászkézd.
IV. „ 14. Szászkerezs-
túr.
IV. „ 6. Magyargorbó.
IV. „ 7. Görgényszent-
imre.
IV. Febr. 24. Zsibó.
V. Mart. 12. Erdőkürth.
V. „ 1. Ghymes.
V. „ 13. Kékkő.
V. „ 1. Sajókaza.
V. Apr. 3. *Bustyaháza*
V. Mart. 9. Dombó.
V. „ 20. Zólyom.
V. Apr. 20. *Beresényifalva*.
X. Mart. 22. Nagybittse.
V. „ 7. Némethpese.
V. „ 14. Zuberecz.
V. „ 4. Tavarna.
V. „ 9. Szepesbéla.

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Febr. 25. (11.)
III. Mart. 2. (15.)

IV. Mart. 7. (30.)

V. Mart. 10. (11.)

A seregély tavaszi fölvonulásában eddigelé még nem sikerült oly állandó jellemzőket föltalálni, a melyek alapján a typust megállapíthattuk volna. Az idei fölvonulás némileg a Motacillatypusra emlékeztet. Ez tudvalevőleg a korán érkező fajok normális typusa s ezért ide tartozna a seregély tavaszi fölvonulása is.

Es gelang uns bisher nicht, in dem Frühjahrszuge des Staares constante Eigenschaften aufzufinden, so dass der Zugstypus nicht unterschieden werden konnte. Der heutige Zug erinnert an den Motacillatypus. Es ist dies, wie bekannt, der Typus der früh ankommenden Arten, und wäre daher dies der Platz

Csakhogyz ezt véglegesen még nem mondhatjuk ki, minthogy eddigelé nem bizonyult állandónak. Hasonlít azonban a *Columba oenas* fölvonulásához is, a mely szintén korán érkezik s a melylyel biológijája is jobban egyezik, t. i. szintén sokat kóborol a fészkelés megkezdése előtt. Ily módon részben kóborlásra, részben átvonulásra és részben megtelepedésre vonatkoznak az adatok, minek következtében azok nem adhatnak tiszta képet a fölvonulásról, éppen úgy mint a kék galambnál. Egyelőre azonban ezt a kérdést is még függőben kell tartanunk, addíg, a míg nagyobb anyag alapján biztosabban nem ítéltünk.

für den Frühjahrszug des Staares. Doch darf dies noch nicht entschieden ausgesprochen werden, indem sich dieses Verhalten bisher noch nicht konstant erwies. Der Zug gleicht auch dem Zuge der Hohltaube, welche ebenfalls früh ankommt und deren Biologie auch besser mit der Biologie des Staares übereinstimmt, indem beide vor Beginn des Nistens viel herumstreichen. Unsere Daten bilden daher ein Conglomerat von Strich-, Durchzugs- und Besiedelungsarten, weshalb dieselben kein klares Bild des Zuges ergeben können, ebenso wie bei der Hohltaube. Vorläufig müssen wir daher die Frage noch unentschieden lassen, bis auf Grund eines grösseren Materiales mit grösserer Sicherheit geurtheilt werden kann.

156. \leftrightarrow *Sylvia atricapilla*, (L.).

I. Apr. 26. Felsőlvő.	II. Apr. 12. Cs.-Somorja.	V. Mai 4. Sajókaza.
I. „ 20. Kőszeg.	III. „ 20. Királyhalom.	V. Apr. 25. Zólyom.
I. „ 11. Molnaszeccsöd.	III. „ 23. Ungvár.	V. „ 25. Tavarna.
I. „ 13. Nádasd.	IV. „ 18. Ujmoldova.	V. Mai 9. Zuberecz.
II. „ 14. Magyaróvár.	IV. „ 16. Segesvár.	V. „ 11. Lőcse.
II. „ 20. Keszegfalva.	IV. „ 25. Kolozsvár.	

157. \leftrightarrow *Sylvia curruca*, (L.).

I. Apr. 12. Ihárosberény.	II. Apr. 18. Cs.-Somorja.	V. Apr. 16. Sajókaza.
I. „ 20. Kőszeg.	III. „ 11. Békésesaba.	V. „ 23. Zólyom.
I. „ 11. Molnaszeccsöd.	III. „ 16. Ungvár.	V. Mai 4. Zuberecz.
I. „ 22. Nádasd.	IV. „ 12. Réa.	V. „ 11. Liptóújvár.
II. „ 13. Keszegfalva.	IV. „ 13. Segesvár.	V. Apr. 25. Lőcse.

158. \leftrightarrow *Sylvia nisoria*, (BECHST.).

I. Mai 3. Kőszeg.	III. Mart. 23. Temeskubin.	IV. Mai 20. Türkös.
II. „ 5. Keszegfalva.	III. Apr. 27. Ungvár.	IV. „ 3. Segesvár.
II. „ 6. Cs.-Somorja.		

159. \leftrightarrow *Sylvia simplex*, LATH.

I. Apr. 25. Nádasd.	III. Apr. 27. Ungvár.	V. Mai 4. Zuberecz.
II. Mai 2. Keszegfalva.	IV. „ 12. Nagyenyed.	V. „ 7. Liptóújvár.
II. Apr. 22. Cs.-Somorja.	IV. „ 30. Kolozsvár.	V. Apr. 20. Szepesbela.
III. „ 18. Kisharta.	V. „ 29. Tavarna.	V. Mai 7. Lőcse.
III. Mai 1. Hárossziget.		

160. \leftrightarrow *Sylvia sylvia*, (L.).

I. Apr. 14. Ihárosbereny.	II. Apr. 20. Keszegfalva.	IV. Apr. 15. Kakova.
I. „ 26. Felsőlövő.	II. „ 22. Cs.-Somorja.	IV. „ 15. Oravicabánya.
I. „ 19. Kőszeg.	III. „ 2. Temeskubin.	V. Mai 4. Zuberecz.
I. „ 10. Molnaszecsőd.	III. „ 11. Óverbász.	V. „ 17. Liptóújvár.
I. „ 23. Nádasd.	III. „ 20. Izsák.	V. „ 17. Lőcse.

161. \leftrightarrow *Totanus glareola*, (L.).

III. Apr. 8. Óverbász.

162. \leftrightarrow *Totanus hypoleucus*, (L.).

I. Mart. 28. Molnaszecsőd.	III. Mart. 30. Óverbász.	V. Apr. 20. Sajókaza.
II. Apr. 28. Keszegfalva.	III. Apr. 12. Gőd.	V. Mart. 30. Zólyom.
II. „ 5. Cs.-Somorja.	III. „ 11. Ungvár.	V. Apr. 16. Zuberecz.
III. Mart. 11. Temeskubin.	IV. „ 20. Koronini.	V. „ 15. Liptóújvár.
III. „ 28. Bélye.	IV. „ 24. Réa.	

163 \leftrightarrow *Totanus nebularius*, Guss.

II. Apr. 12. Cs.-Somorja.

164. \leftrightarrow *Totanus ochropus*, (L.).

II. Mart. 18. Cs.-Somorja.	III. Mart. 7. Óverbász.	III. Apr. 11. Gőd.
----------------------------	-------------------------	--------------------

165. \leftrightarrow *Totanus totanus*, (L.).

I. Mart. 13. Tata.	III. Apr. 3. Óverbász.	III. Apr. 11. Gőd.
II. „ 19. Komárom.	III. Mart. 15. Izsák.	III. Mart. 28. Tura.
III. „ 29. Ujvidék.	III. Febr. 26. Ürböpuszta.	V. Apr. 16. Sajókaza.
III. „ 28. Bélye.		

166. \leftrightarrow *Tringa alpina*, L.

III. Apr. 16. Óverbász.

167. \leftrightarrow *Turdus iliacus*, L.

II. Mart. 18, 19. Cs.-Somorja.	III. Mart. 30. —Apr. 3. Izsák.	V. Apr. 9. Tavarna.
III. „ 16.—Apr. 2. Óverbász.	V. Apr. 7. Geletnek.	V. Mart. 15. Lőcse.

168. \leftrightarrow *Turdus merula*, L.

I. Mart. 8. Sopronpuszta.	IV. Mart. 12. Segesvár.	V. Mart. 17. Libetbánya.
III. „ 8. Bélye.	IV. „ 8. Lemhény.	V. „ 10. Róna.
III. „ 4. Kisharta.	V. „ 5. Selmezbánya.	V. „ 23. Liptóújvár.
III. „ 11. Izsák.		

169. ↔ *Turdus musicus*, L.

I. Mart. 9. Ihárosberény.
 I. „ 14. Kőszeg.
 I. „ 4. Nádasd.
 II. „ 8. Cs.-Somorja.
 III. „ 1. Ujvidék.
 III. „ 30. Izsák.
 III. Apr. 6. Ungvár.

IV. Mart. 19. Segesvár.
 IV. „ 22. Kolozsvár.
 V. „ 12. Selmeczbánya.
 V. „ 16. Geletnek.
 V. „ 15. Zólyom.
 V. Febr. 26. Szikla.

V. Mart. 13. Rásztoki.
 V. „ 9. Tavarna.
 V. Apr. 12. Zuberecz.
 V. Mart. 13. Liptóújvár.
 V. „ 28. Feketevág.
 V. „ 15. Lőese.

170. ↔ *Turdus pilaris*, L.

I. Mart. 25. Kőszeg. Utolsó.
 — Letzte.
 I. „ 27. Sopronpuszta.
 II. Apr. 13. Keszegfalva.
 Utolsó.—Letzte.
 III. Febr. 28. Temeskubin.
 300 drb. (St.).
 III. „ 1. Bélye.
 III. Mart. 3. Óverbász. 100

drb. (St.). —
 Utolsók. — Die
 Letzten.
 III. Febr. 15. Kisharta.
 III. Apr. 10. Ungvár. Utolsó.
 — Letzte.
 IV. „ 9. Segesvár.
 Utolsó.—Letzte.
 V. „ 10. Geletnek.

Utolsó.—Letzte.
 → N.
 V. Apr. 14. Zólyom.
 V. „ 15. Tavarna. Utolsó.
 — Letzte.
 V. Mart. 23. Liptóújvár.
 Utolsó.—Letzte.
 V. Apr. 17. Lőese.

171. ↔ *Turdus torquatus*, L.

III. Mart. 30. Izsák.
 III. Apr. 11. Gőd.
 III. „ 11. Ungvár.

V. Mart. 20. Szikla.
 V. „ 30. Zuberecz.

V. Mart. 9. Szepesbéla.
 V. Apr. 10. Lőese.

172. ↔ *Turtur turtur* (L.)

I. Mai 8. Regenye.
 I. Apr. 18. Ihárosberény.
 I. „ 10. Répáspuszta.
 I. Mai 2. Boglár.
 I. Apr. 13. Felsőcőr.
 I. „ 28. Felsőlövő
 I. „ 25. Csém.
 I. „ 10. Rohoncz.
 I. „ 11. Pornó.
 I. „ 23. Kőszeg.
 I. „ 27. Sorok.
 I. „ 12. Szombathely.
 I. Mai 4. Vasvár.
 I. Apr. 24. Jánosháza.
 I. „ 27. Nádasd.
 I. „ 26. Sopronpuszta.
 I. „ 28. Visegrád.
 II. „ 27. Magyaróvár.
 II. Mai 2. Keszegfalva.
 II. Apr. 19. Cs.-Somorja.

III. Apr. 24. Temeskubin.
 III. „ 22. Moldovaisziget.
 III. „ 24. Palona.
 III. Mart. 29. Dunabökény.
 III. Apr. 17. Alsókabol.
 III. „ 24. Rudolfsnád.
 III. „ 1. Bélye.
 III. „ 10. Doroszló.
 III. Mai 2. Óverbász.
 III. Mart. 31. Királyhalom.
 III. Apr. 6. Kisharta.
 III. „ 25. Izsák.
 III. „ 25. Szegvár.
 III. „ 27. Hárossziget.
 III. „ 16. Szerep.
 III. „ 11. Gőd.
 III. „ 23. Tura.
 III. „ 30. Ujtelek.
 III. „ 25. Ófehértó.
 III. „ 19. Leányvár.

III. Apr. 25. Nagyberég.
 III. „ 27. Lazony.
 III. „ 20. Moesár.
 III. „ 27. Ungvár.
 IV. „ 23. Kövesd.
 IV. „ 24. Labasincz.
 IV. „ 23. Dobrest.
 III. Mart. 29. Dubest.
 IV. Apr. 27. Szelesova.
 IV. „ 27. Osztrov.
 IV. „ 21. Bulza.
 IV. „ 6. Szelistye.
 IV. „ 23. Solymos.
 IV. „ 21. Sistarovecz.
 IV. „ 29. Maroscsues.
 IV. „ 18. Magyarbükkös.
 IV. „ 21. Segesvár.
 IV. Mai 2. Magyarorgbó.
 IV. Apr. 22. Kolozsvár.
 V. „ 23. Babath.

V. Apr. 22. Isaszegh.	V. Mai 1. Geletnek.	V. Mai 1. Ujvásár.
V. „ 25. Valkó.	V. „ 1. Barsszklenó.	V. Apr. 29. Kassa.
V. „ 25. Ghymes.	V. Apr. 25. Badin.	V. „ 30. Kakasfalva.
V. „ 26. Kékkő.	V. „ 27. Zólyom.	V. „ 26. Tavarna.
V. „ 8. Sajókaza.	V. Mai 17. Rátkőlehota.	V. „ 20. Beresényifalva.

Területi közepek : — Regionenmittel :

I. Apr. 23. (17.)	IV. Apr. 21. (15.)	V. Apr. 25. (15.)
III. „ 19. (24.)		

Egyelőre csak annyit állapíthatunk meg, hogy a területi közepek egymáshoz való viszonya nem állandó, úgy hogy a típus kérdését még nem oldhatjuk meg.

Vorläufig kann nur so viel constatirt werden, dass die gegenseitige Lage der Regionenmittel nicht constant ist, dass infolge dessen die Frage des Zugstypus noch nicht entschieden werden kann.

173. ↔ *Upupa epops.* L.

I. Mai 8. <i>Regenye.</i>	III. Apr. 7. Óverbász.	IV. Apr. 7. Segesvár.
I. Mart. 30. Ihárosberény.	III. „ 12. Óbecse.	IV. „ 15. Bereczk.
I. Apr. 5. Répáspuszta.	III. Mart. 28. Királyhalom.	IV. „ 7. Magyargorbó.
I. „ 27. Kiskörtvélyes.	III. „ 26. Izsák.	IV. „ 17. Kolozsvár.
I. „ 19. Felsőeőr.	III. Apr. 9. Szigetesép.	IV. „ 9. Görgényszentimre.
I. „ 28. Felsőlvő.	III. „ 11. Gőd.	IV. „ 14. Havasmező.
I. „ 12. Strém.	III. „ 11. Tura.	V. „ 8. Isaszegh.
I. „ 18. Csém.	III. Mart. 31. Debreczen.	V. „ 13. Valkó.
I. „ 14. Doroszló.	III. Apr. 5. Ujtelek.	V. „ 5. Ghymes.
I. „ 18. Sorok.	IV. „ 10. Ófehértó.	V. „ 20. Kékkő.
I. „ 11. Szombathely.	III. „ 10. Leányvár.	V. „ 12. Sajókaza.
I. „ 2. Molnaszeesöd.	III. „ 13. Nagyberég.	V. „ 9. Bustyaháza.
I. „ 9. Jánosháza.	III. „ 11. Mocsár.	V. „ 12. Dombó.
I. „ 15. Gicz.	IV. „ 8. Kövesd.	V. Mai 1. Geletnek.
I. „ 26. Nádasd.	IV. „ 11. Labasincz.	V. Apr. 11. Barsszklenó.
I. „ 17. Kertes.	IV. „ 15. Dubest.	V. „ 15. Zólyom.
I. „ 8. Sopronpuszta.	IV. „ 17. Osztrov.	V. „ 15. Kakasfalva.
I. „ 11. Tata.	IV. „ 8. Gross.	V. „ 13. Tavarna.
II. „ 9. Magyaróvár.	IV. „ 17. Bulza.	V. „ 20. Kisberezna.
II. „ 13. Keszegfalva.	IV. „ 10. Marosillye.	V. Mai 11. <i>Nagyberezna.</i>
II. „ 15. Komárom.	IV. „ 6. Réa.	V. Apr. 12. Beresényifalva.
II. „ 1. Cs.-Somorja.	IV. „ 17. Déva.	V. Mart. 19. <i>Kispásztély.</i>
III. Mart. 27. Temeskubin.	IV. „ 17. Alsóvárosviz.	V. Apr. 18. Nagybittse.
III. „ 31. Alsókabol.	IV. „ 6. Szelistye.	V. „ 12. Zuberecz.
III. Apr. 12. Lokisziget.	IV. „ 24. Türkös.	V. Mai 1. Liptóújvár.
III. „ 6. Rudolfsnád.	IV. „ 10. Sistarovecz.	V. Apr. 30. Szepesbéla.
III. „ 14. Mohács.	IV. „ 29. <i>Nagyenyed.</i>	
III. „ 8. Bélye.		

Területi közepek : — Regionenmittel :

I. Apr. 12. (17.)	III. Apr. 7. (19.)	V. Apr. 16. (18.)
II. „ 9. (4.)	IV. „ 12. (18.)	

A középszámok viszonylagos helyzete az idén némileg megváltozott, a keleti vidékek nem adnak oly aránylag korai középszámot, mint eddig s a nyugati vidékek késése se oly mértékű, mint eddig. E megváltozás okáról egyelőre semmit se mondhatunk, itt is be kell várnunk a nagyobb anyagon alapuló földolgozás eredményét, mert csak az adhatja meg a végleges döntéshez szükséges alapot.

Die gegenseitige Lage der Regionenmittel hat sich heuer einigermaßen geändert, indem die östlichen Gebiete heuer nicht so früh sind als sonst und sich auch die westlichen Gebiete nicht in dem Masse verspäten, wie bisher. Über die Ursache dieser Veränderung können wir vorläufig noch nichts aussagen, es müssen eben die Resultate einer auf größerem Materiale fussenden Bearbeitung abgewartet werden, denn nur eine solche kann die notwendige Grundlage zu einer endgültigen Entscheidung geben.

174. ↔ *Vanellus vanellus*, (L.).

I. Mart. 2. Ihárosberény.	H. Mart. 2. Keszegfalva.	III. Mart. 23. Nagyrárad.
I. „ 2. Répáspuszta.	II. „ 11. Komárom.	III. Febr. 27. Göd.
I. „ 31. Ráczmecske.	H. „ 4. Cs.-Somorja.	III. „ 28. Tura.
I. „ 12. Balatonederics.	III. Febr. 28. Temeskubin.	III. Mart. 8. Ujtelek.
I. „ 17. Felsőőr.	III. „ 28. Fehértemplom.	III. „ 3. Ófehértó.
I. „ 14. Kolosvár.	III. Mart. 8. Ujvidék.	III. „ 3. Szinyérváralja.
I. Febr. 27. Hodász.	III. Febr. 28. Dumagárdony.	III. „ 5. Leányvár.
I. Mart. 4. Rohonc.	III. Mart. 8. Lokisziget.	III. „ 15. Lazony.
I. „ 8. Pornó.	III. Febr. 27. Rndolfsgnád.	III. „ 3. Mocsár.
I. „ 11. Kőszeg.	III. Mart. 11. Baksa.	IV. „ 10. Ujegyháza.
I. „ 20. Doroszló.	III. „ 20. Villány.	IV. Febr. 17. Középorbó.
I. „ 19. Sorok.	III. Febr. 19. Bélye.	IV. „ 20. Miklóslaka.
I. „ 29. Szombathely.	III. Mart. 1. Doroszló.	V. Mart. 14. Isaszegh.
I. Febr. 28. Molnaszeesöd.	III. „ 2. Óverbász.	V. Febr. 26. Valkó.
I. Apr. 29. Vasvár.	III. „ 2. Temesrékás.	V. Mart. 9. Ghymes.
I. Mart. 6. Káld.	III. Febr. 25. Királyhalom.	V. „ 3. Barstaszár.
I. „ 1. Jánosháza.	III. Mart. 1. Kisharta.	V. „ 16. Kékkő.
I. Febr. 28. Giez.	III. „ 4. Izsák.	V. „ 3. Sajókaza.
I. Mart. 18. Nádasd.	III. „ 2. Dobozmegyer.	V. Apr. 22. Dombó.
I. „ 18. Sopronpuszta.	→ SE.	V. Mart. 8. Zólyom.
I. „ 4. Tata.	III. „ 11, 23. Doboz-	V. „ 6. Semse.
II. „ 13. Iván.	megyer → SE,	V. „ 10. Kakasfala.
II. „ 3. Bánfalu.	→ NE.	V. „ 7. Németlipese.
II. „ 29. Eszterháza.	III. „ 27. Békésesaba.	V. „ 10. Liptószent-
II. „ ^{teleje} Csapod.	III. Febr. 24. Ürböpuszta.	miklós.
II. „ ^{Anfang} 10. Magyaróvár.	III. Mart. 9. Szerep.	V. Apr. 8. Liptóújvár.

Területi közepek: — Regionenmittel:

I. Mart. 8. (18.)
II. „ 7. (7.)

III. Mart. 3. (25.)

V. Mart. 8. (11.)

Behatóbb tárgyalásra alkalmatlan anyag, minthogy a keleti hegyvidékről nincs elég adatunk.

Für eine eingehendere Behandlung ungeeignetes Materiale, indem die östliche Erhebung nur ungenügend vertreten ist.

Az 1904. év folyamán átteleltek: — Im Jahre 1904 überwinterten:

1. \leftrightarrow *Alauda arvensis*, L. — Ihárosberény, Jánosháza, Csallóközsomorja, Fehértemplom, Óverbász.
2. \leftrightarrow *Anas boschas*, L. — Ihárosberény, Tata, Titel, Óverbász.
3. \leftrightarrow *Anser fabalis*, LATH. — Ihárosberény, Tata.
4. \leftrightarrow *Ardea cinerea*, L. — Barkócz, Tata, Csallóközsomorja.
5. \leftrightarrow *Botaurus stellaris*, (L.). — Óverbász.
6. \leftrightarrow *Buteo buteo*, (L.). — Ihárosberény, Óverbász, Liptóújvár.
7. \circ *Cannabina cannabina*, (L.). — Lőcse.
8. \leftrightarrow *Cerchneis tinnunculus*, (L.). — Ihárosberény, Óverbász, Kolozsvár.
9. \leftrightarrow *Chloris chloris*, (L.). — Kőszeg.
10. \leftrightarrow *Circus cyaneus*, (L.). — Jánosháza, Sümege.
11. \circ *Coccothraustes coccothraustes*, (L.). — Lőcse.
12. \leftrightarrow *Columba oenas*, L. — Ihárosberény.
13. \circ *Corvus frugilegus*, L. — Lőcse.
14. \leftrightarrow *Emberiza calandra*, L. — Ihárosberény.
15. \leftrightarrow *Emberiza schoenioides*, L. — Ihárosberény, Csallóközsomorja.
16. \leftrightarrow *Erithacus rubecula*, (L.). — Ihárosberény, Jánosháza, Csallóközsomorja, Tavarna.
17. \leftrightarrow *Falco lanarius*, L. — Óverbász.
18. \leftrightarrow *Falco subbuteo*, L. — Ihárosberény.
19. \leftrightarrow *Fringilla coelebs*, (L.). — Ihárosberény, Kőszeg, Csallóközsomorja, Lőcse.
20. \leftrightarrow *Gallinago gallinago*, (L.). — Tata.
21. \leftrightarrow *Larus ridibundus*, L. — Ihárosberény, Óverbász.
22. \leftrightarrow *Motacilla boarula*, PENN. — Ihárosberény, Békéscsaba.
23. \leftrightarrow *Rallus aquaticus*, L. — Óverbász.
24. \leftrightarrow *Scelopax rusticola*, L. — Ihárosberény.
25. \leftrightarrow *Sturnus vulgaris*, L. — Ihárosberény.
26. \leftrightarrow *Turdus iliacus*, L. — Ihárosberény.
27. \leftrightarrow *Turdus merula*, L. — Segesvár, Lőcse.

Magyarország vonulási naptára a történeti anyag alapján (1905-ig bezárólag), az 1905. év jellege, a terület megszállásának, ill. az átvonulás időtartama.

Zugskalender Ungarns auf Grund des historischen Materiales (inclusive 1905), Jahrescharakter für 1905, Zeitdauer der Besiedelung, resp. des Durchzuges.

Sorszám Laufende Nr.	Faj — Art	Történeti közép Historisches Mittel	1905. évi közép Mittel für 1905	Az 1905. év jellege Zugscharakter des Jahres 1905	Hány nappal Um wie viel Tage	A megszállás, ill. átvonulás időtartama napokban Zeitdauer der Besiedelung, resp. des Durchzuges in Tagen	
						a történeti anyag tanúsága szerint laut dem histori- schen Materiale	1905-ben im Jahre 1905
1	Alauda arvensis L.	Mart. 1	Mart. 4	Késő — Spät	3	79	47
2	Anas boschas L.	" 2	Febr. 23	Korai — Früh	13	74	45
3	Buteo buteo (L.)	" 2	Mart. 2	Megfelelő Entsprechend	0	65	44
4	Columba oenas L.	" 2	" 7	Késő — Spät	5	76	76
5	Sturnus vulgaris L.	" 4	" 4	Megfelelő Entsprechend	0	75	47
6	Vanellus vanellus (L.)	" 5	" 5	Megfelelő Entsprechend	0	92	32
7	Emberiza calandra L.	" 6	" 8	Késő — Spät	2	58	25
8	Alauda arborea L.	" 8	" 12	Késő — Spät	5	60	38
9	Ardea alba L.	" 8	—	—	—	103	—
10	Anas crecca L.	" 9	Mart. 10	Késő — Spät	1	68	27
11	Columba palumbus (L.)	" 9	" 9	Megfelelő Entsprechend	0	66	55
12	Anser anser (L.)	" 10	" 1	Korai — Früh	9	90	49
13	Falco lanarius L.	" 10	—	—	—	80	—
14	Fringilla coelebs (L.)	" 10	Mart. 9	Korai — Früh	1	55	37
15	Fulica atra L.	" 10	" 11	Késő — Spät	1	86	55
16	Larus ridibundus L.	" 10	" 7	Korai — Früh	3	48	33
17	Circus cyaneus (L.)	" 11	" 11	Megfelelő Entsprechend	0	78	26
18	Dafila acuta (L.)	" 11	—	—	—	67	—
19	Fuligula nyroca (GÜLD.)	" 12	—	—	—	56	—
20	Larus canus L.	" 12	—	—	—	63	—
21	Motacilla alba L.	" 12	Mart. 15	Késő — Spät	3	74	60
22	Numenius arcuatus (L.)	" 12	" 17	Késő — Spät	5	79	61
23	Turdus merula L.	" 12	" 11	Korai — Früh	1	73	20
24	Turdus musicus L.	" 13	" 16	Késő — Spät	3	65	46
25	Anas penelope L.	" 14	—	—	—	78	—
26	Emberiza schoeniclus L.	" 15	—	—	—	70	—
27	Gallinago gallinago (L.)	" 15	Mart. 15	Megfelelő Entsprechend	0	71	42
28	Chloris chloris (L.)	" 16	—	—	—	42	—
29	Fuligula ferina (L.)	" 16	—	—	—	51	—
30	Motacilla boarula PENN.	" 16	Mart. 20	Késő — Spät	4	56	35
31	Anas querquedula L.	" 17	" 23	Késő — Spät	7	65	39
32	Milvus milvus (L.)	" 17	" 17	Megfelelő Entsprechend	0	98	35
33	Pratincola rubicola (L.)	" 17	" 21	Késő — Spät	4	58	49
34	Scolopax rusticola L.	" 17	" 20	Késő — Spät	3	90	60

Sorszám Laufende Nr.	Faj — Art	Történeli közép		1905. évi közép	Az 1905. év jellege	Hány nappal Um wie viel Tage	A megszállás ill. átvonulás időtartama napokban Zeitdauer der Besiedelung, resp. des Durchzuges in Tagen		
		Historisches Mittel		Mittel für 1905	Zugscharakter des Jahres 1905		a történeli anyag tanúsága szerint laut dem histori- schen Materiale	1905-ben Im Jahre 1905	
35	Turdus iliacus L.	Mart.	17	Mart.	26	Késő — Spät	9	75	26
36	Cerchneis tinnunculus (L.) . . .	"	18	"	25	Késő — Spät	7	101	71
37	Ardea cinerea L.	"	19	"	27	Késő — Spät	8	95	58
38	Erismatura leucocephala (Scop.)	"	19	—	—	—	—	66	—
39	Fuligula marila (L.)	"	19	—	—	—	—	48	—
40	Pavoncella pugnax (L.)	"	19	—	—	—	—	60	—
41	Gallinago gallinula (L.)	"	20	Mart.	15	Korai — Früh	5	62	31
42	Totanus totanus (L.)	"	20	"	25	Késő — Spät	5	91	50
43	Charadrius hiaticola L.	"	21	—	—	—	—	58	—
44	Erithacus rubecula (L.)	"	21	Mart.	23	Késő — Spät	2	58	46
45	Phalacrocorax carbo (L.)	"	21	—	—	—	—	63	—
46	Colymbus cristatus L.	"	22	Mart.	29	Késő — Spät	7	61	41
47	Fuligula fuligula (L.)	"	22	—	—	—	—	73	—
48	Limosa limosa (L.)	"	22	—	—	—	—	57	—
49	Botaurus stellaris (L.)	"	23	—	—	—	—	86	—
50	Colymbus fluviatilis TUNST.	"	23	Apr.	3	Késő — Spät	11	61	40
51	Grus grus (L.)	"	23	Mart.	24	Késő — Spät	1	91	53
52	Anas strepera L.	"	24	—	—	—	—	67	—
53	Anthus pratensis (L.)	"	24	Mart.	31	Késő — Spät	7	81	66
54	Numenius phaeopus (L.)	"	24	—	—	—	—	56	—
55	Circus aeruginosus (L.)	"	25	Mart.	25	Megfelelő Entsprechend	0	51	32
56	Larus argentatus BRÜNN	"	25	—	—	—	—	38	—
57	Ruticilla tithys (L.)	"	25	Mart.	27	Késő — Spät	2	64	39
58	Numenius tenuirostris VIEILL	"	26	—	—	—	—	37	—
59	Rallus aquaticus L.	"	26	—	—	—	—	74	—
60	Phylloscopus acredula (PALL.)	"	27	Apr.	4	Késő — Spät	8	52	45
61	Totanus ochropus (L.)	"	27	—	—	—	—	82	—
62	Accentor modularis (L.)	"	28	Mart.	28	Megfelelő Entsprechend	0	68	26
63	Charadrius pluvialis L.	"	28	—	—	—	—	61	—
64	Ciconia nigra (L.)	"	28	Apr.	11	Késő — Spät	14	56	44
65	Circus pygargus (L.)	"	28	—	—	—	—	106	—
66	Rissa tridaactyla (L.)	"	28	—	—	—	—	10	—
67	Spatula clypeata (L.)	"	28	Mart.	23	Korai — Früh	5	84	26
68	Colymbus griseigena BODD.	"	29	—	—	—	—	39	—
69	Totanus fuscus (L.)	"	29	—	—	—	—	67	—
70	Totanus nebularius GUNN.	"	29	—	—	—	—	70	—
71	Turdus torquatus L.	"	29	Mart.	31	Késő — Spät	2	69	34
72	Ciconia ciconia (L.)	"	31	Apr.	3	Késő — Spät	3	107	68
73	Circus maerurus GM.	"	31	—	—	—	—	61	—
74	Colymbus nigricollis (BRHM.)	"	31	—	—	—	—	51	—
75	Gallinago major GM.	"	31	Mart.	25	Korai — Früh	14	68	32
76	Calamodus melanopogon (TEMN.)	Apr.	1	—	—	—	—	52	—
77	Circactus gallicus (GM.)	"	2	—	—	—	—	19	—
78	Gallinula chloropus (L.)	"	3	Apr.	6	Késő — Spät	6	90	42

Sorszám Laufende Nr.	Faj — Art	Történeti közép		1905. évi közép	Az 1905. év jellege	Hány nappal Um wie viel Tage	A megszállás, ill. átvonulás időtartama napokban Zeitdauer der Besiedlung, resp. des Durchzuges in Tagen	
		Historisches Mittel	Mittel für 1905	Zugscharakter des Jahres 1905	a történeti anyag tanúsága szerinti laut dem historischen Materiale		1905-ben Im Jahre 1905	
79	Milvus migrans BODD.	Apr.	4	Mart. 26	Korai — Fröh	9	90	33
80	Tringa alpina L.	"	4	—	—	—	62	—
81	Cyanocitta stelleri L.	"	5	—	—	—	40	—
82	Emberiza cia L.	"	5	—	—	—	69	—
83	Motacilla flava L.	"	5	Apr. 9	Késő — Spät	4	65	47
84	Ortygometra parva (SCOP.)	"	5	—	—	—	81	—
85	Platalea leucorodia L.	"	5	—	—	—	61	—
86	Ardea purpurea L.	"	6	Apr. 9	Késő — Spät	3	62	38
87	Charadrius dubius SCOP.	"	6	" 7	Késő — Spät	1	72	34
88	Charadrius alexandrinus L.	"	6	—	—	—	68	—
89	Hirundo rustica L.	"	6	Apr. 10	Késő — Spät	4	85	69
90	Nycticorax nycticorax (L.)	"	6	" 6	Megfelelő Entsprechend	0	67	18
91	Saxicola oenanthe (L.)	"	6	" 8	Késő — Spät	2	81	27
92	Aquila maculata GM.	"	7	—	—	—	75	—
93	Falco subbuteo L.	"	7	Apr. 28	Késő — Spät	21	71	25
94	Totanus stagnatilis BECHST.	"	7	—	—	—	65	—
95	Upupa epops L.	"	7	Apr. 12	Késő — Spät	5	56	37
96	Ortygometra pusilla (PALL.)	"	8	—	—	—	44	—
97	Phalacrocorax pygmaeus PALL.	"	8	—	—	—	28	—
98	Totanus hypoleucus (L.)	"	8	Apr. 9	Késő — Spät	1	69	49
99	Calamodius aquaticus (GM.)	"	9	—	—	—	45	—
100	Pandion haliaetus (L.)	"	9	—	—	—	56	—
101	Tringa minuta LEISL.	"	9	—	—	—	29	—
102	Aquila clanga PALL.	"	10	—	—	—	70	—
103	Phylloscopus trochilus (L.)	"	10	Apr. 18	Késő — Spät	8	65	41
104	Serinus serinus (L.)	"	10	" 8	Korai — Fröh	2	57	33
105	Himantopus himantopus (L.)	"	11	—	—	—	59	—
106	Oedienemus oedienemus (L.)	"	11	Mart. 31	Korai — Fröh	11	59	19
107	Totanus glareola (L.)	"	11	—	—	—	69	—
108	Jynx torquilla L.	"	12	Apr. 13	Késő — Spät	1	61	48
109	Ruticilla phoenicea (L.)	"	12	" 7	Korai — Fröh	5	67	42
110	Anthus trivialis (L.)	"	13	" 11	Korai — Fröh	2	65	42
111	Aquila pennata GM.	"	13	—	—	—	80	—
112	Ardea garzetta L.	"	13	—	—	—	87	—
113	Chelidonaria urbica (L.)	"	13	Apr. 14	Késő — Spät	1	74	45
114	Pratincola rubetra (L.)	"	13	" 22	Késő — Spät	9	70	56
115	Cuculus canorus L.	"	14	" 15	Késő — Spät	1	64	45
116	Ortygometra porzana (L.)	"	15	" 5	Korai — Fröh	10	68	18
117	Sylvia curruca (L.)	"	15	" 20	Késő — Spät	5	88	31
118	Glareola pratincola (L.)	"	16	—	—	—	41	—
119	Larus minutus PALL.	"	16	—	—	—	65	—
120	Luscinia luscinia (L.)	"	16	Apr. 17	Késő — Spät	1	49	36
121	Loenstella luscinoides (SAV.)	"	17	—	—	—	68	—
122	Phylloscopus sibilator BECHST.	"	17	Apr. 25	Késő — Spät	8	62	24
123	Anthus campestris (L.)	"	18	—	—	—	58	—

Sorszám Laufende Nr.	Faj — Art	Történeti közép	1905. évi közép	Az 1905. év jellege	Hány nappal Um wie viel Tage	A meg szállás, ill. átvonulás időtartama napokban	
		Historisches Mittel	Mittel für 1905	Zugscharakter des Jahres 1905		Zeitdauer der Besiedelung, resp. des Durchzuges in Tagen	1905 ben Im Jahre 1905
124	<i>Clivicola riparia</i> (L.) . . .	Apr. 18	Apr. 19	Késő — Spät	1	70	41
125	<i>Plegadis falcinellus</i> (L.) . . .	" 18	" 16	Korai — Früh	2	52	23
126	<i>Tringa subareolata</i> (GÜLD.) . . .	" 17	—	—	—	58	—
127	<i>Muscicapa atricapilla</i> L. . . .	" 19	" 21	Késő — Spät	2	57	20
128	<i>Muscicapa collaris</i> BECHST. . . .	" 19	" 19	Megfelelő Entsprechend	0	40	24
129	<i>Sylvia atricapilla</i> (L.)	" 19	" 23	Késő — Spät	4	63	31
130	<i>Recurvirostra avocetta</i> L. . . .	" 20	—	—	—	64	—
131	<i>Sterna hirundo</i> L.	" 20	Apr. 15	Korai — Früh	5	64	21
132	<i>Calamodus schoenobaenus</i> (L.) . . .	" 21	" 22	Késő — Spät	1	48	23
133	<i>Cerchneis cenchris</i> (NAUM.)	" 21	—	—	—	15	—
134	<i>Luscinia philomela</i> (BECHST.) . . .	" 21	Apr. 21	Megfelelő Entsprechend	0	42	14
135	<i>Turtur turtur</i> (L.)	" 21	" 22	Késő — Spät	1	77	50
136	<i>Aerocephalus arundinaceus</i> (L.) . . .	" 22	" 26	Késő — Spät	4	50	34
137	<i>Ardea ralloides</i> Scop.	" 22	" 24	Késő — Spät	2	62	25
138	<i>Hydrochelidon nigra</i> (L.)	" 22	" 19	Korai — Früh	3	77	21
139	<i>Sterna minuta</i> L.	" 22	—	—	—	61	—
140	<i>Sylvia sylvia</i> (L.)	" 22	Apr. 22	Megfelelő Entsprechend	0	59	46
141	<i>Cerchneis vespertinus</i> (L.)	" 23	" 25	Késő — Spät	2	77	34
142	<i>Monticola saxatilis</i> (L.)	" 24	" 22	Korai — Früh	2	66	17
143	<i>Sylvia simplex</i> LATR.	" 24	" 27	Késő — Spät	3	62	26
144	<i>Caprimulgus europaeus</i> (L.)	" 25	" 23	Korai — Früh	2	47	36
145	<i>Aerocephalus streperus</i> (VIEILL.) . . .	" 26	—	—	—	49	—
146	<i>Coracias garrula</i> L.	" 26	Apr. 20	Korai — Früh	6	63	50
147	<i>Pernis apivorus</i> (L.)	" 27	—	—	—	73	—
148	<i>Anthus cervinus</i> (PALL.)	" 28	—	—	—	50	—
149	<i>Coturnix coturnix</i> (L.)	" 28	Apr. 28	Megfelelő Entsprechend	0	65	51
150	<i>Oriolus oriolus</i> (L.)	" 28	" 28	Megfelelő Entsprechend	0	53	37
151	<i>Ardetta minuta</i> (L.)	" 29	" 28	Korai — Früh	1	48	33
152	<i>Locustella naevia</i> (BODD.)	" 29	—	—	—	55	—
153	<i>Colymbus auritus</i> L.	" 30	—	—	—	77	—
154	<i>Lanius minor</i> GM.	" 30	Mai 4	Késő — Spät	4	58	21
155	<i>Muscicapa grisola</i> L.	" 30	Mai 1	Késő — Spät	2	43	41
156	<i>Pisortina scops</i> (L.)	" 30	—	—	—	18	—
157	<i>Micropus apus</i> (L.)	Mai 1	Mai 1	Megfelelő Entsprechend	0	74	53
158	<i>Hydrochelidon leucoptera</i> (MEISSN. et SCHMZ)	" 2	—	—	—	42	—
159	<i>Hypolais hypolais</i> (L.)	" 2	Mai 10	Késő — Spät	8	58	21
160	<i>Lanius collurio</i> L.	" 2	Apr. 29	Korai — Früh	3	65	56
161	<i>Lanius senator</i> L.	" 2	—	—	—	33	—
162	<i>Sylvia nisoria</i> (BECHST.)	" 2	Mai 6	Késő — Spät	4	33	24

Sorszám Laufende Nr.	Faj — Art	Történeti közép		1905. évi közép		Az 1905. év jellege		Hány nappal Um wie viel Tage	A megszállás, ill. átvonulás időtartama napokban Zeitdauer der Besiedlung- resp. des Durchzuges in Tagen	
		Historisches Mittel		Mittel für 1905		Zugscharakter des Jahres 1905			a történeti anyag tanúsága szerint laut dem historischen Materialie	1905-ben im Jahre 1905
163	<i>Loenstella fluviatilis</i> WOLF . . .	Mai	3	—	—	—	—	—	74	—
164	<i>Crex crex</i> (L.)	„	4	Mai	4	Megfelelő Entsprechend	0	0	60	33
165	<i>Merops apiaster</i> L.	„	5	—	—	—	—	—	57	—
166	<i>Acrocephalus palustris</i> (BECHST.)	„	7	Mai	3	Korai — Früh	4	4	50	15
167	<i>Muscicapa parva</i> BECHST. . . .	„	11	—	—	—	—	—	44	—
168	<i>Hydrochelidon hybrida</i> (PALL.)	„	16	—	—	—	—	—	30	—

Függelék.

(Horvát megfigyelések 1905 tavaszán).

Anhang.

(Croatische Beobachtungen im Frühjahr 1905).

***Alauda arvensis*, L.**

Mart. 17. Felsőjelenje.

***Anser fabalis*, LATH.**

Mart. 29. Grabovnica.

***Ardea cinerea*, L.**Mart. 13. Hrastilnica.
„ 19. Morovics.Mart. 22. Nemci.
Febr. 2. Rujevac.

Mart. 5. Storginagrada.

***Caprimulgus europaeus*, L.**

Mai 13. Zengg.

***Chelidonaria urbica*, (L.).**

Apr. 12. Nemci.

***Ciconia ciconia*, (L.).**Mart. 28. Detkovác.
„ 20. Grabovnica.
„ 20. Jamina.
„ 27. Jasenovac.
Apr. 5. Lipovljani.Mart. 22. Morovics.
„ 27. Nemci.
„ 28. Rujevac.
Apr. 10. Slavskopolje.
Mart. 11. Storginagrada.Mart. 20. Strošinci.
„ 26. Vezišće.
„ 28. Vrbanja.
„ 22. Županja.***Ciconia nigra*, (L.).**

Mart. 27. Morovics.

Mart. 28. Nemci.

Columba oenas, L.

Mart. 30. Bedenička.
 „ 9. Brzaja.
 „ 15. Felsőjelenje.
 „ 22. Grabovnica.
 „ 14. Javor.

Mart. 21. Kozarevac.
 „ 10. Lič.
 „ 30. Mrzlavodica.
 „ 4. Nemei.
 „ 21. Novoselo.

Mart. 17. Šošice.
 „ 10. Stojdraga.
 Febr. 20. Storginagrada.
 Mart. 10. Zrinska.

Columba palumbus, L.

Febr. 14. Dragičevac.
 Mart. 1. Fuka.

Jan. 29. Morovics.
 Mart. 4. Rujevac.

Mart. 1. Vukšinač.
 Febr. 20. Zengg.

Coracias garrula, L.

Apr. 10. Prgomelj.

Coturnix coturnix, (L.).

Mai 3. Fuka.
 „ 5. Morovics.

Apr. 24. Storginagrada.
 Mai 6. Vranovina.

Mai 4. Zengg.

Cuculus canorus, L.

Apr. 13. Bedenička.
 „ 5. Blatnica.
 „ 25. Felsőjelenje.
 „ 19. Fužine.
 „ 15. Ivanovoselo.
 „ 20. Jasenak.
 „ 13. Javor.

Apr. 15. Kozarevac.
 „ 20. Lič.
 „ 19. Morovics.
 „ 24. Mrzlavodica.
 „ 12. Nemei.
 Mai 16. Novoselo.
 Apr. 14. Ogulin.

Apr. 6. Rujevac.
 „ 6. Siščani.
 „ 9. Šošice.
 Mart. 28. Stojdraga.
 Apr. 3. Storginagrada.
 „ 13. Topusko.
 „ 12. Zrinska.

Hirundo rustica, L.

Apr. 8. Bedenička.
 Mart. 26. Detkovác.
 Apr. 25. Felsőjelenje.
 Mart. 26. Fuka.
 Apr. 15. Fužine.
 „ 20. Grabovnica.
 „ 4. Ivanovoselo.
 „ 3. Jamina.
 „ 22. Jasenak.
 Mart. 31. Jasenovac.
 Apr. 17. Javor.

Apr. 12. Kozarevac.
 „ 14. Lič.
 „ 4. Lipovljani.
 „ 5. Morovics.
 „ 25. Mrzlavodica.
 „ 22. Nemei.
 Mart. 18. Novi.
 Mai 21. Novoselo.
 Apr. 10. Ogulin.
 „ 11. Ravnagora.
 „ 20. Rujevac.

Apr. 17. Šošice
 „ 28. Stojdraga.
 „ 4. Storginagrada.
 „ 3. Strošinci.
 „ 5. Vranovina.
 „ 14. Vrata.
 „ 6. Vrbanja.
 „ 5. Zengg.
 „ 8. Zrinska.
 „ 4. Županja.

Lanius senator, L.

Apr. 26. Zengg.

Luscinia luscinia, (L.).

Apr. 11. Fuka.		Apr. 11. Storginagrada.
----------------	--	-------------------------

Motacilla alba, L.

Mart. 13. Fužine		Mart. 24. Novoselo.		Mart. 18. Vrata.
„ 14. Javor.		„ 29. Sošice.		„ 22. Zengg.
„ 14. Mrzlavodica.		„ 13. Stojdraga.		

Oriolus oriolus, (L.).

Apr. 22. Irhovec.		Mai 13. Zengg.
-------------------	--	----------------

Pratincola rubetra, (L.).

Apr. 5. Zengg.

Scolopax rusticola, (L.).

Mart. 30. Brzaja.		Apr. 20. Ogulin.		Mart. 2. Verőcze.
„ 4. Jamina.		Mart. 19. Otočac.		„ 6. Vlašakapela.
„ 15. Lič.		„ 5. Rujevac.		Febr. 8. Vranovina.
„ 17. Morovics.		„ 8. Storginagrada.		Mart. 10. Zrinska.
Febr. 28. Nemci.				

Sturnus vulgaris, L.

Mart. 12. Bedenička.		Mart. 10. Grabovnica.		Mart. 4. Nemci.
„ 12. Brzaja.		„ 6. Lič.		Febr. 28. Storginagrada.
„ 1. Dolnji Šarampov.		„ 15. Morovics.		Mart. 21. Vrata.
„ 16. Fužine.				

Turtur turtur, (L.).

Apr. 21. Bedenička.		Apr. 20. Storginagrada.		Apr. 24. Zengg.
„ 19. Fuka.				

Upupa epops, L.

Apr. 13. Kozarevac.		Apr. 10. Storginagrada.		Apr. 5. Vrata.
„ 5. Podgorje.				

Vanellus vanellus, (L.).

Mart. 14. Bolč.		Mart. 20. Morovics.		Febr. 24. Storginagrada.
-----------------	--	---------------------	--	--------------------------